

Sumari

Informe d'Auditoria	3
Comptes anuals	8
Memòria corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017	33
Annex I	165
Annex II	168
Annex III	170
Informe de Gestió	172

Informe d'Auditoria

Deloitte.

Deloitte, S.L.
Avda. Diagonal, 654
08034 Barcelona
Espanya

Tel: +34 932 80 40 40
Fax: +34 932 80 28 10
www.deloitte.es

Traducció d'un informe originàriament formulat en castellà basat en el nostre treball realitzat d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. En cas de discrepància, preval la versió en llengua castellana.

INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS CONSOLIDATS EMÈS PER UN AUDITOR INDEPENDENT

A l'Accionista Únic de VidaCaixa S.A.U. d'Assegurances i Reassegurances:

Informe sobre els comptes anuals consolidats

Opinió

Hem auditat els comptes anuals consolidats de VidaCaixa S.A.U. d'Assegurances i Reassegurances (d'ara endavant la Societat dominant) i societats dependents (d'ara endavant el Grup), que comprenen el balanç a 31 de desembre de 2017, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici acabat en aquesta data.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup a 31 de desembre de 2017, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici acabat en aquesta data, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera, adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE), i altres disposicions del marc normatiu d'informació financera que resulten d'aplicació a Espanya.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats* del nostre informe.

Som independents del Grup de conformitat amb els requeriments d'ètica, inclosos els d'independència, que són aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats a Espanya segons l'exigut per la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes. En aquest sentit, no hem prestat serveis diferents als de l'auditoria de comptes ni han concorregut situacions o circumstàncies que, d'acord amb allò que estableix l'esmentada normativa reguladora, hagin afectat a la necessària independència de manera que s'hagi vist compromesa.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Qüestions clau de l'auditoria

Les qüestions clau de l'auditoria són aquelles qüestions que, segons el nostre judici professional, han estat de la major significativitat en la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats del període actual. Aquestes qüestions han estat tractades en el context de la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats en el seu conjunt, i en la formació de la nostra opinió sobre aquestes, i no expressem una opinió per separat sobre aquestes qüestions.

Integritat i valoració de la Cartera d'Inversions Financeres

Descripció

La cartera d'actius financers representa, al 31 de desembre de 2017, una part significativa de l'actiu consolidat del Grup a aquesta data (60.924.225 milers d'euros). Els criteris de valoració contempnen l'ús de valors de cotització o de determinades hipòtesis per part dels administradors de la Societat dominant. Donat l'elevat import que aquesta cartera d'inversions representa en el context dels comptes anuals consolidats presos en el seu conjunt, la integritat i la valoració de la cartera d'inversions financers han estat identificades com una qüestió clau per a la nostra auditoria.

Procediments aplicats en l'auditoria

Els nostres procediments d'auditoria per abordar aquesta qüestió han inclòs, entre d'altres, una combinació de procediments de verificació que els controls rellevants implementats pel Grup per mitigar els riscos identificats en relació amb la integritat i la valoració dels actius financers operen eficaçment, conjuntament amb procediments substantius tals com l'obtenció de les confirmacions dels dipositaris dels títols, el contrast de valoracions dels títols amb fonts externes i altres procediments substantius, en bases selectives, encaminats a avaluar la integritat de les inversions financers i la raonabilitat i adequació de la seva valoració a la normativa aplicable.

Així mateix hem avaluat l'adequació dels desglossaments d'informació facilitats en els comptes anuals consolidats (vegeu nota 6) requerits pel marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

Informe d'Auditoria

Valoració de les provisions tècniques

Descripció

L'activitat principal del Grup és l'emissió i comercialització de pòlisses d'assegurança. Aquesta activitat comporta el registre de provisions per l'estimació de les obligacions futures amb els prenedors de les pòlisses. Les provisions tècniques representen a 31 de desembre de 2017 un import significatiu del passiu consolidat del Grup (59.762.261 milers d'euros) i es valoren en base a les Guies d'implementació que acompanyen a la NIIF 4 "Contractes d'assegurança". Atès que la determinació del passiu al tancament d'exercici per aquest concepte requereix per part dels administradors de la Societat dominant establir judicis i estimacions raonables, utilitzant per a això, entre altres aspectes, les característiques tècniques i actuàries dels productes i l'experiència passada, i donada la rellevància de l'import en els comptes anuals consolidats del Grup, la valoració de les provisions tècniques ha estat identificada com una qüestió clau per a la nostra auditoria.

Procediments aplicats en l'auditoria

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la revisió del disseny i implementació dels controls rellevants que mitiguen els riscos associats al procés de valoració de les provisions tècniques, així com proves de verificació respecte a que els citats controls operen eficaçment. Així mateix, hem realitzat proves orientades a verificar la integritat de la informació utilitzada com a base per a l'estimació de les provisions, la revisió de les aplicacions que suporten els motors de càlcul de la valoració de les provisions i el traspass d'informació fins a les aplicacions comptables. Per a això, hem involucrat als nostres especialistes interns en sistemes d'informació tecnològica i el tractament massiu de dades. D'altra banda, hem comptat amb la col·laboració dels nostres especialistes actuàries per avaluar la raonabilitat i consistència de les hipòtesis actuàries incloses en les valoracions de les provisions tècniques realitzades pel Grup al 31 de desembre de 2017 mitjançant proves analítiques i recàlculs.

Així mateix, hem avaluat l'adequació dels desglossaments d'informació facilitats en els comptes anuals consolidats (vegeu nota 15) requerits pel marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

Valoració de fons de comerç mantinguts pel Grup

Descripció

Tal com s'indica en la nota 10, el Grup manté en el balanç a 31 de desembre de 2017 fons de comerç per import de 583.577 milers d'euros en relació amb determinades combinacions de negoci, fonamentalment, per la fusió per absorció de VidaCaixa Grupo i per l'adquisició i posterior fusió de les societats Banca Cívica Vida y Pensiones, CajaSol Vida y Pensiones i CajaCanarias Vida y Pensiones.

El Grup realitza anualment un test de deteriorament en relació amb aquests fons de comerç. L'avaluació per part dels administradors de la Societat dominant del possible deteriorament és una qüestió clau per a la nostra auditoria, ja que es tracta d'un procés complex que requereix la realització d'un elevat nivell d'estimacions, judicis i hipòtesis, principalment relacionades amb els fluxos de dividendes futurs, les taxes de descompte aplicades i les taxes de creixement a perpetuïtat.

Procediments aplicats en l'auditoria

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la revisió del disseny i implementació dels controls rellevants que mitiguen els riscos associats al procés d'avaluació del deteriorament dels fons de comerç, així com la realització de proves que els citats controls operen eficaçment. Així mateix, entre altres procediments hem involucrat als nostres experts en valoració d'entitats per ajudar-nos a avaluar l'adequació de les metodologies i raonabilitat de les hipòtesis utilitzades pels administradors de la Societat dominant i, en particular les que afecten al càlcul dels fluxos de dividendes futurs, les taxes de descompte aplicades, així com la raonabilitat de les taxes de creixement a perpetuïtat. També hem analitzat la congruència de les hipòtesis amb les utilitzades en exercicis passats i amb dades reals posteriors i realitzat una anàlisi independent de sensibilitat sobre canvis en les assumpcions clau dels test realitzats.

Finalment, hem avaluat que els desglossaments d'informació inclosos en la nota 10 dels comptes anuals consolidats adjunts en relació amb aquesta qüestió resulten adequats als requerits per la normativa comptable aplicable.

Informe d'Auditoria

Valoració de la participació mantinguda a SegurCaixa Adeslas, S.A. de Seguros y Reaseguros

Descripció

El Grup manté una participació del 49,92% al capital social de *SegurCaixa Adeslas, S.A. de Seguros y Reaseguros*, entitat no cotitzada en mercats regulats tal com es detalla en la nota 8.

La Societat dominant realitza anualment un test de deteriorament en relació amb aquesta participació. La valoració d'aquesta participació requereix de l'aplicació de judicis i estimacions significatives per part de la Direcció, tant en la determinació del descompte de fluxos futurs com a mètode de valoració com en la consideració de les hipòtesis clau establertes per a cada mètode en qüestió.

Els aspectes esmentats, així com la rellevància de la inversió mantinguda, que ascendeix a 1.027.133 milers d'euros a 31 de desembre de 2017, suposen que considerem la situació descrita com una qüestió clau de la nostra auditoria.

Procediments aplicats en l'auditoria

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la revisió del disseny i implantació dels controls rellevants que mitiguen els riscos associats al procés d'avaluació del deteriorament de la participació mantinguda a *SegurCaixa Adeslas, S.A. de Seguros y Reaseguros*, així com proves de verificació respecte a que els citats controls operen eficaçment.

Així mateix, hem obtingut i analitzat el test de deteriorament de la citada participació realitzada per la Direcció de la Societat dominant, verificant la correcció aritmètica de la mateixa i l'adequació del mètode de valoració emprat en relació amb la inversió mantinguda. Per a això, hem analitzat la coherència de les previsions de fluxos d'efectiu futurs que contempnen l'anàlisi realitzada amb els pressupostos aprovats pels administradors de la Societat dominant, així com amb dades externes i informació històrica de la societat participada.

En aquest context, hem analitzat la raonabilitat de les principals hipòtesis aplicades (bàsicament les referents a les previsions de fluxos d'efectiu futurs, el valor terminal i les taxes de descompte) i la consistència de les mateixes enfront de les dades reals de l'evolució de la participació mantinguda.

Hem involucrat als nostres experts interns en valoracions per avaluar, principalment, la metodologia emprada per la Societat dominant en l'anàlisi realitzat, les taxes de descompte considerades i el valor terminal expressat en termes de creixement a perpetuïtat dels fluxos d'efectiu futurs previstos.

Valoració de la participació mantinguda a SegurCaixa Adeslas, S.A. de Seguros y Reaseguros

Descripció

Procediments aplicats en l'auditoria

Finalment, hem avaluat que els desglossaments d'informació inclosos en la nota 8 de la memòria consolidada adjunta en relació amb aquesta qüestió resulten adequats als requerits per la normativa comptable aplicable.

Altra informació: Informe de gestió consolidat

L'altra informació comprèn exclusivament l'informe de gestió consolidat de l'exercici 2017, la formulació del qual és responsabilitat dels administradors de la Societat dominant i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats.

La nostra opinió d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats no cobreix l'informe de gestió consolidat. La nostra responsabilitat sobre la informació continguda a l'informe de gestió consolidat es troba definida en la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, que estableix dos nivells diferenciats sobre la mateixa:

- Un nivell específic que resulta d'aplicació a l'estat de la informació no financera consolidat, que consisteix a comprovar únicament que la citada informació s'ha facilitat en l'informe de gestió consolidat o, si escau, que s'hagi incorporat en aquest la referència corresponent a l'informe consolidat separat sobre la informació no financera en la forma prevista en la normativa i, en cas contrari, a informar al respecte.
- Un nivell general aplicable a la resta de la informació inclosa en l'informe de gestió consolidat, que consisteix a avaluar i informar sobre la concordança de la citada informació amb els comptes anuals consolidats, a partir del coneixement del grup obtingut en la realització de l'auditoria dels citats comptes consolidats i sense incloure informació diferent de l'obtinguda com a evidència durant la mateixa, així com avaluar i informar de si el contingut i la presentació d'aquesta part de l'informe de gestió consolidat són conformes a la normativa que resulta d'aplicació. Si, basant-nos en el treball que hem realitzat, concloem que existeixen incorreccions materials, estem obligats a informar-ne.

Sobre la base del treball realitzat, segons allò que s'ha descrit anteriorment, hem comprovat que l'informe de gestió consolidat inclou una referència relativa al fet que la informació esmentada a l'apartat a) anterior es presenta a l'informe de gestió consolidat del Grup CaixaBank en el qual el Grup s'integra i que la resta de la informació que conté l'informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2017 i el seu contingut i presentació són conformes a la normativa que resulta d'aplicació.

Informe d'Auditoria

Responsabilitat dels administradors i del comitè d'auditoria i control en relació amb els comptes anuals consolidats

Els administradors de la Societat dominant són responsables de formular els comptes anuals consolidats adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats consolidats del Grup, de conformitat amb les NIIF-UE i altres disposicions del marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup a Espanya, i del control intern que considerin necessari per permetre la preparació de comptes anuals consolidats lliures d'incorrecció material, deguda a frau o error.

En la preparació dels comptes anuals consolidats, els administradors de la Societat dominant són responsables de la valoració de la capacitat del Grup a per continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si els administradors tenen intenció de liquidar el Grup o de cessar les seves operacions, o bé si no existeix cap altra alternativa realista.

El comitè d'auditoria i control de la Societat dominant és responsable de la supervisió del procés d'elaboració i presentació dels comptes anuals consolidats.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals consolidats en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, deguda a frau o error, i emetre un informe d'auditoria que conté la nostra opinió.

Seguretat raonable és un alt grau de seguretat però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya sempre detecti una incorrecció material quan existeix. Les incorreccions poden ser degudes a frau o error i es consideren materials si, individualment o de forma agregada, es pot preveure raonablement que influeixin en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els comptes anuals consolidats.

En l'Annex I d'aquest informe d'auditoria s'inclou una descripció més detallada de les nostres responsabilitats en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats. Aquesta descripció que es troba a les pàgines 9 i 10 és part integrant del nostre informe d'auditoria.

Informe sobre altres requeriments legals i reglamentaris

Informe adicional per al comitè d'auditoria i control de la Societat dominant

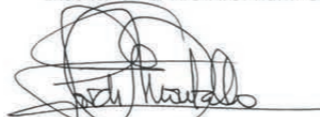
L'opinió que s'expressa en aquest informe és coherent amb allò que es manifesta en el nostre informe adicional per al comitè d'auditoria i control de la Societat dominant amb data 22 de març de 2018.

Període de contractació

En la reunió de decisions de l'Accionista Únic de la Societat Dominant celebrada el 31 de març de 2017 ens va nomenar com a auditors per un període d'un any, comptat a partir de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2016.

Amb anterioritat, vam ser designats per decisió de l'Accionista Únic de la Societat Dominant per al període d'1 any i hem estat realitzant el treball d'auditoria de comptes de forma ininterrompuda des de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 1991 considerant el contingut de l'article 17 apartat 8 del Reglament (UE) N° 537/2014 sobre requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic.

DELOITTE, S.L.
Inscrita en el R.O.A.C. núm. S0692

Jordi Montalbo
Inscrit en el R.O.A.C. núm. 17529

22 de Març de 2018

Informe d'Auditoria

Annex I del nostre informe d'auditoria

Adicionalment a allò que inclou el nostre informe d'auditoria, en aquest Annex incloem les nostres responsabilitats respecte a l'auditoria dels comptes anuals consolidats.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats

Com a part d'una auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. També:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els comptes anuals consolidats, deguda a frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material deguda a frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material deguda a error, ja que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern del Grup.
- Avaluem si les polítiques comptables aplicades són adequades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels administradors de la Societat dominant.
- Concloem sobre si és adequada la utilització, per part dels administradors de la Societat dominant, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que poden generar dubtes significatius sobre la capacitat del Grup per a continuar com a empresa en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, es requereix que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els comptes anuals consolidats o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins la data del nostre informe d'auditoria. No obstant això, els fets o condicions futurs poden ser la causa que el Grup deixi de ser una empresa en funcionament.
- Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels comptes anuals consolidats, inclosa la informació revelada, i si els comptes anuals consolidats representen les transaccions i els fets subjacents de manera que aconseguen expressar la imatge fidel.
- Obtenim evidència suficient i adequada en relació amb la informació financera de les entitats o activitats empresarials dins del Grup per expressar una opinió sobre els comptes anuals consolidats. Som responsables de la direcció, supervisió i realització de l'auditoria del Grup. Som els únics responsables de la nostra opinió d'auditoria.

Ens comuniquem amb el comitè d'auditoria i control de la Societat dominant en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i els resultats significatius de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

També proporcionem al comitè d'auditoria i control de la Societat dominant una declaració que hem complert els requeriments d'ètica aplicables, inclosos els d'independència, i ens hi hem comunicat amb la mateixa per informar d'aquelles qüestions que raonablement puguin suposar una amenaça per a la nostra independència i, si escau, de les corresponents salvaguardes.

Entre les qüestions que han estat objecte de comunicació al comitè d'auditoria i control de la Societat dominant, determinem les que han estat de la major significativitat en l'auditoria dels comptes anuals consolidats del període actual i que són, en conseqüència, les qüestions clau de l'auditoria.

Descrivim aquestes qüestions en el nostre informe d'auditoria llevat que les disposicions legals o reglamentàries prohibeixin revelar públicament la qüestió.

Comptes anuals

Balanços Consolidats

ACTIU	Nota de la memòria	(Xifres en Milers d'Euros)	
		31.12.2017	31.12.2016 (*)
1. Efectiu i altres actius líquids equivalents	Nota 6	2.780.222	869.125
2. Actius financers mantinguts per negociar	Nota 6	550	443
3. Altres actius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	Nota 6	7.900.483	3.351.182
a) Instruments de patrimoni		1.868.007	1.085.913
b) Valors representatius de deute		953.625	-
c) Instruments Híbrids		-	-
d) Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió		5.078.851	2.265.269
e) Altres		-	-
4. Actius financers disponibles per a la venda	Nota 6	48.872.990	47.025.473
a) Instruments de patrimoni		1.234	981
b) Valors representatius de deute		48.871.753	47.024.492
c) Préstecs		-	-
d) Dipòsits en entitats de crèdit		-	-
e) Altres		3	-
5. Préstecs i partides a cobrar	Nota 6	1.355.580	788.333
a) Valors representatius de deute		751.342	-
b) Préstecs i dipòsits		358.151	511.776
c) Partides a cobrar		246.087	276.557

Comptes anuals

ACTIU	Nota de la memòria	(Xifres en Milers d'Euros)	
		31.12.2017	31.12.2016 (*)
6. Inversions mantingudes fins a venciment	Nota 6	14.400	-
7. Derivats de cobertura		-	-
8. Participació de la reassegurança en les provisions tècniques	Nota 15	273.433	336.723
9. Immobilitzat material i inversions immobiliàries	Nota 9	22.769	23.116
a) Immobilitzat material		22.147	22.492
b) Inversions immobiliàries		622	624
10. Immobilitzat intangible	Nota 10	747.642	761.568
a) Fons de comerç		583.577	583.577
b) Despeses d'adquisició de carteres de pòlisses		-	-
c) Altre immobilitzat intangible		164.065	177.991
11. Participacions en entitats valorades pel mètode de la participació	Nota 8	1.027.133	1.068.618
12. Actius fiscals	Nota 12	262.006	280.417
a) Actius per impost corrent		196	-
b) Actius per impost diferit		261.810	280.417
13. Altres actius		795.956	861.486
14. Actius mantinguts per a la venda		-	-
TOTAL ACTIU		64.053.164	55.366.484

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius (vegeu Nota 2.e).

Les Notes 1 a 22 descrites en la Memòria adjunta i els Annexos I a III formen part integrant del Balanç consolidat a 31 de desembre de 2017.

Comptes anuals

Balanços Consolidats

PASIU I PATRIMONI NET	Nota de la memòria	(Xifres en Milers d'Euros)	
		31.12.2017	31.12.2016 (*)
TOTAL PASSIU		60.859.252	52.344.263
1. Passius financers mantinguts per negociar		-	-
2. Altres passius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys		-	-
3. Dèbits i partides a pagar	Nota 13	840.033	710.735
a) Passius subordinats		60.000	-
b) Altres deutes		780.033	710.735
4. Derivats de cobertura		530	-
5. Provisions tècniques	Nota 15	59.762.261	51.287.410
a) Per a primes no consumides		4.137	4.280
b) Per a riscos en curs		-	-
c) Per a assegurances de vida		59.148.076	50.710.908
- Provisió per a primes no consumides i riscos en curs		50.697	254.561
- Provisió matemàtica		52.964.602	47.848.540
- Provisió d'assegurances de vida quan el risc de la inversió l'assumeix el prenedor		6.132.777	2.607.807
d) Per a prestacions		573.029	526.512
e) Per a participació en beneficis i per a extorns		36.914	45.710
f) Altres provisions tècniques		105	-
6. Provisions no tècniques	Nota 16		-

Comptes anuals

PASIU I PATRIMONI NET	Nota de la memòria	(Xifres en Milers d'Euros)	
		31.12.2017	31.12.2016 (*)
7. Passius fiscals	Nota 12	255.139	318.335
a) Passius per impost corrent		-	-
b) Passius per impost diferit		255.139	318.335
8. Resta de passius		1.289	27.783
9. Passius vinculats amb actius mantinguts per a la venda		-	-
TOTAL PATRIMONI NET		3.193.912	3.022.221
Fons propis		3.197.126	3.025.654
1. Capital	Nota 17	1.347.462	1.347.462
a) Capital escriturat		1.347.462	1.347.462
b) <i>Menys</i> : Capital no exigit		-	-
2. Prima d'emissió		-	-
3. Reserves	Nota 17	1.635.692	1.555.872
4. <i>Menys</i> : Accions i participacions en patrimoni pròpies		-	-
5. Resultats d'exercicis anteriors		-	-
6. Altres aportacions de socis		-	-
7. Resultat de l'exercici atribuïble a la societat dominant		633.972	492.320
a) Pèrdues i Guanys consolidats		633.972	492.320
b) Pèrdues i Guanys atribuïbles a socis externs		-	-

Comptes anuals

PASIU I PATRIMONI NET	Nota de la memòria	(Xifres en Milers d'Euros)	
		31.12.2017	31.12.2016 (*)
8. Menys: Dividend a compte	Nota 17	(420.000)	(370.000)
9. Altres instruments de patrimoni net		-	-
Ajustos per canvis de valor	Nota 6	(3.214)	(3.433)
1. Actius financers disponibles per a la venda		(3.214)	(3.433)
2. Operacions de cobertura		-	-
3. Diferències de canvi		-	-
4. Correcció d'asimetries comptables		-	-
5. Entitats valorades pel mètode de la participació		-	-
6. Altres ajustos		-	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts			-
PATRIMONI NET ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT		3.193.912	3.022.221
INTERESSOS MINORITARIS	Nota 18	-	-
1. Ajustos per canvis de valor		-	-
2. Resta		-	-
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		64.053.164	55.366.484

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius (vegeu Nota 2.e).

Les Notes 1 a 22 descrites en la Memòria adjunta i els Annexos I a III formen part integrant del Balanç consolidat a 31 de desembre de 2017.

Comptes anuals

Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats

	Nota de la memòria	(Xifres en Milers d'Euros)	
		Exercici 2017	Exercici 2016 (*)
1. Primes imputades a l'exercici, netes de reassegurança		6.795	8.401
2. Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions		156.108	125.881
3. Altres ingressos tècnics		-	-
4. Sinistralitat de l'exercici, neta de reassegurança		2.276	(7.751)
5. Variació d'altres provisions tècniques, netes de reassegurança		-	-
6. Participació en beneficis i extorns		(1.387)	(451)
7. Despeses d'explotació netes		(5.072)	478
8. Altres despeses tècniques		(1.253)	(363)
9. Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions		(66)	(32)
A) RESULTAT ASSEGURANCES NO VIDA	Nota 19	157.401	126.163
10. Primes imputades a l'exercici, netes de reassegurança		9.658.270	9.188.306
11. Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions		2.377.242	2.205.983
12. Ingressos d'inversions afectes a assegurances en les quals el prenedor assumeix el risc de la inversió		1.038.699	678.100
13. Altres ingressos tècnics		-	30.361
14. Sinistralitat de l'exercici, neta de reassegurança		(5.738.084)	(4.918.100)
15. Variació d'altres provisions tècniques, netes de reassegurança		(5.253.761)	(5.544.031)
16. Participació en beneficis i extorns		(30.209)	(39.028)

Comptes anuals

	Nota de la memòria	(Xifres en Milers d'Euros)	
		Exercici 2017	Exercici 2016 (*)
17. Despeses d'explotació netes		(186.415)	(272.162)
18. Altres despeses tècniques		(17.291)	(12.686)
19. Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions		(365.855)	(254.835)
20. Despeses d'inversions afectes a assegurances en les quals el prenedor assumeix el risc de la inversió		(922.840)	(606.290)
B) RESULTAT ASSEGURANCES VIDA	Nota 19	559.756	455.618
21. Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions		39.467	24.572
22. Diferència negativa de consolidació		-	-
23. Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions		(88)	(980)
24. Altres ingressos		241.479	213.905
25. Altres despeses		(186.804)	(175.886)
C) RESULTAT ALTRES ACTIVITATS		94.054	61.611
E) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		811.211	643.392
26. Impost sobre beneficis	Nota 12	(177.239)	(151.072)
F) RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES		633.972	492.320
27. Resultat de l'exercici procedent d'operacions interrompudes net d'impostos		-	-

Comptes anuals

	Nota de la memòria	(Xifres en Milers d'Euros)	
		Exercici 2017	Exercici 2016 (*)
G) RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI		633.972	492.320
a) Resultat atribuït a l'entitat dominant		633.972	492.320
b) Resultat atribuït a interessos minoritaris	Nota 18	-	-
BENEFICI PER ACCIÓ			
Benefici bàsic i diluït per acció (en euros)		2	2

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius (vegeu Nota 2.e).

Les Notes 1 a 22 descrites i els Annexos I a III formen part integrant del Compte de Pèrdues i Guanys consolidat corresponent a l'exercici 2017.

Comptes anuals

Balanços Consolidats per Segments a 31 de Desembre de 2017

ACTIU	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
1. Efectiu i altres actius líquids equivalents	91.893	2.687.803	526	2.780.222
2. Actius financers mantinguts per negociar	-	550	-	550
3. Altres actius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	-	7.900.483	-	7.900.483
4. Actius financers disponibles per a la venda	-	48.872.990	-	48.872.990
5. Préstecs i partides a cobrar	79.878	1.275.702	-	1.355.580
a) Valors representatius de deute	-	751.342	-	751.342
b) Préstecs i dipòsits	-	258.151	-	358.151
c) Partides a cobrar	79.878	166.209	-	246.087
6. Inversions mantingudes fins a venciment	-	14.400	-	14.400
7. Derivats de cobertura	-	-	-	-
8. Participació de la reassegurança en les provisions tècniques	-	273.433	-	273.433
9. Immobilitzat material i inversions immobiliàries	-	22.769	-	22.769
a) Immobilitzat material	-	22.147	-	22.147
b) Inversions immobiliàries	-	622	-	622
10. Immobilitzat intangible	-	747.642	-	747.642
a) Fons de comerç	-	583.577	-	583.577
b) Despeses d'adquisició de carteres de pòlisses	-	-	-	-
c) Altre immobilitzat intangible	-	164.065	-	164.065

Comptes anuals

ACTIU	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
11. Participacions en entitats valorades pel mètode de la participació	1.027.133	-	-	1.027.133
12. Actius fiscals	-	262.006	-	262.006
a) Actius per impost corrent	-	196	-	196
b) Actius per impost diferit	-	261.810	-	261.810
13. Altres actius	-	795.932	24	795.956
14. Actius mantinguts per a la venda	-	-	-	-
TOTAL ACTIU	1.198.904	62.853.710	550	64.053.164

PASSIU	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
TOTAL PASSIU	14.370	60.844.712	170	60.859.252
1. Passius financers mantinguts per negociar	-	-	-	-
2. Altres passius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	-	-	-	-
3. Dèbits i partides a pagar	-	839.869	164	840.033
4. Derivats de cobertura	-	530	-	530
5. Provisions tècniques	14.370	59.747.891	-	59.762.261
6. Provisions no tècniques	-	-	-	-
7. Passius fiscals	-	255.139	-	255.139
8. Resta de passius	-	1.283	6	1.289
9. Passius vinculats amb actius mantinguts per a la venda	-	-	-	-

Comptes anuals

PATRIMONI NET	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
TOTAL PATRIMONI NET	1.184.534	2.008.998	380	3.193.912
Fons propis	1.184.534	2.012.212	380	3.197.126
1. Capital	-	1.347.462	-	1.347.462
a) Capital escriturat	-	1.347.462	-	1.347.462
b) <i>Menys</i> : Capital no exigit	-	-	-	-
2. Prima d'emissió	-	-	-	-
3. Reserves	1.027.133	608.559	-	1.635.692
4. <i>Menys</i> : Accions i participacions en patrimoni pròpies	-	-	-	-
5. Resultats d'exercicis anteriors	-	-	-	-
6. Altres aportacions de socis	-	-	-	-
7. Resultat de l'exercici atribuïble a la societat dominant	157.401	476.191	380	633.972
a) Pèrdues i Guanys consolidats	157.401	476.191	380	633.972
b) Pèrdues i Guanys atribuïbles a socis externs	-	-	-	-
8. <i>Menys</i> : Dividend a compte	-	(420.000)	-	(420.000)
9. Altres instruments de patrimoni net	-	-	-	-
Ajustos per canvis de valor	-	(3.214)	-	(3.214)
1. Actius financers disponibles per a la venda	-	(3.214)	-	(3.214)
2. Operacions de cobertura	-	-	-	-
3. Diferències de canvi	-	-	-	-

Comptes anuals

PATRIMONI NET	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
4. Correcció d'asimetries comptables	-	-	-	-
5. Entitats valorades pel mètode de la participació	-	-	-	-
6. Altres ajustos	-	-	-	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts	-	-	-	-
PATRIMONI NET ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT	1.184.534	2.008.998	380	3.193.912
INTERESSOS MINORITARIS	-	-	-	-
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	1.198.904	62.853.710	550	64.053.164

Comptes anuals

Balanços Consolidats per Segments a 31 de Desembre de 2016

ACTIU	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
1. Efectiu i altres actius líquids equivalents	59.800	807.920	1.405	869.125
2. Actius financers mantinguts per negociar	-	443	-	443
3. Altres actius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	-	3.351.182	-	3.351.182
4. Actius financers disponibles per a la venda	-	47.025.473	-	47.025.473
5. Préstecs i partides a cobrar	85.030	703.303	-	788.333
a) Préstecs i dipòsits	-	511.776	-	511.776
b) Partides a cobrar	85.030	191.527	-	276.557
6. Inversions mantingudes fins a venciment	-	-	-	-
7. Derivats de cobertura	-	-	-	-
8. Participació de la reassegurança en les provisions tècniques	-	336.723	-	336.723
9. Immobilitzat material i inversions immobiliàries	-	23.116	-	23.116
a) Immobilitzat material	-	22.492	-	22.492
b) Inversions immobiliàries	-	624	-	624
10. Immobilitzat intangible	-	761.568	-	761.568
a) Fons de comerç	-	583.577	-	583.577
b) Despeses d'adquisició de carteres de pòlisses	-	-	-	-
c) Altre immobilitzat intangible	-	177.991	-	177.991
11. Participacions en entitats valorades pel mètode de la participació	1.068.618	-	-	1.068.618

Comptes anuals

ACTIU	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
12. Actius fiscals	-	280.417	-	280.417
a) Actius per impost corrent	-	-	-	-
b) Actius per impost diferit	-	280.417	-	280.417
13. Altres actius	-	861.463	23	861.486
14. Actius mantinguts per a la venda	-	-	-	-
TOTAL ACTIU	1.213.448	54.151.608	1.428	55.366.484

PASSIU	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
TOTAL PASSIU	18.667	52.325.159	437	52.344.263
1. Passius financers mantinguts per negociar	-	-	-	-
2. Altres passius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	-	-	-	-
3. Dèbits i partides a pagar	-	710.307	428	710.735
4. Derivats de cobertura	-	-	-	-
5. Provisions tècniques	18.667	51.268.743	-	51.287.410
6. Provisions no tècniques	-	-	-	-
7. Passius fiscals	-	318.335	-	318.335
8. Resta de passius	-	27.774	9	27.783
9. Passius vinculats amb actius mantinguts per a la venda	-	-	-	-

Comptes anuals

PATRIMONI NET	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
TOTAL PATRIMONI NET	1.194.781	1.826.449	991	3.022.221
Fons propis	1.194.781	1.829.882	991	3.025.654
1. Capital	-	1.347.462	-	1.347.462
a) Capital escriturat	-	1.347.462	-	1.347.462
b) <i>Menys</i> : Capital no exigit	-	-	-	-
2. Prima d'emissió	-	-	-	-
3. Reserves	1.068.618	487.254	-	1.555.872
4. <i>Menys</i> : Accions i participacions en patrimoni pròpies	-	-	-	-
5. Resultats d'exercicis anteriors	-	-	-	-
6. Altres aportacions de socis	-	-	-	-
7. Resultat de l'exercici atribuïble a la societat dominant	126.163	365.166	991	492.320
a) Pèrdues i Guanys consolidats	126.163	365.166	991	492.320
b) Pèrdues i Guanys atribuïbles a socis externs	-	-	-	-
8. <i>Menys</i> : Dividend a compte	-	(370.000)	-	(370.000)
9. Altres instruments de patrimoni net	-	-	-	-
Ajustos per canvis de valor	-	(3.433)	-	(3.433)
1. Actius financers disponibles per a la venda	-	(3.433)	-	(3.433)
2. Operacions de cobertura	-	-	-	-
3. Diferències de canvi	-	-	-	-

Comptes anuals

PATRIMONI NET	(Xifres en Milers d'Euros)			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	TOTAL
4. Correcció d'asimetries comptables	-	-	-	-
5. Entitats valorades pel mètode de la participació	-	-	-	-
6. Altres ajustos	-	-	-	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts	-	-	-	-
PATRIMONI NET ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT	1.194.781	1.826.449	991	3.022.221
INTERESSOS MINORITARIS	-	-	-	-
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	1.213.448	54.151.608	1.428	55.366.484

Comptes anuals

Estats de Canvis en el Patrimoni Net Consolidats

A) ESTATS D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CONSOLIDATS

	(Xifres en Milers d'Euros)	
	Exercici 2017	Exercici 2016 (*)
A) RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI	633.972	492.320
B) ALTRES INGRESSOS/(DESPESES) RECONEGUTS	219	(3.591)
Partides que es transferiran al compte de pèrdues i guanys en els propers períodes:	219	(3.591)
1. Actius financers disponibles per a la venda:	313	(5.130)
a) Guanys/(Pèrdues) per valoració	313	(5.130)
b) Imports transferits al compte de pèrdues i guanys		
c) Altres reclassificacions	-	-
2. Cobertures dels fluxos d'efectiu:	-	-
a) Guanys/(Pèrdues) per valoració	-	-
b) Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
c) Imports transferits al valor inicial de les partides cobertes	-	-
d) Altres reclassificacions	-	-
3. Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger:	-	-
a) Guanys/(Pèrdues) per valoració	-	-
b) Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
c) Altres reclassificacions	-	-

Comptes anuals

	(Xifres en Milers d'Euros)	
	Exercici 2017	Exercici 2016 (*)
4. Diferències de canvi:	-	-
a) Guanys/(Pèrdues) per valoració	-	-
b) Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
c) Altres reclassificacions	-	-
5. Correcció d'asimetries comptables:	-	-
a) Guanys/(Pèrdues) per valoració	-	-
b) Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
c) Altres reclassificacions	-	-
6. Actius mantinguts per a la venda:	-	-
a) Guanys/(Pèrdues) per valoració	-	-
b) Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
c) Altres reclassificacions	-	-
7. Guanys/(Pèrdues) actuàrials per retribucions a llarg termini al personal	-	-
8. Entitats valorades pel mètode de la participació:	-	-
a) Guanys/(Pèrdues) per valoració	-	-
b) Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
c) Altres reclassificacions	-	-
9. Altres ingressos i despeses reconeguts	-	-

Comptes anuals

	(Xifres en Milers d'Euros)	
	Exercici 2017	Exercici 2016 (*)
10. Impost sobre beneficis	(94)	1.539
Partides que no es transferiran al compte de pèrdues i guanys en els propers períodes:	-	-
11. Guanys/(Pèrdues) actuàrials en plans de pensions	-	-
a) Guanys/(Pèrdues) per valoració	-	-
b) Imports transferits a reserves	-	-
TOTAL INGRESSOS/(DESPESES) RECONEGUTS (A + B)	634.191	488.729
a) Atribuïts a l'entitat dominant	634.191	488.729
b) Atribuïts a interessos minoritaris	-	-

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius (vegeu Nota 2.e).

Les Notes 1 a 22 descrites en la Memòria adjunta i els Annexos I a III formen part integrant de l'Estat d'Ingressos i Despeses reconeguts consolidat corresponent a l'exercici 2017.

Comptes anuals

	(Xifres en Milers d'Euros)									
	Patrimoni net atribuït a la societat dominant									
	Fons Propis						Ajustos per canvis de valor	Subvencions, Donacions i Llegats Rebutts	Interessos minoritaris	Total Patrimoni net
	Capital o fons mutual	Prima d'emissió i Reserves	Accions i particip. en patrimoni pròpies	Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant	(Dividends a compte)	Altres instruments de patrimoni net				
6. Altres operacions amb socis o propietaris	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Altres variacions de patrimoni net	-	28.388	-	(340.496)	312.000	-	-	-	-	(108)
1. Pagaments basats en instruments de patrimoni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Traspassos entre partides de patrimoni net	-	28.496	-	(340.496)	312.000	-	-	-	-	-
3. Altres variacions	-	(108)	-	-	-	-	-	-	-	(108)
Saldos final a 31 de desembre de 2016 (*)	1.347.462	1.555.872	-	492.320	(370.000)	-	(3.433)	-	-	3.022.221
Ajustament per canvis de criteri comptable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ajustament per errors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ajustat a 1 de gener de 2017	1.347.462	1.555.872	-	492.320	(370.000)	-	(3.433)	-	-	3.022.221
I. Total Ingressos/(Despeses) reconeguts exercici 2017	-	-	-	633.972	-	-	219	-	-	634.191
II. Operacions amb socis o propietaris	-	-	-	-	(462.500)	-	-	-	-	(462.500)
1. Augments/(Reduccions) de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Conversió de passius financers en patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Distribució de dividendes	-	-	-	-	(462.500)	-	-	-	-	(462.500)

Comptes anuals

	(Xifres en Milers d'Euros)									
	Patrimoni net atribuït a la societat dominant									
	Fons Propis						Ajustos per canvis de valor	Subvencions, Donacions i Llegats Rebutts	Interessos minoritaris	Total Patrimoni net
	Capital o fons mutual	Prima d'emissió i Reserves	Accions i particip. en patrimoni pròpies	Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant	(Dividends a compte)	Altres instruments de patrimoni net				
4. Operacions amb accions o participacions en patrimoni pròpies (netes)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Incrementos/(Reduccions) per combinacions de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Altres operacions amb socis o propietaris	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Altres variacions de patrimoni net	-	79.820	-	(492.320)	412.500	-	-	-	-	-
1. Pagaments basats en instruments de patrimoni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Traspassos entre partides de patrimoni net	-	79.820	-	(492.320)	412.500	-	-	-	-	-
3. Altres variacions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldos final a 31 de desembre de 2017	1.347.462	1.635.692	-	633.972	(420.000)	-	(3.214)	-	-	3.193.912

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius (vegeu Nota 2.e).

Les Notes 1 a 22 descrites en la Memòria adjunta i els Annexos I a III formen part integrant de l'Estat de canvis en el Patrimoni Net a 31 de desembre de 2017.

Comptes anuals

Estats de Fluxos d'efectiu Consolidats (Mètode directe)

	(Xifres en Milers d'Euros)	
	Exercici 2017	Exercici 2016
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ (1+2+3)	3.418.057	3.264.607
1. Activitat asseguradora:	3.529.675	4.132.150
(+) Cobraments en efectiu de l'activitat asseguradora	10.509.947	9.421.851
(-) Pagaments en efectiu de l'activitat asseguradora	(6.980.272)	(5.289.701)
2. Altres activitats d'explotació:	97.758	(773.185)
(+) Cobraments en efectiu d'altres activitats d'explotació	247.412	212.453
(-) Pagaments en efectiu d'altres activitats d'explotació	(149.654)	(985.638)
3. Cobraments/(pagaments) per impost sobre beneficis	(209.376)	(94.358)
B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ (1 + 2)	(1.353.772)	(3.026.607)
1. Cobraments d'activitats d'inversió:	34.292.968	16.276.772
(+) Immobilitzat material	-	-
(+) Inversions immobiliàries	-	-
(+) Immobilitzat intangible	-	-
(+) Instruments financers	31.384.042	13.232.598
(+) Participacions	89.972	140
(+) Entitats dependents i altres unitats de negoci	2.452.289	2.896.787
(+) Interessos cobrats	164.821	75.282

Comptes anuals

	(Xifres en Milers d'Euros)	
	Exercici 2017	Exercici 2016
(+) Dividends cobrats	-	-
(+) Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió	201.844	71.965
2. Pagaments d'activitats d'inversió:	(35.646.740)	(19.303.379)
(-) Immobilitzat material	(1.155)	(3.394)
(-) Inversions immobiliàries	-	(19)
(-) Immobilitzat intangible	(14.792)	(28.143)
(-) Instruments financers	(35.495.496)	(19.271.823)
(-) Participacions	(135.297)	-
(-) Entitats dependents i altres unitats de negoci	-	-
(-) Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió	-	-
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT (1 + 2)	(411.337)	(10.937.948)
1. Cobraments d'activitats de finançament:	1.395.989	13.129.184
(+) Passius subordinats	-	-
(+) Cobraments per emissió d'instruments de patrimoni i ampliació de capital	-	-
(+) Derrames actives i aportacions dels socis o mutualistes	-	-
(+) Alienació de valors propis	-	-
(+) Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament	1.395.989	13.129.184
2. Pagaments d'activitats de finançament:	(1.807.326)	(24.067.132)
(-) Dividends als accionistes	(408.704)	(639.000)
(-) Interessos pagats	(806)	-

Comptes anuals

	(Xifres en Milers d'Euros)	
	Exercici 2017	Exercici 2016
(-) Passius subordinats	-	-
(-) Pagaments per devolució d'aportacions als accionistes	-	-
(-) Derrames passives i devolució d'aportacions als socis o mutualistes	-	-
(-) Adquisició de valors propis	-	-
(-) Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament	(1.397.816)	(23.428.132)
D) EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	-	-
E) AUGMENT/(DISMINUCIÓ) NET D'EFECTIU I EQUIVALENTS (A + B + C + D)	1.652.948	(10.699.948)
F) EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE	869.125	11.569.073
G) EFECTIU I EQUIVALENTS BPI VIDA A L'INICI DEL PERÍODE	258.149	-
H) EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE (E + F + G)	2.780.222	869.125
COMPONENTS DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	Exercici 2017	Exercici 2016(*)
(+) Caixa i bancs	1.366.104	562.619
(+) Altres actius financers	1.414.118	306.506
(-) Menys: Descoberts bancaris reintegrables a la vista	-	-
TOTAL EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	2.780.222	869.125

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius en tots aquells epígrafs en què sigui aplicable (vegeu Nota 2.e).

Les Notes 1 a 22 descrites en la Memòria adjunta i els Annexos I a III formen part integrant de l'Estat de Fluxos d'Effectiu consolidat corresponent a l'exercici 2017.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

D'acord amb la normativa vigent sobre el contingut dels comptes anuals consolidats, aquesta Memòria completa, amplia i comenta el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu, consolidats (d'ara endavant, "els estats financers consolidats"), amb els quals forma una unitat, amb l'objectiu de mostrar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del grup consolidat de VidaCaixa (d'ara endavant, Grup VidaCaixa) a 31 de desembre de 2017, així com dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels fluxos d'efectiu consolidats que s'han produït en l'exercici anual acabat en aquesta data.

1. Informació general sobre la societat dominant i la seva activitat

A) Constitució i accionistes, objecte social, marc legal i rams en què opera

VidaCaixa, S.A.U. d'Assegurances i Reassegurances (d'ara endavant, VidaCaixa o la Societat dominant) es va constituir per escriptura pública de data 5 de març de 1987 a Espanya, de conformitat amb la Llei de Societats de Capital. Fins al dia 6 d'octubre de 2017, el domicili social de la Societat dominant estava situat al

carrer Juan Gris, 2-8, de Barcelona. A partir d'aquesta data, per acord adoptat en la reunió de decisions de l'Accionista Únic de VidaCaixa, el domicili social va passar a ser passeig de Recoletos, 37, 3r, de Madrid. La Societat dominant es troba inscrita al Registre Mercantil de Madrid.

El seu objecte social és la pràctica d'operacions d'assegurances i reassegurances de vida, així com de la resta d'operacions sotmeses a l'ordenació de l'assegurança privada, en particular les d'assegurança o capitalització, gestió de fons col·lectius de jubilació, pensions i de qualsevol altra de les que autoritza la Llei d'Ordenació, Supervisió i Solvència d'Entitats Asseguradores i Reasseguradores, el seu Reglament i les disposicions complementàries a les quals el Grup es troba sotmès, amb previ compliment dels requisits exigits. Opera, amb l'autorització de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions (d'ara endavant, DGAFP), en els rams de vida, accidents i malaltia. Així mateix, gestiona fons de pensions individuals i col·lectius quan estiguin destinats a atorgar als seus partícips prestacions referents a riscos relacionats amb la vida humana.

Durant l'exercici 2013 es va procedir a la reorganització del Grup Assegurador, amb l'objectiu de simplificar-ne l'estructura organitzativa. En aquest sentit, amb data

5 de març de 2013, els Consells d'Administració de VidaCaixa Grup, S.A.U. i de VidaCaixa van aprovar el projecte de fusió per absorció pel qual aquesta última va absorbir VidaCaixa Grup, S.A.U.

Prèviament a la fusió, VidaCaixa Grup va aportar a VidaCaixa, mitjançant aportació no dinerària, la seva participació del 49,9% a SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances (d'ara endavant, SegurCaixa Adeslas). Dins d'aquest procés de reordenació del Grup assegurador, VidaCaixa va adquirir a CaixaBank, S.A. i a Grupo Corporativo Empresarial de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Navarra, S.A. (Sociedad Unipersonal), amb data 26 de març de 2013, les companyies de vida procedents de Banca Cívica (vegeu Nota 10).

Com a resultat de tot el procés, VidaCaixa, S.A.U. es va convertir en la capdavantera del Grup i qui ostenta les participacions.

Amb data 29 d'abril de 2015, VidaCaixa, S.A.U. va procedir a la venda d'AgenciaCaixa, S.A., Agència d'Assegurances, Societat Unipersonal a SegurCaixa Adeslas per un import de 2.696 milers d'euros.

Amb data 29 de maig de 2015, l'assemblea general de l'agrupació Grup Assegurador de la Caixa, A.I.E. va acordar per unanimitat la dissolució i liquidació de

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

la societat, la qual es va fer efectiva el 26 de juny de 2015 mitjançant la liquidació als seus socis de la quota resultant.

Amb data 23 de novembre de 2017 s'ha formalitzat el contracte de compravenda pel qual VidaCaixa adquireix la totalitat de les accions de l'entitat BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros, S.A. (d'ara endavant, "BPI Vida"), per un import de 135 milions d'euros. La data efecte de l'adquisició ha estat el 29 de desembre de 2017, moment en què s'han complert totes les clàusules suspensives estipulades en l'esmentat contracte.

L'objecte social de BPI Vida és la pràctica d'operacions d'assegurances i reassegurances de vida, així com la gestió de fons de pensions. Així mateix, l'activitat de BPI Vida durant els exercicis del 2016 i el 2017 s'ha centrat principalment en la comercialització de productes de capitalització comercialitzats pel Banc BPI, S.A. i assegurances en les quals el risc d'inversió és assumit pel prenedor de l'assegurança.

A 31 de desembre de 2017, el 100% de les accions de VidaCaixa, S.A.U. són propietat de CaixaBank, S.A., cosa que li confereix el seu caràcter unipersonal.

Amb data 26 de setembre de 2017, i entrant en vigor des d'aquest mateix dia, el Consell de Govern del Banc Central Europeu va considerar, sobre la base del compliment de les condicions establertes en l'article

26, apartat 8, del Reglament (UE) núm. 1024/2013 de Consell, que Criteria Caixa, S.A.U., societat del Grup Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" i societat dominant directa fins a aquesta data de CaixaBank, S.A., ja no exercia control o una influència significativa dominant sobre CaixaBank, S.A. És per això que CaixaBank, S.A. ha passat a ser la Societat dominant del Grup CaixaBank. El domicili social de CaixaBank, S.A. es troba al carrer Pintor Sorolla, 2-4, de València.

A 31 de desembre de 2016, CaixaBank, S.A. estava integrada al Grup Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa", l'entitat dominant del qual era Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa". Els comptes anuals consolidats del Grup Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" de l'exercici 2016, que es van dipositar al Registre Mercantil de Barcelona, van ser formulats pel Director General de Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" amb data 31 de març de 2017.

El Grup exerceix directament l'activitat asseguradora, o activitats vinculades, sobre les quals disposa de la corresponent autorització administrativa. En aquest cas, a Espanya, és la DGAFP qui exerceix les funcions que les disposicions vigents atribueixen al Ministeri d'Economia i Competitivitat en matèria d'assegurances

i reassegurances privades, mediació en assegurances, capitalització i fons de pensions. En el cas de Portugal, és l'Autoridade de Supervisão de Seguros e Fundos de Pensões (d'ara endavant, "ASF") qui exerceix les funcions de supervisió en matèria d'assegurances, reassegurances, mediació d'assegurances i fons de pensions.

Fins al 31 de desembre de 2012, el Grup VidaCaixa Grup formulava comptes anuals consolidats de manera voluntària, ja que n'estava exempt, d'acord amb la normativa aplicable. A partir de la reorganització del Grup Assegurador, indicada anteriorment, VidaCaixa, S.A.U. formula Comptes Anuals Consolidats, en virtut de l'article 43.bis del Codi de Comerç, ja que té control sobre societats dependents participades.

El Grup, a través de la seva Societat dominant, i de les societats asseguradores en les quals participa, opera en els rams següents: Automòbil, Accidents, Malaltia (inclosa la modalitat d'Assistència Sanitària), Vida, Decessos, Defensa Jurídica, Llar, Incendi i elements de la natura, Mercaderies Transportades, Altres danys als béns, Pèrdues pecuniàries diverses, Responsabilitat civil general, Responsabilitat civil terrestre automòbils i Vehicles terrestres no ferroviaris.

Atesa l'activitat a què es dedica el Grup, aquest no té responsabilitats, despeses, actius, provisions ni contingències de naturalesa mediambiental que puguin ser significatius en relació amb el patrimoni, la

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

situació financera i els seus resultats. És per això que no s'inclouen desglossaments específics en la present memòria dels comptes anuals respecte a informació de qüestions mediambientals.

A 31 de desembre de 2017, el Grup gestiona 200 fons de pensions i 4 EPSV, amb un volum de drets consolidats de 32.769.808 milers d'euros (25.188.841 milers d'euros a 31 de desembre de 2016). Els ingressos bruts meritats per comissions de gestió dels diferents fons han pujat en l'exercici 2017 a 223.227 milers d'euros (202.706 milers d'euros en l'exercici 2016) i es troben comptabilitzats dins l'epígraf 'Resultat d'Altres Activitats - Altres ingressos'. Així mateix, les despeses associades a aquesta gestió han estat de 121.384 milers d'euros (106.779 milers d'euros en l'exercici 2016) i es presenten en l'epígraf 'Resultat d'Altres Activitats - Altres despeses'.

B) Estructura interna i sistemes de distribució

VidaCaixa dirigeix i gestiona la seva participació en el capital social d'altres societats mitjançant la corresponent organització de mitjans personals i materials. Quan la participació en el capital d'aquestes societats ho permet, la Societat dominant n'exerceix la direcció i el control, a través de la pertinença als seus òrgans d'administració social, o bé mitjançant la prestació de serveis de gestió i administració a aquestes societats.

El Grup comercialitza diferents productes d'assegurança de vida i no vida i plans de pensions.

Amb relació als canals de mediació, el Grup efectua la comercialització dels seus productes principalment a través de la xarxa de distribució de l'entitat de crèdit CaixaBank, S.A., la qual s'ha configurat com a operador de bancassegurances exclusiu de la societat dominant VidaCaixa, S.A.U. d'Assegurances i Reassegurances i amb autorització per comercialitzar els contractes d'assegurança de SegurCaixa Adeslas, S.A. Addicionalment, la Societat dominant també manté contractes d'agència d'assegurances vinculada amb l'entitat financera de crèdit del Grup CaixaBank denominada CaixaBank Consumer Finance, E.F.C., S.A.U. i contracte d'agència en lliure prestació de serveis amb BMW Bank GmbH Sucursal a Espanya. Finalment, la Societat dominant també ha subscrit contractes consistents en la prestació de serveis per a la distribució dels productes d'assegurances d'altres entitats asseguradores, sota la responsabilitat d'aquestes, a través de la seva xarxa de distribució CaixaBank, S.A. La comercialització de productes també s'efectua a través de l'activitat de mediació d'assegurances realitzada per corredors d'assegurances i altres agents d'assegurances vinculats.

Els canals de mediació dels productes que comercialitza BPI Vida es duen a terme a través de la xarxa de distribució de l'entitat de crèdit Banc BPI, S.A.

Així mateix, el Grup, bàsicament a través de VidaCaixa Mediació, S.A.U., també manté contractes consistents en la prestació de serveis per a la distribució dels productes d'assegurances d'altres entitats asseguradores, sota la responsabilitat d'aquestes, a través de la seva xarxa de distribució.

C) Resum estadístic de les queixes i reclamacions ateses

Tal com es regula en el Reglament per a la Defensa del Client del Grup CaixaBank, S.A., les vies de reclamació establertes al grup són el Defensor del Client, el Defensor del Partíip i el Servei d'Atenció al Client (d'ara endavant, SAC).

Les entrades de reclamacions al Defensor del Client, el Defensor del Partíip i el SAC durant l'exercici 2017 han estat 1.760. S'han resolt 1.591 reclamacions, 1.576 corresponents a entrants l'any 2017 i 15 que van quedar pendents de tramitar en l'exercici 2016. De les reclamacions entrades durant l'exercici 2017, n'han quedat 184 pendents de tramitar, que seran resoltes l'any 2018.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

La tipologia de les reclamacions presentades ha estat la següent:

Matèries de les reclamacions	Defensor del Client i Defensor del Partíip	SAC	Total
Operacions Passives	-	-	-
Operacions Actives	-	-	-
Serveis de Cobraments i Pagaments	-	-	-
Assegurances i Fons de Pensions	65	1.710	1.775
Pendents de tramitar	9	175	184
Total de les admeses	54	1.210	1.264
Inadmeses	2	325	327
Total any 2017	65	1.710	1.775

De l'anàlisi efectuada en les respostes donades als clients, en resulta la classificació següent:

Tipus de resolució	Defensor del Client i Defensor del Partíip	SAC	Total
Inadmissions	2	322	324
Estimatòries	3	604	607
Desestimàries	40	528	568
Favorable al client parcialment	-	48	48
Acord / Negociació	-	3	3
Aplanament per part de l'entitat	11	-	11
Retirada per part del client	-	30	30
Pendents de resolució	9	175	184
Total any 2017	65	1.710	1.775

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Els criteris de decisió utilitzats pel Servei s'extreuen, fonamentalment, del sentit de les resolucions dictades per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions en supòsits semblants, i en els supòsits en què no existeix aquesta referència, la resposta s'emet amb l'assessorament dels Serveis Jurídics de la Societat dominant en funció de les circumstàncies concretes que motivin la reclamació.

2. Bases de presentació i principis de consolidació

A) Marc Normatiu d'informació financera aplicable al Grup

Aquests comptes anuals consolidats han estat formulats pels Administradors de la Societat dominant d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup, que és el que estableixen:

- a) El Codi de Comerç i la restant legislació mercantil.
- b) Les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea mitjançant Reglaments Comunitaris, d'acord amb el Reglament

1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol de 2002, i les seves modificacions posteriors.

- c) Les normes d'obligat compliment aprovades per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes en desenvolupament del Pla General de Comptabilitat i les seves normes complementàries.
- d) Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'Ordenació, Supervisió i Solvència de les Entitats Asseguradores i Reasseguradores ("LOSSEAR").
- e) Reial Decret 1060/2015, de 20 de novembre, d'Ordenació, Supervisió i Solvència de les Entitats Asseguradores i Reasseguradores ("ROSSEAR"), així com els articles vigents del Reial Decret 2486/1998, de 20 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Ordenació i Supervisió d'Assegurances (d'ara endavant, "ROSAP").

B) Imatge fidel

Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2017 del Grup han estat elaborats d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és aplicable i, en particular, els principis i criteris comptables continguts en aquest.

Els comptes anuals consolidats s'han preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per VidaCaixa i per la resta d'entitats integrades al Grup, i inclouen certs ajustos i reclasseficcions que tenen per objecte homogeneïtzar els principis i criteris seguits per les societats integrades amb els de VidaCaixa.

Tal com recomana la NIC 1, els actius i passius són generalment classificats en el balanç en funció de la seva liquiditat, però sense classificar els actius i passius entre corrents i no corrents, cosa que és més rellevant a efectes dels grups asseguradors. De manera semblant a la resta de grups asseguradors, en el compte de pèrdues i guanys les despeses es classifiquen i es presenten en funció de la seva destinació.

A 31 de desembre de 2017, la moneda de presentació del Grup és l'euro.

Les xifres es presenten en milers d'euros, tret que s'indiqui explícitament la utilització d'una altra unitat monetària. Determinada informació financera d'aquests comptes anuals ha estat arrodonida i, consegüentment, les xifres mostrades com a totals en aquest document podrien variar lleugerament de l'operació aritmètica exacta de les xifres que la precedeixen.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

En la Nota 3 es resumeixen els principis comptables i les normes de valoració més significatius aplicats en la preparació dels comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2017.

C) Responsabilitat de la informació

La informació continguda en aquests comptes anuals consolidats és responsabilitat dels Administradors de la Societat dominant, els quals han verificat, amb la deguda diligència, que els diferents controls establerts per assegurar la qualitat de la informació financerocomptable, tant per la Societat dominant com per les entitats que l'integren, han operat de manera eficaç.

La preparació dels comptes anuals de conformitat amb les NIIF exigeix que els administradors facin judicis, estimacions i assumpcions que afecten l'aplicació de polítiques comptables i els saldos d'actius, passius, ingressos i despeses. Les estimacions i les assumpcions referides es basen en l'experiència històrica i en altres factors diversos que són entesos com a raonables d'acord amb les circumstàncies i els resultats dels quals constitueixen la base per establir els judicis sobre el valor

comptable dels actius i passius que no són fàcilment disponibles mitjançant altres fonts.

Les estimacions i assumpcions respectives són revisades de manera continuada; els efectes de les revisions de les estimacions comptables són reconeguts en el període en el qual es realitzen, si aquestes afecten només aquest període, o en el període de la revisió i futurs, si la revisió els afecta. En tot cas, els resultats finals derivats d'una situació que ha requerit estimacions poden diferir d'allò que s'havia previst i reflectir-se, de manera prospectiva, en els efectes finals.

Al marge del procés d'estimacions sistemàtiques i de la seva revisió periòdica, els administradors de la Societat dominant duen a terme determinats judicis de valor sobre temes que tenen una especial incidència sobre els comptes anuals consolidats. Entre els més significatius, es destaquen aquells judicis relatius al valor raonable de certs actius i passius, les pèrdues per deteriorament, la vida útil dels actius materials i intangibles, la valoració dels fons de comerç de consolidació, el registre de passius per impostos diferits, les hipòtesis utilitzades en el càlcul del test d'idoneïtat de passius i les hipòtesis utilitzades per assignar part de les plusvàlues no realitzades de les carteres d'inversions financeres

assignades com a "actius financers disponibles per a la venda" i com a "a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys" com a import més gran de les provisions d'assegurances de vida.

D) Nous principis i polítiques comptables aplicats en els comptes anuals consolidats del Grup

Normes i interpretacions emeses per l'International Accounting Standards Board (IASB) que han entrat en vigor en l'exercici 2017

A la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats no ha entrat en vigor cap norma de caràcter rellevant per al Grup VidaCaixa que sigui aplicable a partir de l'1 de gener de 2017.

Normes i interpretacions emeses per l'IASB no vigents

A la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats, les normes més significatives que havien estat publicades per l'IASB però que encara no han entrat en vigor, perquè la seva data d'efectivitat és posterior a la data dels comptes anuals consolidats, o bé perquè encara no han estat aprovades per la Unió Europea, són les següents:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Normes i Interpretacions	Títol	Aplicació obligatòria per a exercicis iniciats a partir de:
Aprovats per a la seva aplicació a la UE		
NIIF 9	Instrumentos financieros	1 de gener de 2018
NIIF 15	Ingressos d'activitats ordinàries procedents de contractes amb clients	1 de gener de 2018
NIIF 16	Arrendaments	1 de gener de 2019
Modificació de la NIC 40	Transferència de propietats d'Inversió	1 de gener de 2018
Modificació de la NIIF 4	Aplicació de la NIIF 9 Instrumentos financieros amb la NIIF 4 Contractes d'Assegurances	1 de gener de 2018
No Aprovats per a la seva aplicació		
NIIF 17	Contractes d'assegurança	1 de gener de 2021
Modificació de la NIIF 9	Característiques de Cancel·lació Anticipada amb Compensació Negativa	1 de gener de 2019
Modificació de la NIC 28	Participacions de Llarg Termini en Associades i Negocis Conjunts	1 de gener de 2019
Modificació de la NIIF 2	Classificació i Mesurament de Transaccions amb Pagaments basats en Accions	1 de gener de 2018
Interpretació CINIIF 22	Transaccions en Moneda Estrangera i Contraprestació Anticipada	1 de gener de 2018
Interpretació CINIIF 23	Incertesa respecte a tractaments fiscals	1 de gener de 2019

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

El Grup ha decidit no exercir l'opció d'aplicació anticipada d'aquestes normes, en el cas que fos possible.

NIIF 9 "Instruments financers: Classificació i valoració"

La NIIF 9 es va publicar el juliol del 2014 i substitueix la guia de la NIC 39 sobre el reconeixement i valoració dels instruments financers, el deteriorament dels actius financers i les cobertures comptables.

Amb relació a la classificació i valoració dels actius financers, la NIIF 9 manté, però simplifica, el model de valoració considerant de manera conjunta les característiques dels fluxos de caixa que es deriven dels actius financers i el model de negoci sota el qual es gestionen, alhora que es redueix el nombre de carteres i els models de deteriorament previstos actualment en la NIC 39. Els actius financers els fluxos de caixa dels quals representen només pagaments de principal i interessos es registren a cost amortitzat si es mantenen en un model de negoci l'objectiu del qual és cobrar els fluxos anteriors, mentre que es valoren a valor raonable, registrant els canvis de valoració en altres ingressos i despeses, si l'objectiu és tant cobrar els fluxos com la seva venda. La resta d'actius financers, entre els quals els que incorporen derivats implícits, s'han de valorar

íntegrament a valor raonable amb canvis registrats en el compte de pèrdues i guanys.

Per a tots els actius que no estiguin valorats a valor raonable amb canvis registrats en el compte de pèrdues i guanys, les entitats han de reconèixer les pèrdues esperades de crèdit diferenciant entre els actius la qualitat creditícia dels quals no ha empitjorat de manera significativa des del seu reconeixement inicial d'aquells actius que sí que ho han fet. És precisament la part corresponent al deteriorament de valor dels instruments financers, basat en la pèrdua esperada, on la NIIF 9 presenta canvis més substancials respecte a l'actual model de NIC 39, basat en la comptabilització de les pèrdues incorregudes per risc de crèdit.

En relació amb els passius financers, les categories previstes en la NIIF 9 són similars a les previstes en la NIC 39 i la seva valoració no canviarà excepte pel requisit de registrar les variacions en el valor raonable relacionades amb el risc propi de crèdit com un component del patrimoni en el cas de mantenir passius financers als quals s'ha aplicat l'opció de valor raonable.

Per a la comptabilitat de cobertures s'ha reemplaçat la granularitat dels actuals requeriments de la NIC 39 per un nou model capaç de reflectir millor en els estats financers les activitats internes de gestió de riscos. Hi

ha canvis respecte a la NIC 39 en diversos aspectes com les partides cobertes, instruments de cobertura, comptabilització del valor temporal de les opcions i avaluació de l'eficàcia, que permetran a les entitats amb activitat financera del Grup ampliar les operacions a les quals s'aplica la comptabilitat de cobertura i facilitar-ne l'aplicació, mentre que la resta d'entitats es veuran beneficiades principalment per la possibilitat de cobrir riscos no financers.

La NIIF 9 és efectiva per als exercicis anuals que comencin a partir de l'1 de gener de 2018, si bé se'n permet l'adopció anticipada. Si una entitat optés per adoptar-la anticipadament, haurà d'aplicar tots els requeriments al mateix temps. L'aplicació de la NIIF 9 s'aplicarà de manera retroactiva, però no s'exigirà que es reexpressin les xifres comparatives.

D'acord amb el que estableixen les modificacions de la NIIF 4 Aplicació de la NIIF 9 Instruments financers amb la NIIF 4 Contractes d'Assegurança, que han estat endossades a nivell europeu, es permet el diferiment de l'aplicació de la NIIF 9 per a les asseguradores que formin part d'un conglomerat financer. El Grup VidaCaixa ha decidit aplicar aquesta exempció temporal de la NIIF 9 per a les inversions financeres de les companyies asseguradores del Grup, VidaCaixa, S.A. d'Assegurances

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

i Reassegurances i BPI Vida, per als períodes anteriors a l'1 de gener de 2021.

NIIF 15 "Ingressos procedents de contractes amb clients"

Aquesta norma estableix un model de reconeixement d'ingressos ordinaris, diferents dels procedents dels instruments financers, basat en la identificació de les obligacions de cada contracte, la determinació del seu preu, l'assignació d'aquest a les obligacions identificades i, finalment, el reconeixement de l'ingrés en el moment en què es transfereix el control dels actius (en el sentit ampli, incloent-hi la prestació de serveis).

Si bé pot suposar certs canvis en el perfil temporal de reconeixement d'ingressos, el Grup no espera que es derivi un impacte rellevant de la seva implementació l'1 de gener de 2018.

NIIF 16 "Arrendaments"

Aquesta norma introdueix un model únic de comptabilització dels arrendaments per a arrendataris, i requereix que aquests reconeixin els actius i passius de tots els arrendaments amb una durada superior a 12 mesos, llevat que l'actiu subjacent sigui de valor baix. El principal canvi es deriva de l'obligació de reconèixer, per part de l'arrendatari, un actiu per dret d'ús, que representa el seu dret a fer servir l'actiu

arrendat subjacent, i un passiu per arrendament, que representa la seva obligació en termes de valor present per fer pagaments per arrendament. Mentre que l'actiu s'amortitzarà al llarg de la vida del contracte, el passiu generarà una despesa financera.

Durant el 2017, el Grup ha analitzat aquesta norma de manera conjunta amb el grup CaixaBank. A la data d'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats no s'han identificat impactes significatius derivats de l'esmentada norma.

Modificació de la NIC 40 "Transferència de propietats d'inversió"

La modificació clarifica els principis per a la realització de transferències a, o de, propietat d'inversió quan, i només quan, hi hagi un canvi en el seu ús i aquest canvi impliqui una anàlisi de si la propietat compleix la definició de propietat d'inversió. El canvi en l'ús s'ha d'evidenciar.

No aprovades per a la seva aplicació a la UE

NIIF 17 "Contractes d'Assegurança"

Aquesta norma estableix els requeriments que una entitat ha d'aplicar en la comptabilització dels contractes d'assegurança que emet i contractes de reassegurança subscrits. La seva data efectiva és l'1 de gener de 2021

i reemplaçarà en aquell moment la NIIF 4 "Contractes d'Assegurança", norma de caràcter temporal que permet continuar utilitzant les pràctiques comptables locals i que ha donat lloc al fet que els contractes d'assegurança siguin comptabilitzats de manera diferent entre jurisdiccions.

La implementació de la NIIF 17 suposarà dur a terme una comptabilització consistent per a tots els contractes d'assegurança basada en un model de valoració que farà servir hipòtesis de càlcul actualitzades a cada data de tancament (com el tipus de descompte, taules de mortalitat i supervivència, i respecte a altres variables financeres).

Els efectes dels canvis en les anteriors hipòtesis poden quedar reconeguts tant en el compte de resultats com en el patrimoni, en funció de la seva naturalesa i de si aquests canvis estan associats a la prestació d'un servei que ja s'ha produït o no, o suposar una reclassificació entre els components del passiu d'assegurances registrats. Pel que fa als ingressos o despeses financeres de l'activitat asseguradora, les entitats poden optar per registrar-los íntegrament en el compte de resultats o bé una part d'aquests en patrimoni.

Per a tots aquells contractes que no siguin onerosos, les entitats reconeixeran un marge de benefici en el compte de resultats (denominat 'marge contractual del servei')

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

durant el període en què es presten els serveis sota el contracte.

El Grup ha iniciat a finals del 2017 un projecte intern per a l'adaptació al nou marc normatiu dels contractes d'assegurança NIIF 17. L'objectiu principal és la realització dels treballs preparatoris necessaris per a la implementació de la NIIF 17 en el negoci d'assegurances afectat, de manera que se'n garanteixi el compliment en la data de primera aplicació, i avaluar els potencials impactes quantitatius i qualitatius (en negoci, infraestructura, etc.) amb l'anticipació suficient a efectes de la seva millor gestió.

La primera fase del projecte, que es durà a terme durant el primer semestre del 2018, té com a objectiu:

- Elaborar en un primer moment una definició d'enfocament que permeti identificar els aspectes clau de la nova norma comptable, un diagnòstic de diferents aspectes que cal analitzar i un pla d'acció amb la finalitat de garantir la implantació de la NIIF 17.
- Garantir la identificació i planificació de totes les necessitats quantitatives i qualitatives i de la planificació d'aquestes de manera adequada per aconseguir una implementació a la data d'aplicació.
- Garantir la capacitat de realitzar un càlcul d'impacte previ a la data de primera aplicació.

El projecte l'integren diferents equips (comptabilitat, actuarial, control de riscos i solvència, sistemes, intervenció, polítiques comptables, etc.), que són els encarregats de la gestió del dia a dia d'aquest projecte i l'execució de les tasques necessàries. Addicionalment, s'ha creat un Comitè de Seguiment, format pels responsables de les àrees esmentades, que controla i supervisa l'evolució del projecte i té delegada capacitat de decisió.

El Comitè de Direcció del Projecte, liderat per VidaCaixa en coordinació amb la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de CaixaBank, és el màxim òrgan de decisió i supervisió del projecte. S'encarrega de la presa de decisions estratègiques de més alt nivell, en cas que es requereixi, i és l'enllaç amb els Comitès de Direcció de VidaCaixa i CaixaBank.

Modificació de la NIIF 9 "Característiques de Cancel·lació Anticipada amb Compensació Negativa"

L'octubre del 2017, l'IASB va modificar la NIIF 9 de tal manera que els actius financers que incorporen clàusules d'amortització o cancel·lació anticipades que puguin donar lloc a una compensació negativa raonable per la finalització anticipada del contracte són elegibles per ser mesurats a cost amortitzat o valor raonable amb canvis en un altre resultat integral.

De manera addicional a les normes anteriors, tot seguit es detallen altres normes i interpretacions emeses per part de l'IASB que encara no han estat endossades a nivell europeu i per a les quals no s'espera un impacte significatiu per al Grup.

Modificació de la NIC 28 "Participacions de Llarg Termini en Associades i Negocis Conjunts"

Aquestes modificacions no reconsideren la comptabilització inclosa en la NIC 28 per a les participacions de llarg termini, les quals s'han d'entendre com a préstecs o partides a cobrar amb l'associada o negoci conjunt a llarg termini la liquidació dels quals no està prevista, ni és probable que es produeixi, en un futur previsible.

Modificació de la NIIF 2 "Classificació i Mesurament de Transaccions amb Pagaments basats en Accions"

Hi ha situacions en què un pagament basat en accions que es liquida en efectiu es modifica, cancel·lant-lo i substituint-lo per un nou pagament basat en accions que es liquida amb instruments de patrimoni i, en la data de substitució, el valor raonable dels incentius de substitució és diferent del valor reconegut per als incentius originals. Abans de l'emissió de la modificació, hi havia diversitat en la manera com les entitats comptabilitzaven aquestes modificacions.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Mitjançant aquestes modificacions, l'IASB requereix que una transacció amb pagaments basats en accions que es liquida amb instruments de patrimoni es reconegui en patrimoni en la mesura que els béns o serveis han estat rebuts en la data de la modificació. Aquest mesurament es durà a terme per referència al valor raonable de la data de modificació dels instruments de patrimoni concedits.

El passiu pel pagament basat en accions, que es liquidava en efectiu originàriament, es dona de baixa en la data de modificació, ja que es considera liquidat quan l'entitat concedeix el pagament basat en accions que es liquidarà amb instruments de patrimoni que substitueixen l'efectiu. Això és així perquè, en la data de modificació, l'entitat deixa d'estar obligada a transferir efectiu (o altres actius) a la contrapart. Qualsevol diferència entre l'import en llibres del passiu donat de baixa en llibres i l'import de patrimoni reconegut en la data de la modificació es reconeixerà de manera immediata en el resultat del període.

CINIIF 22 "Transaccions en Moneda Estrangera i Contraprestació Anticipada"

Aquesta interpretació proporciona una guia aclaridora sobre el tipus de canvi que cal utilitzar en transaccions que impliquin una contraprestació anticipada (pagada o rebuda) en una moneda estrangera.

CINIIF 23 "Incertesa respecte a tractaments fiscals"

La interpretació tracta aquelles situacions en què hi pugui haver una disputa amb l'autoritat fiscal o estigui oberta inspecció sobre un tractament fiscal en particular i aquestes poden afectar el registre dels actius o passius fiscals de l'entitat, ja siguin corrents o diferits.

E) Comparació de la informació i correcció d'errors

Les Normes Internacionals d'Informació Financera requereixen que la informació presentada entre tots dos períodes sigui homogènia. Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2017 presenten, a efectes comparatius, cadascuna de les partides del balanç, del compte de pèrdues i guanys, de l'estat de canvis del patrimoni net, de l'estat de fluxos d'efectiu i de la memòria consolidada de l'exercici 2016.

No obstant això, cal considerar que la informació financera i dels fluxos d'efectiu del Grup VidaCaixa referida a l'exercici 2017 incorpora els efectes de l'adquisició de l'entitat BPI Vida (vegeu Nota 1). Atès que la presa de control d'aquesta Societat es va produir el 29 de desembre de 2017, els resultats de les operacions d'aquesta Societat des de la data d'adquisició fins al tancament de l'exercici 2017 no han

estat tinguts en compte a efectes de consolidació per la seva poca rellevància en el compte de resultats.

Durant l'exercici 2017, no s'ha produït cap altra variació significativa en el perímetre de consolidació, a excepció de les indicades anteriorment i que figuren descrites en la Nota 5 de "Variacions en entitats de grup, multigrup i associades".

F) Principis de consolidació

La definició del perímetre de consolidació del Grup s'ha efectuat d'acord amb el que estableixen les normes NIIF 10 – Estats financers consolidats i NIC 28 – Inversions en entitats associades (vegeu Annex I).

Els Comptes anuals consolidats comprenen, a més de les dades corresponents a la Societat dominant, la informació corresponent a les societats dependents, multigrup i associades. El procediment d'integració dels elements patrimonials d'aquestes societats s'ha realitzat en funció del tipus de control o influència que s'exerceix sobre aquestes, el qual es detalla a continuació:

Entitats dependents

Es consideren entitats dependents aquelles entitats en les quals, independentment de la seva forma jurídica, el Grup té el control, és a dir, el poder per dirigir les

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

polítiques financeres i d'explotació aquestes entitats, amb la finalitat d'obtenir beneficis de les seves activitats.

En l'Annex I d'aquesta Memòria es facilita informació rellevant sobre aquestes societats i en la Nota 5 de la Memòria es facilita informació sobre les variacions més significatives produïdes durant l'exercici 2017.

Els comptes anuals de les entitats dependents es consoliden amb VidaCaixa, S.A.U. per aplicació del mètode d'integració global, que consisteix en l'agregació dels actius, passius i patrimoni net, ingressos i despeses, de naturalesa semblant, que figuren en els seus comptes anuals individuals degudament homogeneïtzats per adaptar-se a les normes NIIF. El valor en llibres de les participacions, directes i indirectes, en el capital de les entitats dependents s'elimina amb la fracció del patrimoni net de les entitats dependents que aquelles

representin. La resta de saldos i transaccions significatives entre les societats consolidades s'elimina en el procés de consolidació. Addicionalment, la participació de tercers en el patrimoni del Grup i en els resultats de l'exercici es presenta en els epígrafs 'Interessos Minoritaris' del balanç consolidat i 'Resultat atribuït a interessos minoritaris' del compte de pèrdues i guanys consolidat, respectivament.

Els estats financers individuals de la Societat dominant i de les entitats dependents, utilitzats per a l'elaboració dels estats financers consolidats, estan referits a la mateixa data de presentació que es correspon amb el tancament anual i econòmic de cada exercici.

La consolidació dels resultats generats per les societats adquirides en un exercici s'efectua prenent en consideració, únicament, els relatius al període comprès

entre la data d'adquisició i el tancament d'aquest exercici. En el cas de les societats dependents que deixen de ser dependents, els resultats s'incorporen fins a la data en què deixa de ser entitat dependent del Grup.

En aquells casos en què es produeix un augment dels drets de vot d'una entitat dependent per part del Grup, es calcula la diferència entre el cost de la nova adquisició i la porció dels actius nets addicionals adquirits en funció del valor pel qual figuraven en els registres comptables consolidats.

Excepcionalment, les següents entitats no han estat incloses en el perímetre de la consolidació a causa del seu interès poc significatiu per a la imatge fidel dels comptes anuals consolidats i han estat classificades en la cartera "Actius Financers disponibles per a la venda – Renda variable":

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Denominació	Domicili	Activitat	% Participació	Fons Mutual	Resultat		Provisions Tècniques	Dividends rebuts	Valor en llibres		
			Directa		Explotació	Net			Cost	Deteriorament de l'exercici	Deteriorament acumulat
GeroCaixa Pyme EPSV de Empleo	Gran Vía López de Haro, 38. Bilbao	Entitat de Previsió Social Voluntària.	100,00%	50	595	595	28.022	-	58	-	-
GeroCaixa EPSV Individual	Gran Vía López de Haro, 38. Bilbao	Entitat de Previsió Social Voluntària.	100,00%	50	14.293	14.293	757.040	-	260	-	-
GeroCaixa Privada Pensiones EPSV Asociada	Gran Vía López de Haro, 38. Bilbao	Entitat de Previsió Social Voluntària.	100,00%	50	26	26	1.280	-	50	-	-

(xifres en milers d'euros)

Les societats esmentades centren la seva activitat en la gestió de fons de previsió empresarial amb domicili al País Basc. Totes són Societats no cotitzades. El Grup participa únicament en el Fons Mutual, mentre que la resta del Patrimoni Net és en mans dels partícips.

Entitats associades

Es consideren entitats associades aquelles entitats no dependents en què el Grup posseeix influència significativa, és a dir, el Grup pot intervenir en les decisions de la política financera i d'explotació de la participada, sense arribar a tenir-ne el control absolut ni el control conjunt.

Amb caràcter general, es presumeix que el Grup exerceix influència significativa si posseeix, de manera directa o indirecta, el 20% o més del poder de vot en la participada, tret que es pugui demostrar clarament que aquesta influència no existeix.

En l'Annex I es proporciona informació rellevant sobre aquestes entitats.

En els comptes anuals consolidats, les entitats associades es valoren pel mètode de la participació (posada en equivalència), segons el qual la inversió es registra inicialment al cost i, posteriorment, és ajustada en funció dels canvis que experimenta la porció dels actius nets de

l'entitat que corresponen al Grup. El resultat de l'exercici del Grup recull la porció que li correspon en els resultats de les participades, deduïdes les possibles accions pròpies mantingudes en autocartera de cada societat participada, un cop considerats els dividendes i altres eliminacions patrimonials.

La porció que correspon al Grup en les explotacions en interrupció definitiva (activitats interrompudes) es revela de manera separada en el compte de pèrdues i guanys consolidat, i la que li correspon en els canvis que les societats associades han reconegut directament en el patrimoni net es reconeix també directament en el

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

patrimoni net del Grup i, si escau, es detalla en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts.

En aplicar el mètode de la participació (posada en equivalència), s'utilitzen els estats financers disponibles més recents de l'entitat associada.

Si una entitat associada aplica polítiques comptables diferents de les adoptades pel Grup, s'efectuen els ajustos oportuns en els estats financers de l'associada amb l'objectiu que les polítiques comptables mostrin uniformitat.

Si hi ha cap indicati que la inversió en l'associada pot haver vist deteriorat el seu valor, la pèrdua de valor es dedueix en primer lloc de l'eventual fons de comerç que pugui romandre en la inversió.

En la Nota 5 de la Memòria s'informa sobre les adquisicions més significatives dels exercicis 2017 i 2016, així com del període comprès entre el 31 de desembre de 2017 i la data de formulació dels comptes anuals de l'esmentat exercici, sobre els augments de la participació en el capital d'entitats que ja tenien la condició d'associades a l'inici de l'exercici, i també sobre les vendes de participacions.

G) Compensació de saldos

Només es compensen entre si –i, consegüentment, es presenten en els estats financers consolidats pel seu import net– els saldos deutors i creditors amb origen en transaccions que, contractualment o per imperatiu d'una norma legal, preveuen la possibilitat de compensació i es té la intenció de liquidar-los pel seu import net o de realitzar l'actiu i procedir al pagament del passiu de manera simultània.

H) Agrupació de partides comptables

Determinades partides del balanç, del compte de pèrdues i guanys, de l'estat de canvis en el patrimoni net i de l'estat de fluxos d'efectiu es presenten de manera agrupada per facilitar-ne la comprensió. En la mesura que sigui significativa, s'ha inclòs la informació desagregada en les corresponents notes de la memòria.

I) Informació financera per segments

La NIIF 8 – Segments operatius estableix els principis que cal seguir per preparar la informació financera per línies de negoci i per àrees geogràfiques.

La informació per segments s'estructura en funció del control, el seguiment i la gestió interna de l'activitat asseguradora i els resultats del Grup, i es construeix en funció dels diferents rams i subrams d'assegurança operats pel Grup, influenciats per la seva estructura i organització.

El Grup ha definit els segments de negoci d'assegurances de Vida, assegurances de No Vida i d'Altres Activitats com els segments principals. El segment definit d'assegurances de Vida inclou tots aquells contractes d'assegurança que garanteixen la cobertura d'un risc que pot afectar l'existència, integritat corporal o salut de l'assegurat. En contraposició, el segment d'assegurances de No Vida agrupa els contractes d'assegurança diferents dels de vida, els quals es poden desglossar en els subsegments d'Accidents i Malaltia, Multirisques Llar, Altres Danys, Automòbils, Decessos i Diversos.

Els dos segments principals de Vida i No Vida es troben subjectes a uns riscos i rendiments de naturalesa diferent. El segment d'Altres Activitats és utilitzat per agrupar totes aquelles operacions d'explotació diferents de, o no relacionades amb, l'activitat pròpiament asseguradora, on s'inclou l'activitat de gestió de fons de pensions.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Cadascuna de les entitats asseguradores que depenen, de manera directa o indirecta, del Grup poden operar en un o més rams, associats a un únic segment principal o a més d'un, segons la definició de rams prevista per la DGAFP. En la Nota 1.a es detallen els diferents rams específics en què el Grup té autorització administrativa per operar.

Les polítiques comptables dels segments són les mateixes que les adoptades per elaborar i presentar els estats financers del Grup consolidat, incloent-hi totes les polítiques comptables que es relacionen específicament amb la informació financera dels segments.

Tant els actius i passius dels segments com els ingressos i les despeses s'han determinat abans de l'eliminació dels saldos i les transaccions intragrup practicades en el procés de consolidació, excepte en la mesura que aquests saldos o transaccions hagin estat efectuats entre empreses d'un mateix segment. Aquesta última casuística resulta que és la predominant en el Grup, i totes les operacions intragrup es duen a terme amb referència als preus de mercat vigents en cada moment.

Els criteris d'imputació d'actius i passius, despeses i ingressos als diferents segments principals i secundaris del Grup són els següents:

Assignació d'Actius i Passius als segments principals

Els actius de cada segment són els corresponents a l'activitat asseguradora i complementària del Grup que

el segment consumeix a l'efecte de poder proporcionar els seus serveis, incloent-hi els directament atribuïbles a cada segment i els que es poden distribuir a cadascun fent servir bases raonables de repartiment.

En els actius del segment s'han inclòs les inversions que es comptabilitzen segons el mètode de la participació (posada en equivalència), en funció de l'assignació realitzada per a aquestes inversions, en el 'Llibre d'Inversions' de cada societat dependent que disposa de la influència significativa. En aquest cas, les pèrdues i guanys derivats d'aquestes inversions s'han inclòs dins del resultat ordinari del mateix segment en qüestió.

Els passius de cada segment inclouen la proporció dels passius corresponents a l'explotació del Grup que es deriven de les activitats del segment i que li són directament atribuïbles o se li poden assignar utilitzant bases raonables de repartiment. Si s'han inclòs en el resultat del segment despeses per interessos, els passius del segment inclouen els deutes que han originat aquests interessos.

Assignació d'Ingressos i Despeses als segments i subsegments principals

Els ingressos i despeses tècnics derivats de la pràctica d'operacions d'assegurança s'assignen directament als segments de Vida i No Vida, respectivament, i en el cas d'aquest últim, als seus diferents subsegments, segons la naturalesa de l'operació de la qual derivin.

Els ingressos i despeses financers s'assignen als segments de Vida i No Vida en funció de l'assignació prèvia efectuada per als actius que els generen, que es reflecteix en el "Llibre d'Inversions" de cada entitat asseguradora. Un mateix instrument financer pot estar assignat a diferents segments. En el cas que dins de les carteres associades als segments de Vida, No Vida o Altres Activitats quedi inclosa una participació en una altra societat dependent no asseguradora, s'ha consolidat línia a línia el seu compte de resultats individual en el segment en qüestió, tot respectant l'assignació efectuada en el "Llibre d'Inversions".

La participació del Grup en el resultat de les entitats associades, que es mostra de manera separada en el compte de pèrdues i guanys, s'ha imputat als diferents segments en funció del percentatge de la inversió que en cada cartera d'inversions aquella representava, de manera respectiva. Els ingressos i despeses dels instruments financers en què es materialitzen els fons propis, així com d'altres instruments financers no relacionats directament amb la pràctica d'operacions d'assegurança, s'imputen al segment d'Altres Activitats.

Els anteriors ingressos i despeses financers s'assignen als diferents subsegments de No Vida, bàsicament, en funció de les provisions tècniques constituïdes per a cadascun dels rams ponderats.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

El segment d'Altres Activitats comprèn els ingressos i despeses que, tot i derivats de les operacions realitzades en els segments de Vida i No Vida, no s'han d'incloure en els anteriors segments de caràcter tècnic.

Pel que fa a la resta d'ingressos i despeses no tecnicofinanciers que es troben relacionats de manera directa o indirecta amb els diferents segments, s'han assignat directament a aquests en funció del segment que els ha originat o sobre una base raonable de repartiment, amb el segment en qüestió. En aquest darrer cas, s'ha fet servir un mètode basat en la imputació de despeses per activitats funcionals, per a la qual cosa s'han identificat les activitats i tasques desenvolupades en cadascun dels processos de negoci i s'han assignat a cadascuna de les esmentades activitats els recursos consumits per aquestes. D'aquesta manera, en el compte de pèrdues i guanys adjunt, part de les despeses generals es presenten sota els conceptes "Sinistralitat de l'exercici neta de reassegurança", "Altres despeses tècniques" i "Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions", mentre que la resta de despeses generals figuren sota el concepte "Despeses d'explotació netes".

Juntament amb els estats financers consolidats del Grup, s'adjunta la informació financera consolidada per segments, tot detallant-hi les diferents partides que

formen part dels ingressos i despeses ordinaris, així com dels actius i passius del segment i aquelles que han estat excloses o no assignades, tot això independentment de l'obligació que tenen les diferents entitats asseguradores espanyoles, que formen part del perímetre del Grup, de proporcionar informació estadisticocomptable, basada en els principis comptables locals espanyols, a la DGAFP.

J) Estat de fluxos d'efectiu

En l'estat de fluxos d'efectiu s'utilitzen les expressions següents:

- Fluxos d'efectiu: entrades i sortides d'efectiu i dels seus equivalents. Els equivalents d'efectiu corresponen a aquelles inversions a curt termini d'elevada liquiditat que són fàcilment convertibles en imports determinats d'efectiu i estan subjectes a un risc poc significatiu de canvis en el seu valor i amb un venciment inferior a tres mesos.
- Activitats d'explotació: activitats típiques dels grups asseguradors, així com altres activitats que no poden ser qualificades com d'inversió o finançament.
- Activitats d'inversió: les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents.

- Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en les dimensions i la composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació. Les operacions amb accions pròpies, en cas de produir-se, es consideren com a activitats de finançament. També es consideren sota aquesta categoria els pagaments de dividendes realitzats per la Societat dominant als seus accionistes.

3. Principis i polítiques comptables significatius i criteris de valoració aplicats

Les principals normes de valoració utilitzades en l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2017, d'acord amb el que estableixen les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea, han estat les següents:

A) Efectiu i altres actius líquids equivalents

Aquest epígraf del balanç està format per l'efectiu, integrat per la caixa i els dipòsits bancaris a la vista, així com els equivalents d'efectiu.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Els equivalents d'efectiu corresponen a aquelles inversions a curt termini d'elevada liquiditat que són fàcilment convertibles en imports determinats d'efectiu i estan subjectes a un risc poc significatiu de canvis en el seu valor i amb un venciment inferior a tres mesos.

B) Instruments financers

b.1) Reconeixement

Els actius financers es reconeixen, amb caràcter general, en la seva data de liquidació. D'acord amb la NIC 39 – Instruments financers: reconeixement i valoració, el Grup designa els instruments financers en el moment de la seva adquisició o generació com a actius financers a valor raonable amb canvis a resultats, com a disponibles per a la venda, com a préstecs i comptes a cobrar, o bé com a inversions mantingudes fins al venciment.

b.2) Classificació dels instruments financers

En la Nota 6 de la Memòria es mostren els saldos dels actius financers a 31 de desembre de 2017 i de 2016, juntament amb la seva naturalesa específica, classificats d'acord amb els criteris següents:

- Actius Financers a Valor Raonable amb canvis a pèrdues i guanys:

Dins d'aquesta categoria d'actius financers, s'hi distingeixen dues tipologies:

- Actius financers mantinguts per negociar:

Són actius financers que es classifiquen com a mantinguts per negociar, ja que s'adquireixen amb la intenció de realitzar-los a curt termini, formen part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats de manera conjunta amb l'objectiu d'obtenir beneficis a curt termini o són derivats financers que no siguin contractes de garanties financeres (per exemple, avals) i que no han estat designats com a instruments de cobertura. Dins d'aquest capítol, s'hi han inclòs els derivats implícits que s'han reconegut i valorat de manera separada del seu contracte inicial.

- Altres actius financers a valor raonable amb canvis registrats a pèrdues i guanys de l'exercici:

En aquesta categoria, s'hi inclouen aquells instruments financers que, no formant part dels actius/passius financers mantinguts per negociar, es gestionen conjuntament amb passius per contractes d'assegurances valorats a valor raonable i la finalitat dels quals és eliminar o reduir de manera significativa inconsistències en el reconeixement o valoració

(també denominades asimetries comptables), que altrament sorgirien pel reconeixement de les seves pèrdues i guanys.

Els instruments financers d'aquesta categoria estan sotmesos, permanentment, a un sistema de mesurament, gestió i control de riscos que permet comprovar que el risc es redueix de manera efectiva.

El Grup assigna com a part d'aquesta cartera tots aquells instruments financers que es troben associats al negoci del Unit Linked, en què els prenedors de l'assegurança assumeixen el risc de la inversió. Amb aquesta classificació s'elimina la inconsistència en la valoració que sorgiria si s'utilitzés un criteri diferent per valorar els actius i passius afectes a aquest negoci.

- Préstecs i partides a cobrar:

Són actius financers no derivats amb pagaments fixos o determinables, que no es negocien en un mercat actiu.

Aquest capítol inclou els valors representatius de deute, els préstecs no hipotecaris, els avançaments sobre pòlisses i altres actius financers sense publicació de preus, així com els comptes a cobrar derivats dels dipòsits requerits en el negoci de la reassegurança acceptada.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Adicionalment, en aquesta categoria es presenten altres comptes a cobrar tenint en compte la seva diferent naturalesa, com és el cas dels crèdits per operacions d'assegurança directa, reassegurança i coassegurança, i altres crèdits diferents dels actius fiscals. Algunes d'aquestes partides queden excloses de l'abast de la NIC 39 i són tractades de manera específica per altres normes NIIF.

- Actius financers disponibles per a la venda:

Aquest capítol del balanç inclou els valors representatius de deute que no es consideren per negociar, ni cartera d'inversió a venciment ni tampoc préstecs i comptes a cobrar, així com els instruments de capital emesos per entitats diferents de les associades, sempre que els esmentats instruments no hagin estat considerats per negociar, ni altres actius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys.

Sobre aquests últims instruments, el Grup manté diferents contractes de permuta financera de tipus d'interès i rep de les diferents contraparts, amb caràcter general, imports fixos i/o determinables. La principal finalitat d'aquestes operacions és cobrir els fluxos d'efectiu necessaris per fer front al pagament de prestacions derivades dels compromisos amb els seus assegurats, incloent-hi els compromisos

adquirits en virtut de determinades pòlisses d'exteriorització de compromisos per pensions. Per a aquests títols de renda fixa que incorporen permutes de tipus d'interès, el Grup disposa de la valoració separada del bo i de la permuta, però com que els seus cupons són objecte d'intercanvi, procedeix a la valoració de l'operació de manera conjunta a través de l'actualització dels fluxos pactats i els associats a aquests actius financers utilitzant una corba d'interès de mercat.

Així mateix, comptablement, es procedeix a la periodificació financera conjunta del flux resultant del bo més la permuta. D'acord amb la finalitat indicada anteriorment, les diferències entre aquest valor de mercat conjunt i el cost comptable s'assignen, en cada data de tancament, a les provisions tècniques dels contractes d'assegurança. Valorar separatament els títols de renda fixa i les esmentades permutes de tipus d'interès no tindria un efecte significatiu en el total d'actius o fons propis del balanç consolidat del Grup.

- Actius financers mantinguts fins al venciment:

Aquest capítol del balanç inclou els valors representatius de deute, amb data de venciment fixa, cobraments de quantia determinada o determinable, que es negocien en un mercat actiu

i sobre els quals el Grup manifesta la seva intenció i capacitat financera per conservar-los en poder seu fins a la data del seu venciment.

Les inversions en companyies associades es presenten sota el subepígraf específic del balanç de 'Participacions en entitats valorades pel mètode de la participació'.

b.3) Reconeixement i Valoració d'instruments financers

Els instruments financers es registren inicialment en el balanç consolidat quan el Grup es converteix en part del contracte que els origina, d'acord amb les seves condicions. Els actius i els passius financers es registren des de la data en què sorgeix el dret legal a rebre o l'obligació legal de pagar efectiu.

Un actiu financer es dona totalment o parcialment de baixa en el balanç quan expiren els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu que genera o quan es transfereix. D'altra banda, un passiu financer es dona totalment o parcialment de baixa del balanç quan s'han extingit les obligacions, els riscos o altres beneficis que genera.

En el seu registre inicial en el balanç, tots els instruments financers es registren pel seu valor raonable, el qual, llevat d'evidència en contra, és el preu de la transacció. Després, en una data determinada, el valor raonable

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

d'un instrument financer correspon a l'import pel qual podria ser lliurat, si es tracta d'un actiu, o liquidat, si es tracta d'un passiu, en una transacció realitzada entre parts interessades, informades en la matèria, que actuessin en condicions d'independència mútua. La referència més objectiva i habitual del valor raonable d'un instrument financer és el preu que es pagaria per aquest en un mercat organitzat, transparent i profund ("preu de cotització" o "preu de mercat").

Quan no hi ha preu de mercat per a un determinat instrument financer, es recorre, per estimar-ne el valor raonable, a l'establert en transaccions recents d'instruments anàlegs i, en cas de no disposar d'aquesta informació, a models de valoració suficientment contrastats per la comunitat financera internacional, tenint en compte les peculiaritats específiques de l'instrument que cal valorar i, molt especialment, els diferents tipus de risc que l'instrument duu associats. La majoria d'instruments financers, excepte els derivats Over the Counter (d'ara endavant, OTC), estan valorats d'acord amb cotitzacions de mercats actius.

El valor raonable dels derivats financers negociats en mercats organitzats, transparents i profunds inclosos en la cartera de negociació s'assembla a la seva cotització diària i si, per raons excepcionals, no se'n pot establir

la cotització en una data determinada, per valorar-lo es recorre a mètodes similars als que es fan servir per valorar els derivats no negociats en mercats organitzats.

El valor raonable dels derivats no negociats en mercats organitzats o negociats en mercats organitzats poc profunds o transparents es determina mitjançant la utilització de mètodes reconeguts pels mercats financers, com, per exemple, el de "valor actual net" (VAN) o els models de determinació de preus d'opcions (vegeu nota Polítiques de gestió de riscos).

En les notes respectives de la memòria es classifiquen els instruments financers valorats a valor raonable d'acord amb la metodologia utilitzada en la seva valoració de la manera següent:

- Nivell I: a partir de preus cotitzats en mercats actius.
- Nivell II: mitjançant tècniques de valoració en les quals les hipòtesis considerades corresponen a dades de mercat observables de manera directa o indirecta o preus cotitzats en mercats actius per a instruments semblants.
- Nivell III: a través de tècniques de valoració en les quals algunes de les principals hipòtesis no estan fonamentades en dades observables en els mercats.

La major part dels instruments financers tenen com a referència objectiva per a la determinació del seu valor raonable les cotitzacions de mercats actius (Nivell I) i, per tant, utilitzen per determinar el seu valor raonable el preu que se'n pagaria en un mercat organitzat, transparent i profund (el preu de cotització o el preu de mercat). S'inclouen en aquest nivell, de manera general, els valors representatius de deute cotitzat i els instruments de capital cotitzats.

Pel que fa als instruments classificats en el Nivell II, per als quals no hi ha un preu de mercat, es recorre, per estimar-ne el valor raonable, al preu de transaccions recents d'instruments anàlegs i, si no n'hi ha, a models de valoració suficientment contrastats per la comunitat financera internacional, tenint en compte les peculiaritats específiques de l'instrument que es pretén valorar i, molt especialment, els diferents tipus de risc que l'instrument duu associats. D'aquesta manera, el valor raonable dels derivats OTC i d'instruments financers negociats en mercats organitzats poc profunds o transparents es determina per mitjà de mètodes reconeguts pels mercats financers, com, per exemple, el de valor actual net (VAN) o models de determinació de preus d'opcions basats en paràmetres observables en el mercat. S'inclouen en aquest nivell, fonamentalment, els valors representatius de deute no cotitzat.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Per obtenir els valors raonables classificats en el Nivell III, i respecte als quals no hi ha dades per a la seva valoració directament observables en el mercat, es fan servir tècniques alternatives, entre les quals s'inclouen la sol·licitud de preu a l'entitat comercialitzadora o la utilització de paràmetres de mercat amb un perfil de risc fàcilment assimilable a l'instrument objecte de valoració.

D'altra banda, per a certs actius i passius financers, el criteri de reconeixement en el balanç és el de cost amortitzat. Aquest criteri s'aplica, principalment, als actius financers inclosos en l'epígraf de Préstecs i comptes a cobrar i, pel que respecta als passius financers, als registrats com a Passius financers a cost amortitzat.

b.4) Deteriorament del valor dels instruments financers

El Grup avalua en cada data del balanç si hi ha evidència objectiva que un instrument financer està deteriorat, considerant aquelles situacions que de manera individual o conjunta amb d'altres manifesten aquesta evidència.

Un actiu financer es considera deteriorat quan existeix una evidència objectiva d'un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs estimats en el moment en què es formalitza la transacció o quan no se'n pugui recuperar íntegrament el valor en llibres.

Com a criteri general, la correcció del valor en llibres dels instruments financers a causa del seu deteriorament s'efectua amb càrrec en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què l'esmentat deteriorament es manifesta, i les recuperacions de les pèrdues per deteriorament prèviament registrades, en cas de produir-se, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què el deteriorament s'elimina o es redueix, excepte en el cas dels instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda, atès que aquest deteriorament es considera irrecuperable.

Quan es considera remota la recuperació de qualsevol import registrat, aquest s'elimina del balanç, sense perjudici de les actuacions que puguin dur a terme les entitats que formen part del Grup per intentar aconseguir-ne el cobrament fins que s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.

Tot seguit es detallen els principals criteris utilitzats a l'hora d'examinar el deteriorament dels diversos actius financers del Grup:

- Actius Financers registrats a cost amortitzat o venciment:

L'import de les pèrdues per deteriorament experimentades per aquests instruments coincideix

amb la diferència positiva entre els seus respectius valors en llibres i els valors actuals dels seus fluxos d'efectiu futurs previstos. La disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si mateixa una evidència de deteriorament.

Si en períodes posteriors l'import de la pèrdua per deteriorament del valor disminueix, la pèrdua per deteriorament reconeguda prèviament és objecte de reversió en el compte de pèrdues i guanys.

Dins d'aquest tipus d'actius queden inclosos els saldos a cobrar que el Grup manté amb determinats assegurats o prenedors pels rebuts emesos pendents de cobrament i els rebuts pendents d'emetre. En aquest cas, la pèrdua de valor es determina en funció de l'experiència històrica d'anul·lacions dels últims 3 anys, de manera que es ponderen amb més pes els anys més recents i es prenen en consideració els mesos que han transcorregut des de la data teòrica de cobrament i la de cada tancament, així com el ram d'assegurança concret de què es tracta.

- Valors representatius de deute classificats com a disponibles per a la venda:

Pel que fa als títols de renda fixa i assimilables, el Grup considera com a índex de pèrdua una possible reducció o retard en els fluxos d'efectiu estimats

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

futurs, els quals poden ser ocasionats, entre altres circumstàncies, per la possible insolvència del deutor. La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització del principal) i el seu valor raonable, un cop deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys consolidat. El valor de mercat dels instruments de deute cotitzats es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs, malgrat que la disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si mateixa una evidència de deteriorament.

Quan hi ha una evidència objectiva que les diferències sorgides en la valoració d'aquests actius tenen el seu origen en el seu deteriorament, deixen de presentar-se en l'epígraf del patrimoni net Ajustos en patrimoni per valoració – Actius financers disponibles per a la venda i es registren, per l'import considerat com a deteriorament acumulat fins aquell moment, en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

Si posteriorment es recupera la totalitat o una part de les pèrdues per deteriorament, el seu import

es reconeix en el compte de pèrdues i guanys del període en què es materialitza la recuperació.

- Instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda:

Els indicadors que es fan servir per a l'avaluació del deteriorament d'aquests instruments que cotitzen en mercats secundaris d'acord amb la metodologia establerta pel Grup són, entre d'altres, el valor de cotització al tancament de l'exercici, un descens significatiu o prolongat del valor de mercat per sota del seu cost d'adquisició, l'històric de dividends pagats en els darrers exercicis i els dividends esperats, així com les expectatives del mercat en què opera la companyia participada.

Aquests indicadors serveixen per avaluar l'existència d'una evidència objectiva per deteriorament. La disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si mateixa una evidència de deteriorament.

La pèrdua per deteriorament dels instruments de capital es realitza de manera individualitzada i, un cop evidenciada la pèrdua objectiva com a conseqüència d'un esdeveniment o grup d'esdeveniments amb impacte en els fluxos futurs estimats, equival a la diferència entre el seu cost d'adquisició i el seu valor

raonable, un cop deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys.

Els criteris de registre de les pèrdues per deteriorament coincideixen amb els aplicats als valors representatius de deute classificats com a disponibles per a la venda, excepte pel fet que qualsevol recuperació que es produeixi de les esmentades pèrdues es reconeix en l'epígraf del patrimoni net *Ajustos en patrimoni per valoració – Actius financers disponibles per a la venda*.

b.5) Registre de les variacions sorgides en les valoracions dels actius i passius financers

La pèrdua o guany sorgit de la variació del valor raonable d'un actiu financer, que no formi part d'una operació de cobertura, es reconeix de la manera següent:

- La pèrdua o guany en un actiu financer a valor raonable amb canvis a resultats es reconeix en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici sota el subepígraf "Pèrdues procedents de les inversions financeres" o "Beneficis en realització de les inversions financeres" del segment de Vida i No Vida.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

- La pèrdua o guany en un actiu disponible per a la venda es reconeix directament en el patrimoni net sota la línia "Ajustos per valoració" fins que l'actiu financer es doni de baixa en els registres comptables, a excepció de les pèrdues per deteriorament del valor i de les pèrdues o guanys per tipus de canvi. En el moment de la baixa, la pèrdua o guany que ha estat reconegut prèviament en el patrimoni net es registra en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Això no obstant, els interessos calculats segons el mètode del tipus d'interès efectiu es reconeixen en el resultat de l'exercici. Els dividendes d'un instrument de patrimoni classificat com a disponible per a la venda es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici quan s'estableixi el dret del Grup a rebre el pagament.

Quan un actiu financer registrat a cost amortitzat es dona de baixa, ha patit una pèrdua de valor o s'hi aplica el mètode d'interès efectiu, els diferents ingressos i despeses que se'n deriven es registren a través del compte de pèrdues i guanys.

b.6) Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió

Les inversions per compte de prenedors d'assegurances que assumeixen el risc de la inversió es valoren al preu

d'adquisició a la subscripció o compra. Aquest preu d'adquisició s'ajusta posteriorment en funció del seu valor de realització. Les revaloracions i depreciacions d'aquests actius es comptabilitzen amb abonament o càrrec al compte de pèrdues i guanys del segment de Vida sota els epígrafs "Ingressos d'inversions afectes a assegurances en què el prenedor assumeix el risc de la inversió" i "Despeses d'inversions afectes a assegurances en què el prenedor assumeix el risc de la inversió".

La totalitat dels instruments de renda variable, renda fixa i d'un altre tipus que disposen de cotització oficial, o en els quals es pot estimar fiablement un valor de mercat, es designen i es classifiquen en la cartera "a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys".

A efectes de presentació, cal considerar que part dels saldos afectes a aquest negoci es presenten en epígrafs del balanç diferents de l'epígraf "Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió", mentre que els passius per aquests contractes d'assegurança es classifiquen sota l'epígraf "Provisions tècniques – per a assegurances de vida".

C) Immobilitzat material

El Grup registra sota aquest epígraf del balanç tots els immobles d'ús propi, tots ells posseïts en ple domini.

Així mateix, en aquest epígraf queden inclosos els elements de transport, el mobiliari i instal·lacions i els equips de processament de dades, entre d'altres.

El reconeixement d'aquests actius es realitza al seu cost d'adquisició o construcció, menys l'amortització acumulada i, si escau, l'import acumulat de les pèrdues per deteriorament de valor, però en cap cas per sota del seu valor residual. Els costos de les ampliacions i millores efectuades als immobles propietat del Grup, posteriorment al reconeixement inicial d'aquests, s'activen com a altre immobilitzat material sempre que n'augmentin la capacitat o superfície o n'incrementin el rendiment o vida útil. En contraposició, les despeses de conservació i manteniment es carreguen al compte de pèrdues i guanys en l'exercici en què s'incorren. El Grup no capitalitza les despeses financeres associades a aquests actius, en el cas que n'hi hagi.

En el cas que els pagaments relatius a l'adquisició d'un immoble siguin ajornats, el seu cost és l'equivalent al preu de comptat. La diferència entre aquesta quantia i el total de pagaments es reconeix com una despesa per interessos durant el període d'ajornament.

Amb caràcter general, el Grup fa servir el mètode sistemàtic d'amortització lineal sobre el cost d'adquisició, excloent-ne el valor residual i el valor del terreny en el cas d'immobles, al llarg de les següents vides útils estimades:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Elements de l'Immobilitzat Material	2017	2016
	Vida útil estimada	Vida útil estimada
Immables (excloent-ne el terreny)	50 anys	50 anys
Mobiliari i Instal·lacions	Entre 3 i 13 anys	Entre 3 i 13 anys
Elements de transport	En 5 anys	En 5 anys
Equips de processament de dades	Entre 3 i 10 anys	Entre 3 i 10 anys
Altres immobilitzats materials	Entre 5 i 10 anys	Entre 5 i 10 anys

En el cas d'immobles en procés de construcció, el Grup comença a amortitzar-los un cop es troben en condicions d'ús.

Els valors i les vides residuals d'aquests actius es revisen en cada data de balanç i s'ajusten com correspongui. El valor comptable reconegut per a un actiu es redueix immediatament fins al seu import recuperable si el valor comptable de l'actiu és més gran que el seu import recuperable estimat. Els guanys i pèrdues per realització es calculen comparant les quantitats obtingudes amb els valors comptables reconeguts.

El valor de mercat dels immobles d'ús propi, que s'indica en la Nota 9.a) de la Memòria, ha estat obtingut dels informes de taxació efectuats per experts independents, els quals disposen d'una antiguitat màxima de 2 anys. Pel que fa als immobles situats en territori espanyol, l'anterior valor de mercat s'ha determinat d'acord amb el que estableix l'Ordre ECC/371/2013, de 4 de març, per la qual es modifica l'Ordre ECO/805/2003, de 27 de març, sobre normes de valoració de béns immobles i de determinats drets per a certes finalitats financeres.

D) Inversions immobiliàries

L'epígraf inversions immobiliàries del balanç consolidat recull els valors de terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen per explotar-los en règim de lloguer, o bé per obtenir una plusvàlua en la seva venda com a conseqüència dels increments que es produeixen en el futur en els seus respectius preus de mercat.

Adicionalment, sota aquest subepígraf també es presenten els terrenys en propietat per a un ús futur no determinat i els edificis actualment desocupats.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Les inversions immobiliàries inclouen terrenys i edificis posseïts en ple domini. Es comptabilitzen al cost d'adquisició o construcció, menys qualsevol amortització acumulada posterior i posteriors pèrdues per deteriorament acumulades, si és el cas, però en cap cas per sota del seu valor residual. El cost d'adquisició comprèn el preu de compra, juntament amb qualsevol desembors directament atribuïble (costos de transacció associats). En el cas d'inversions immobiliàries construïdes pel mateix Grup, el cost d'adquisició és el seu cost en la data en què la construcció o desenvolupament queden completats.

El tractament dels costos d'ampliació, modernització o millores, així com els mètodes de càlcul del deteriorament, els sistemes d'amortització i les vides útils establertes per a les inversions immobiliàries són semblants als aplicats als immobles d'ús propi (vegeu Nota 3.c).

El valor de mercat de les inversions immobiliàries, que s'indica en la Nota 9.b) de la Memòria, s'ha obtingut d'acord amb la normativa descrita en l'apartat anterior amb relació als immobles d'ús propi.

E) Immobilitzat intangible

Tenen la consideració d'immobilitzat intangible els actius no monetaris identificables, que no tenen aparença física

i que sorgeixen com a conseqüència d'una adquisició a tercers o han estat desenvolupats internament per alguna societat del Grup. Només es reconeixen comptablement aquells actius intangibles que, sent identificables i havent-hi beneficis econòmics futurs i un control sobre l'actiu intangible en qüestió, el Grup pot estimar-ne el cost de manera raonable i és probable que els beneficis econòmics futurs que se li atribueixen flueixin al mateix Grup.

També s'engloben en aquest capítol, pel seu valor raonable en la data d'adquisició, els actius intangibles adquirits en combinacions de negocis i els fons de comerç sorgits en processos de fusió. Els fons de comerç representen el pagament anticipat dels beneficis econòmics futurs derivats dels actius adquirits que no són individualment i separadament identificables i recognoscibles. Periòdicament, s'analitza l'existència d'indicis interns o externs de deteriorament, i, en cap cas, s'amortitza.

El Grup valora l'immobilitzat intangible inicialment pel seu cost d'adquisició o producció, mantenint aquest model de cost en les valoracions posteriors, menys la corresponent amortització acumulada, si és el cas, i l'import acumulat de les pèrdues per deteriorament de valor, segons correspongui. Per determinar si s'ha deteriorat el valor de l'immobilitzat intangible, el Grup

aplica la NIC 36 – Deteriorament del valor dels actius i posteriors interpretacions sobre aquesta, així com la NIIF 4 – Contractes d'assegurança, en els casos en què és aplicable.

El Grup valora si la vida útil de l'immobilitzat intangible és finita o indefinida i, si és finita, avalua la durada que constitueix la seva vida útil.

e.1) Fons de Comerç

L'epígraf "Fons de comerç" recull les diferències positives de consolidació amb origen en l'adquisició de les participacions en el capital de les entitats dependents per la diferència entre el cost d'adquisició de la combinació de negocis i la participació adquirida en el valor raonable net dels actius, passius i passius contingents identificables i que no és assignable a elements patrimonials o actius intangibles concrets.

Amb relació a la participació que es manté de SegurCaixa Adeslas, aquesta inclou actius intangibles implícits en el valor i en el percentatge de la participació que es manté sobre aquesta.

e.2) Altres immobilitzats intangibles

Tot seguit es descriuen les polítiques comptables específiques aplicades als principals actius de la resta d'immobilitzat intangible:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Actius intangibles identificats

Tal com es descriu en l'apartat de Fons de Comerç, es classifiquen en aquest subepígraf aquells actius intangibles identificats en les operacions societàries i els processos de fusió descrits.

Aplicacions informàtiques

En aquest subepígraf, s'hi inclouen bàsicament despeses amortitzables relacionades amb el desenvolupament dels sistemes informàtics i dels canals electrònics.

Les llicències dels programes informàtics adquirits es valoren per l'import satisfet per la seva propietat o dret d'ús, juntament amb els costos incorreguts per posar en ús el programa concret, sempre que se n'hagi previst la utilització en diversos exercicis, i es registren com a aplicacions informàtiques adquirides en la seva totalitat a tercers. Sota aquest mateix concepte es registren els costos de tercers que col·laboren en el desenvolupament d'aplicacions informàtiques per al Grup.

En el cas d'aquestes aplicacions generades internament, el Grup activa les despeses directament associades amb la producció de programes informàtics identificables i exclusius controlats pel Grup, és a dir, les despeses laborals dels equips de desenvolupament d'aquestes aplicacions i la part corresponent de les despeses indirectes pertinents. La resta de costos associats al desenvolupament o

manteniment dels projectes interns es registren com a despesa de l'exercici en què es meriten.

Els costos subsegüents només es capitalitzen quan incrementen els beneficis futurs d'aquest immobilitzat intangible amb el qual estan relacionats. Els costos recurrents meritats com a conseqüència de la modificació o actualització d'aplicacions o sistemes informàtics, els derivats de revisions globals de sistemes i els costos de manteniment es registren en el compte de pèrdues i guanys com a despesa més gran de l'exercici en què s'incorren.

Totes les aplicacions informàtiques s'amortitzen sistemàticament en el període de temps de la seva utilització, i se'ls considera una vida útil màxima entre tres i cinc anys.

Altres despeses d'adquisició de plans de pensions i contractes d'assegurances de vida

Des de l'exercici 2004, el Grup comercialitza unes noves modalitats de plans de pensions que porten associat a la seva comercialització un premi en metàl·lic. En l'exercici 2006 es va iniciar la comercialització de productes d'assegurances que també porten associat el mateix tipus de premi. El Grup activa l'import d'aquests premis i els amortitza en un termini màxim de 5 anys, tenint en compte les mobilitzacions i les caigudes de cartera.

La possible pèrdua de valor en les despeses d'adquisició activades que fan referència a contractes d'assegurança de Vida i No Vida s'avalua d'acord amb els requeriments establerts en la norma NIIF 4 – Contractes d'Assegurança.

F) Transaccions en moneda estrangera

f.1) Moneda funcional

La moneda funcional de la Societat dominant i de les societats dependents amb domicili social a la Unió Monetària Europea és l'Euro.

Els comptes anuals consolidats es presenten en Euros, moneda de presentació del Grup. Conseqüentment, tots els saldos i transaccions denominats en monedes diferents de l'euro es consideren denominats en "moneda estrangera".

f.2) Criteris de conversió dels saldos en moneda estrangera

La conversió a Euros dels saldos en moneda estrangera es realitza de la manera següent:

- Conversió de la moneda estrangera a la moneda funcional (moneda de l'entorn econòmic principal en el qual opera la filial o a l'euro en el cas de les societats domiciliades a la Unió Monetària).

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

- Les partides no monetàries valorades al seu cost històric es convertiren a la moneda funcional al tipus de canvi de la data de la seva adquisició.
- Les partides no monetàries valorades al seu valor raonable es convertiren al tipus de canvi de la data en què es determini aquest valor raonable.
- Els ingressos i despeses es convertiren als tipus de canvi mitjans del període per a totes les operacions pertanyents a aquest.
- Les operacions de compravenda a termini de divises contra divises i de divises contra Euros que no estiguessin destinades a cobrir posicions patrimonials es convertiren als tipus de canvi establerts en la data de tancament de l'exercici pel mercat de divises a termini per al corresponent venciment.

f.3) Registre de les diferències de canvi

Les diferències de canvi que es produeixen en convertir els saldos en moneda estrangera a la moneda funcional es registren, generalment, pel seu import net, en el compte de pèrdues i guanys. Això no obstant:

- Les diferències de canvi sorgides en les partides no monetàries el valor raonable de les quals s'ajusta amb contrapartida en el patrimoni net es registren en el patrimoni net sota el concepte "Ajustos al patrimoni per valoració – Carteres disponibles per a la venda".

- Les diferències de canvi sorgides en les partides no monetàries els guanys o pèrdues de les quals es registren en el resultat de l'exercici també es reconeixen en el resultat de l'exercici, sense diferenciar-les de la resta de variacions que pugui experimentar el seu valor raonable.

G) Impost de societats

La despesa o ingrés per Impost de Societats de cada exercici es calcula en funció del resultat comptable abans d'impostos, determinat d'acord amb els principis comptables locals espanyols, augmentat o disminuït, segons correspongui, per les diferències permanents, entenent aquestes com les produïdes entre la base imposable i el resultat comptable abans d'impostos que no es revertiran en períodes següents, així com les derivades de l'aplicació de les NIIF i per a les quals tampoc no es produirà una reversió. Quan les diferències de valor es registren en el patrimoni net, l'impost sobre beneficis corresponent també es registra amb contrapartida al patrimoni net.

Tant les diferències temporànies amb origen en les diferències entre el valor en llibres i la base fiscal d'un element patrimonial com, en el cas d'activació, els crèdits per deduccions i bonificacions i per bases imposables negatives, donen lloc als corresponents impostos diferits, ja siguin actius o passius, que es quantifiquen aplicant a la

diferència temporània o crèdit que correspongui el tipus de gravamen al qual s'espera recuperar-los o liquidar-los.

El Grup reconeix passius per impostos diferits per a totes les diferències temporànies imposables. Els actius per impostos diferits únicament es reconeixen en el cas que es consideri altament probable que les entitats consolidades tindran en el futur suficients guanys fiscals contra els quals poder fer-los efectius.

En el cas de diferències temporànies imposables derivades d'inversions en empreses del Grup (que no consoliden fiscalment) i associades, es reconeix un passiu per impostos diferits, excepte quan el Grup pot controlar la reversió de les diferències temporànies i és probable que aquestes no siguin revertides en un futur previsible.

Els actius i passius per impost corrent es valoren per les quantitats que s'espera pagar o recuperar de la Hisenda Pública, d'acord amb la normativa vigent o aprovada i pendent de publicació en la data de tancament de l'exercici. En aquest sentit, el Grup ha fet el càlcul de l'impost sobre societats a 31 de desembre de 2017 aplicant la normativa fiscal vigent i el Reial Decret Llei 2/2008, de 21 d'abril, de mesures d'impuls a l'activitat econòmica en totes aquelles societats amb domicili fiscal a Espanya.

La Societat dominant del Grup Fiscal al qual pertany el Grup era des de l'1 de gener de 2008 fins a l'exercici

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

2012 "la Caixa". Amb l'entrada en vigor, el 30 de desembre de 2013, de la Llei 26/2013 de Caixes d'estalvis i Fundacions Bancàries, i atès que durant l'exercici 2013 es va reduir la participació de "la Caixa" a CaixaBank per sota del 70%, CaixaBank es va subrogar en condició d'entitat dominant del Grup Fiscal, amb efecte 1 de gener de 2013. Per tant, CaixaBank va passar a ser l'entitat dominant del Grup Fiscal al qual pertany el Grup.

H) Passius financers

Són passius financers aquells dèbits i partides a pagar que té el Grup i que s'han originat en la compra de béns i serveis per operacions de tràfic de l'empresa, o aquells que, sense tenir un origen comercial, no poden ser considerats com a instruments financers derivats. Així mateix, es recullen les emissions de deute subordinat.

Els dèbits i partides a pagar es valoren inicialment al valor raonable de la contraprestació rebuda, ajustada pels costos de la transacció directament atribuïbles. Posteriorment, aquests passius es valoren d'acord amb el seu cost amortitzat.

I) Actius i passius derivats de contractes d'assegurança i reassegurança

El Grup aplica els requeriments establerts en la NIIF 4 – Contractes d'Assegurança a tots els actius i passius

dels seus estats financers consolidats que es deriven de contractes d'assegurança, d'acord amb la definició prevista en la mateixa norma.

i.1) Classificació de la cartera de contractes

El Grup avalua i classifica la seva cartera de contractes de vida i no-vida del negoci directe (incloent-hi la reassegurança acceptada) i del cedit prenent en consideració les Guies d'Implementació que acompanyen la NIIF 4, així com les directrius, sense caràcter normatiu, que va fer públiques la DGAFP amb data 22 de desembre de 2004 a través del Document Marc sobre el Règim Comptable de les Entitats Asseguradores relatiu a la NIIF 4. Tots els contractes són qualificats com a "contractes d'assegurança".

El Grup no procedeix a separar cap component de dipòsit associat als contractes d'assegurança, ja que aquesta dissociació és de caràcter voluntari per a aquest. Alhora, s'estima que les opcions de rescat emeses a favor dels prenedors de contractes d'assegurança disposen d'un valor raonable nul o, en cas contrari, la seva valoració forma part del valor del passiu d'assegurança.

i.2) Valoració dels actius i passius derivats de contractes d'assegurança i reassegurança

D'acord amb els criteris assenyalats en les NIIF, les entitats asseguradores han de dur a terme un test de suficiència, en relació amb els compromisos contractuals

assumits, dels passius per contractes d'assegurança registrats en el seu balanç.

En particular, d'acord amb la NIIF 4 – Contractes d'Assegurances, el Grup efectua la prova d'adequació de passius, amb l'objectiu de garantir la suficiència dels passius contractuals. Amb aquest objectiu, el Grup compara la diferència entre el valor en llibres de les provisions tècniques, netes de qualsevol despesa d'adquisició diferida o de qualsevol actiu intangible relacionat amb els contractes d'assegurança objecte d'avaluació, amb l'import resultant de considerar les estimacions actuals, aplicant tipus d'interès de mercat, de tots els fluxos d'efectiu derivats dels contractes d'assegurança amb la diferència que es deriva entre el valor de mercat dels instruments financers afectes als anteriors contractes i el seu cost d'adquisició. A l'efecte de determinar el valor de mercat d'aquests passius, s'utilitza el mateix tipus d'interès que el que es fa servir en els instruments financers. Així mateix, les valoracions dels contractes d'assegurances inclouen els fluxos d'efectiu relacionats, com són els procedents de les opcions i garanties implícites.

A 31 de desembre de 2017 s'ha dut a terme l'esmentat test de suficiència de passius, i s'ha posat de manifest la suficiència de les provisions constituïdes.

Amb la finalitat d'evitar part de les asimetries que es produeixen per la utilització d'uns criteris de valoració

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

diferents per a les inversions financeres, classificades principalment en l'epígraf d'Actius financers disponibles per a la venda, i els passius derivats de contractes d'assegurança, el Grup registra com a import més gran de l'epígraf Provisions per contractes d'assegurança aquella part de les plusvàlues o minusvàlues netes no realitzades, derivades de les anteriors inversions, que s'espera imputar en el futur als assegurats a mesura que aquestes es materialitzin o a través de l'aplicació d'un tipus d'interès tècnic superior al tipus d'interès de mercat. Aquesta pràctica s'anomena "comptabilització tàcita".

Tot seguit es resumeixen les principals polítiques comptables aplicades pel Grup amb relació a les provisions tècniques:

Per a primes no consumides i riscos en curs

La provisió per a primes no consumides constitueix la fracció de les primes meritades en l'exercici que cal imputar al període comprès entre el tancament de cada exercici i el final del període de cobertura de la pòlissa. Les companyies asseguradores del Grup han calculat aquesta provisió per a cada modalitat o ram pel mètode "pòlissa a pòlissa", prenent com a base de càlcul les primes de tarifa, deduït, si escau, el recàrrec de seguretat; és a dir, sense deducció de les comissions i altres despeses d'adquisició.

Les comissions i altres despeses d'adquisició corresponents a les primes emeses es reconeixen com a despesa amb el mateix criteri que es reconeixen com a ingrés les primes corresponents als contractes d'assegurança en vigor i la part de comissions i altres despeses d'adquisició corresponents al període de cobertura no consumit de les pòlisses d'assegurança en vigor, que es registra en l'epígraf "Altres actius-Periodificacions" de l'actiu del balanç.

La provisió de riscos en curs té per objecte complementar la provisió de primes no consumides en la mesura que el seu import no sigui suficient per reflectir la valoració de tots els riscos i despeses a cobrir, que es corresponguin amb el període de cobertura no transcorregut a la data de tancament de l'exercici. Quan sigui aplicable, aquesta provisió es dota d'acord amb el càlcul establert pel Reglament, considerant el resultat tècnic per any d'ocurrència conjuntament del mateix any de tancament i de l'anterior o dels tres anys anteriors, segons el ram o producte comercial de què es tracti. No ha estat necessari dotar cap quantitat per aquest concepte en el present exercici.

D'assegurances de vida

Aquesta provisió comprèn la provisió per a primes no consumides de les assegurances amb període de cobertura igual o inferior a l'any i principalment, per

a les altres assegurances, la provisió matemàtica. Les provisions matemàtiques, que representen l'excés del valor actual actuarial de les obligacions futures de les companyies asseguradores dependents sobre el de les primes que ha de satisfer el prenedor de l'assegurança, són calculades pòlissa a pòlissa per un sistema de capitalització individual, prenent com a base de càlcul la prima d'inventari meritada en l'exercici, d'acord amb les Notes Tècniques de cada modalitat actualitzades, si escau, amb les taules de mortalitat admeses per la legislació espanyola o portuguesa vigent.

Relatives a l'assegurança de vida quan el risc de la inversió l'assumeixen els prenedors

A efectes de presentació, s'inclouen en l'epígraf del passiu "Provisions tècniques - d'assegurances de vida" les provisions tècniques corresponents a aquelles assegurances en què el prenedor assumeix el risc de la inversió. Les provisions tècniques corresponents es determinen en funció dels índexs o actius fixats com a referència per determinar el valor econòmic dels drets del prenedor (vegeu Nota 6).

De prestacions

Recull l'import total de les obligacions pendents derivades dels sinistres ocorreguts abans de la data de tancament de l'exercici. El Grup calcula aquesta provisió

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

com la diferència entre el cost total estimat o cert dels sinistres ocorreguts pendents de declaració, liquidació o pagament i el conjunt dels imports ja pagats per raó d'aquests sinistres.

Sinistres pendents de liquidació o pagament

Recull l'import total de les obligacions pendents derivades dels sinistres ocorreguts abans de la data de tancament de l'exercici. El Grup calcula aquesta provisió com la diferència entre el cost total estimat o cert dels sinistres pendents de liquidació o pagament i el conjunt dels imports ja pagats per raó d'aquests sinistres. Aquesta provisió es calcula individualment per als sinistres pendents de liquidació o pagament i inclou les despeses tant externes com internes de gestió i tramitació dels expedients, sigui quin sigui el seu origen, produïdes i per produir, fins a la total liquidació i pagament del sinistre.

Sinistres pendents de declaració

Les entitats asseguradores del Grup que operen a Espanya estan autoritzades per la DGAFP a utilitzar mètodes estadístics globals per al càlcul de la provisió per a sinistres pendents de declaració en les modalitats de Vida Individual, Vida Col·lectiu i Accidents Col·lectiu i en modalitats de No Vida. D'aleshores ençà, aquesta provisió s'ha calculat segons els mètodes estadístics generalment acceptats de grups de mètodes diferents,

de manera que es constitueix com a import de la provisió el més gran dels resultats obtinguts.

Per a les anteriors modalitats, la provisió s'ha calculat d'acord amb la millor estimació ('best estimate') proporcionada pels càlculs actuàrials interns basats en tècniques deterministes generalment acceptades. Tot seguit es detalla la metodologia i les principals hipòtesis utilitzades en el càlcul d'aquestes provisions a 31 de desembre de 2017:

- S'ha seleccionat l'anàlisi Chain Ladder i Cape Cod de pagaments i despeses incorregudes (mètodes deterministes).
- Per determinar el nivell de seguretat fixat no s'ha considerat cap efecte per la inflació ni descompte financer pel pas del temps. Els sinistres tipus punta, definits com aquells el cost estimat dels quals supera una determinada quantia en funció del ram, són exclosos de l'aplicació d'aquests mètodes.
- Els pagaments computats han estat considerats nets de recobraments.

El Grup duu a terme anualment un contrast de la bondat dels càlculs efectuats d'acord amb els requisits establerts en el Reglament. Addicionalment, cada sinistre és objecte d'una valoració individual, independentment de l'ús dels mètodes estadístics.

A efectes de la deduïbilitat fiscal de la provisió per a prestacions calculada mitjançant mètodes estadístics, s'han efectuat els càlculs per a la consideració de quantia mínima de la provisió, d'acord amb els requisits establerts per la Disposició Addicional Tercera del Reial Decret 239/2007, de 16 de febrer, pel qual es modifica el ROSAP. Les diferències entre les dotacions efectuades i les considerades com a despesa fiscalment deduïble en l'exercici s'han considerat diferències temporals.

Despeses internes de liquidació de sinistres

En la provisió de prestacions, s'hi inclou una estimació per a despeses internes de gestió i tramitació d'expedients per afrontar les despeses internes de la Societat dominant necessàries per a la total finalització dels sinistres que s'han d'incloure en la provisió per a prestacions tant de l'assegurança directa com de la reassegurança acceptada. Aquesta estimació s'efectua, d'acord amb el que estableix la disposició addicional 5a del ROSSEAR i l'article 42 del Reial Decret 239/2007, de 16 de febrer, pel qual es modifica el ROSAP, independentment del mètode de valoració utilitzat i tenint en compte la normativa actualment vigent.

Provisions per a participació en beneficis i per a extorns

Aquesta provisió inclou l'import dels beneficis meritats a favor dels assegurats o beneficiaris encara no assignats

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

a la data de tancament. No recull l'efecte d'assignar part de les plusvàlues latents de la cartera d'inversions a favor dels prenedors d'assegurança, el qual s'inclou en el subepígraf "Provisions tècniques".

Altres actius i resta de passius

En l'epígraf del balanç "Altres actius" s'inclouen, principalment, els interessos explícits meritats i no cobrats procedents de les inversions en valors representatius de deute. Així mateix, s'hi inclouen les comissions i altres despeses d'adquisició corresponents a les primes meritades que són imputables al període comprès entre la data de tancament i el final de la cobertura dels contractes, i les despeses imputades a resultats corresponen a les realment suportades en el període amb el límit establert en les bases tècniques.

De manera paral·lela, en l'epígraf "Resta de passius" s'inclouen, entre d'altres, els imports de les comissions i altres despeses d'adquisició de la reassegurança cedida que calgui imputar a exercicis següents d'acord amb el període de cobertura de les pòlisses cedides.

Les comissions i les despeses d'adquisició directament relacionades amb la venda de nova producció no s'activen en cap cas, i es comptabilitzen en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què s'incorren.

Recobraments de sinistres

Amb caràcter general, els crèdits per recobraments de sinistres només es comptabilitzen quan la seva realització està prou garantida.

L'import dels recobraments estimats net de la participació de la reassegurança figura registrat en el subepígraf "Préstecs i partides a cobrar – Altres crèdits" del balanç consolidat.

Reassegurança

Els contractes de reassegurança subscrits per les societats asseguradores del Grup amb altres entitats asseguradores tenen com a objectiu transmetre una part del risc d'assegurança a les companyies reasseguradores amb les quals s'han subscrit.

J) Provisions no tècniques

Els estats financers consolidats del Grup recullen totes les provisions significatives respecte a les quals s'estima que la probabilitat que s'hagi d'atendre l'obligació és més gran que la del cas contrari. Els passius contingents no es reconeixen en aquests estats financers.

Les provisions –que es quantifiquen prenent en consideració la millor informació disponible sobre les

conseqüències del succés en què porten la seva causa i són reestimades en cada tancament comptable– s'utilitzen per afrontar els riscos específics per als quals van ser originàriament reconegudes, i es procedeix a la seva reversió, total o parcial, quan aquests riscos desapareixen o disminueixen.

j.1) Provisions per a pensions i riscos semblants

Diverses societats del Grup tenen compromisos per pensions postocupació que es troben externalitzats a través de diversos plans de pensions d'aportació definida, que es troben adscrits al Fons de Pensions "PENSIONS CAIXA, 21, FONS DE PENSIONS".

Per a aquestes Societats, el Grup efectua contribucions de caràcter predeterminat, en funció d'uns percentatges aplicats sobre el salari base de cada empleat, a aquests plans, sense que existeixi l'obligació legal ni efectiva de realitzar contribucions addicionals si l'entitat separada no pot atendre les retribucions dels empleats relacionades amb els serveis prestats en l'exercici corrent i en els anteriors.

Fruit dels acords assolits per la Societat dominant el 29 de desembre de 2014, es va afegir un nou tram d'aportacions al Pla de Pensions. Així, a tot aquell empleat de la Societat dominant que faci una aportació

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

anual del 2% del seu salari base anual, l'empresa hi aportarà un 5%. Si no es va dir el contrari, totes les persones que estaven adherides al Pla van canviar automàticament a aquest nou tram, l'entrada en vigor del qual va ser l'últim trimestre del 2014.

Adicionalment, la Societat BPI Vida manté una obligació de realitzar una aportació anual als fons de pensions dels empleats de l'1,5% del seu salari base anual.

Les aportacions als plans de pensions es registren com a despeses en el compte de pèrdues i guanys en l'exercici en què s'incorren en cadascuna de les societats del Grup. En l'exercici 2017, les aportacions efectuades per les societats dependents han pujat a 464 milers d'euros (422 milers d'euros en l'exercici 2016).

La part no externalitzada, la qual no és significativa, correspon a obligacions que les societats dependents mantenen amb el personal passiu.

j.2) Altres provisions no tècniques

La resta de provisions no tècniques recullen, fonamentalment, els deutes pels pagaments assumits pel Grup en funció dels convenis establerts amb entitats asseguradores, i els imports estimats per fer front a responsabilitats, probables o certes, com ara litigis en curs, indemnitzacions, regularitzacions pendents de pagament al personal, així com altres obligacions.

K) Arrendaments

Els arrendaments es classifiquen com a arrendaments financers sempre que de les seves condicions es dedueixi que es transfereixen a l'arrendatari, substancialment, els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte. La resta d'arrendaments es classifiquen com a arrendaments operatius.

Arrendaments Financers

Els actius adquirits mitjançant arrendament financer es classifiquen en el capítol "Immobilitzat Material" segons la naturalesa del bé objecte del contracte i es comptabilitzen, amb contrapartida d'un passiu del mateix import, per l'import més petit entre el seu valor raonable o el valor actual de les quantitats a pagar a l'arrendador, inclòs el preu d'exercici de l'opció de compra. Aquests actius s'amortitzen amb criteris similars als aplicats al conjunt dels actius materials de la mateixa naturalesa.

Les despeses financeres associades a aquests contractes es carreguen al compte de pèrdues i guanys consolidat d'acord amb la taxa d'interès efectiu d'aquestes operacions.

Arrendaments Operatius

Es consideren operacions d'arrendament operatiu aquelles en les quals els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu no són transferits per l'arrendador.

Les despeses de l'arrendament operatiu es carreguen sistemàticament al compte de pèrdues i guanys consolidat en l'exercici en què es meriten.

Durant els exercicis 2017 i 2016, tots els contractes d'arrendament han estat classificats com a arrendaments operatius.

L) Transaccions amb vinculades

El Grup duu a terme totes les seves operacions amb vinculades a valors de mercat. A més, els preus de transferència es troben adequadament suportats, per la qual cosa els Administradors de la Societat dominant consideren que no hi ha riscos significatius per aquest aspecte dels quals es puguin derivar passius de consideració en el futur.

M) Elements patrimonials de naturalesa mediambiental

Es consideren actius de naturalesa mediambiental els béns que són utilitzats de manera duradora en l'activitat del Grup, la finalitat principal dels quals és la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i millora del medi ambient, incloent-hi la reducció o eliminació de la contaminació futura.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

L'activitat del Grup, per la seva naturalesa, no té un impacte mediambiental significatiu.

N) Indemnitzacions per acomiadament

D'acord amb la legislació vigent, el Grup està obligat a pagar indemnitzacions a aquells empleats amb els quals, sota determinades condicions, rescindeixi les seves relacions laborals. Per tant, les indemnitzacions per acomiadament susceptibles de quantificació raonable es registren com a despesa en l'exercici en el qual es pren la decisió de l'acomiadament.

O) Ingressos i despeses

El Grup comptabilitza els ingressos i despeses d'acord amb el principi de meritació, és a dir, en funció del corrent real de béns i serveis que aquests representen, amb independència del moment en què es produeix el corrent monetari o financer que se'n deriva.

Tot seguit es resumeixen els criteris més significatius utilitzats pel Grup per al reconeixement dels seus ingressos i despeses:

o.1) Ingressos per primes emeses

Es comptabilitzen com un ingrés de l'exercici les primes emeses durant aquest exercici netes de les anul·lacions i

extorns, corregides per la variació produïda en les primes meritades i no emeses, que són derivades de contractes perfeccionats o prorrogats en l'exercici, en relació amb les quals el dret de l'assegurador a cobrar-les sorgeix durant l'esmentat període.

Les primes del segment de No Vida i dels contractes anuals renovables de Vida del negoci directe es reconeixen com a ingrés al llarg del període de vigència dels contractes, en funció del temps transcorregut. La periodificació d'aquestes primes es duu a terme mitjançant la constitució de la provisió per a primes no consumides. Les primes del segment de Vida que són a llarg termini, tant a prima única com a prima periòdica, es reconeixen quan sorgeix el dret de cobrament per part de l'emissor del contracte.

Les primes corresponents a la reassegurança cedida es registren en funció dels contractes de reassegurança subscrits i sota els mateixos criteris que es fan servir per a l'assegurança directa.

o.2) Ingressos i despeses per interessos i conceptes assimilats

Amb caràcter general es reconeixen comptablement per aplicació del mètode d'interès efectiu, amb independència del flux monetari o financer que es deriva dels actius financers. Els dividendes es reconeixen com a

ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls per les entitats consolidades.

o.3) Sinistres pagats i variació de provisions

La sinistralitat està constituïda tant per les prestacions pagades durant l'exercici com per la variació experimentada en les provisions tècniques relacionades amb les prestacions i la part imputable de despeses generals que cal assignar a aquesta funció.

o.4) Comissions

Els ingressos i despeses en concepte de comissions es registren en el compte de pèrdues i guanys al llarg del període en què es presta el servei associat, tret de les que responen a un acte particular o singular, que es meriten en el moment en què es produeixen.

4. Gestió de riscos

Gestió de riscos

El Grup desenvolupa la seva activitat asseguradora i de previsió social en un mercat regulat en el qual són freqüents les actualitzacions de la normativa, tant l'específica d'assegurances i fons de pensions com d'altres matèries que hi són aplicables, com la fiscal, laboral o financera.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A causa de les dimensions del Grup, així com de la sofisticació tècnica i ampliació dels productes gestionats, es genera la necessitat d'operar a través d'un sistema integrat de processos i procediments altament mecanitzats i en constant actualització. Així mateix, per garantir el compliment dels objectius aprovats pel Consell d'Administració, així com la puntual informació al mercat, s'ha definit un sistema de control intern, i desenvolupat al llarg de tota l'estructura.

- Risc de crèdit

Amb caràcter general, el Grup manté la seva tresoreria i actius líquids equivalents en entitats financeres d'alt nivell creditici.

Per als saldos que es mantenen a cobrar dels prenedors d'assegurança, no hi ha una concentració significativa del risc de crèdit amb tercers.

En relació amb el risc de crèdit associat als instruments financers, la política establerta pel Grup s'ha basat en dos principis bàsics:

- Prudència: s'han definit escales de ràting i terminis.
- Diversificació: alta diversificació en sectors i emissors, amb límits màxims de risc per emissor.

La gestió del risc de crèdit del Grup és determinada pel compliment intern d'actuació definit per la Direcció i aprovat pels Òrgans d'Administració.

Amb l'objectiu d'adaptar-se als canvis experimentats pel mercat, el Grup ha desenvolupat un univers de valors que és consistent amb el grup. Aquest univers s'ajusta a l'estructura i enfocament de la gestió d'inversions del Grup amb relació a la naturalesa llargterminista de la inversió i a la criticitat de la liquiditat.

- Risc de liquiditat

El risc de liquiditat es refereix a la possibilitat que no es pugui desinvertir en un instrument financer amb prou rapidesa i sense incórrer en costos addicionals significatius o al risc associat al fet de no disposar de liquiditat en el moment en què s'ha de fer front a les obligacions de pagament.

El risc de liquiditat associat amb la possibilitat de materialitzar en efectiu les inversions financeres és poc significatiu, ja que generalment aquestes cotitzen en mercats, i l'objectiu de l'activitat asseguradora és mantenir-los en la seva cartera mentre existeixi el compromís adquirit derivat dels contractes d'assegurança.

A fi d'assegurar la liquiditat i poder atendre tots els compromisos de pagament que es deriven de la seva activitat, el Grup VidaCaixa disposa de la tresoreria que mostra el seu balanç. Addicionalment, l'anàlisi d'ALM realitzada en carteres de Vida permet mitigar aquest risc.

Així mateix, VidaCaixa, S.A.U. presenta una posició col·lateral –contracte marc d'operacions financeres– amb CaixaBank.

- Risc de mercat (inclou tipus d'interès, tipus de canvi i altres riscos de preu)

Es refereix al risc que el valor d'un instrument financer pugui variar a causa dels canvis en el preu de les accions, els tipus d'interès o el tipus de canvi. La conseqüència d'aquests riscos és la possibilitat d'incórrer en decrements del patrimoni net o en pèrdues pels moviments dels preus de mercat.

El Grup duu a terme periòdicament diferents anàlisis de sensibilitat de les seves carteres al risc de mercat derivat principalment de l'evolució dels tipus d'interès. En aquest sentit, s'efectua un control mensual de les durades modificades de les carteres de renda fixa associades al negoci de Vida.

La gestió de derivats financers del Grup preveu la utilització de contraparts que, estant aquestes entitats financeres subjectes a supervisió de l'Autoritat de Control dels Estats membres de la Unió Econòmica Europea, tinguin una solvència suficient. Contractualment, les posicions tenen una garantia explícita relativa a poder deixar sense efecte en qualsevol moment l'operació, ja sigui a través de la seva liquidació o la seva cessió a tercers. Aquesta liquidació és garantida

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

per un compromís per part de les contraparts de publicació diària de preus d'execució, així com una clara especificació del mètode de valoració utilitzat.

Amb relació al risc de tipus de canvi, el Grup no manté actius amb exposició directa significativa en divises diferents de l'euro i, si escau, es realitzen les cobertures necessàries.

- Risc tècnic o de subscripció

La gestió del risc tècnic o de subscripció es guia a través del compliment de la normativa establerta per Solvència II (Unió Europea – EIOPA) i la DGAFP, a partir de la qual s'estableixen les polítiques, i en el seguiment de l'evolució tècnica dels productes, que depèn fonamentalment de factors actuarials. Aquesta gestió estable a llarg termini es veu reflectida en les polítiques de gestió del risc actuarial:

- Subscripció. Basada en l'acceptació de riscos en base a les principals variables actuarials (edat, capital assegurat i durada de la garantia).
- Tarifació. D'acord amb la Normativa vigent de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, les tarifes per al ram de vida s'estableixen utilitzant les taules de mortalitat que permet la legislació vigent. Així mateix, s'apliquen els tipus d'interès utilitzats per a la tarifació d'acord amb el tipus

màxim que determina el Reial Decret 1060/2015, de 20 de novembre, d'Ordenació, Supervisió i Solvència de les Entitats Asseguradores i Reasseguradores (ROSSEAR).

- Definició i seguiment de la Política de Reassegurança: Establint una adequada diversificació del risc entre diversos reasseguradors amb capacitat suficient per absorbir pèrdues inesperades. Amb la qual cosa s'obté una estabilitat en els resultats de la sinistralitat.

Les definicions i el seguiment de les polítiques anteriors permeten, si escau, modificar-les a fi d'adequar els riscos a l'estratègia global del Grup.

El tractament de les prestacions, així com la suficiència de les provisions, són principis bàsics de la gestió asseguradora. Les provisions tècniques són estimades amb procediments i sistemes específics.

- Solvència II

La Directiva 2009/138/CE del Parlament i del Consell, de 25 de novembre de 2009, sobre l'assegurança de vida, l'accés a l'activitat d'assegurança i de reassegurança i el seu exercici (d'ara endavant, Directiva de Solvència II), el Reglament Delegat (UE) 2015/35 de la Comissió, de 10 d'octubre de 2014, pel qual es completa l'esmentada Directiva, la Llei d'ordenació, supervisió i solvència

de les entitats asseguradores i reasseguradores (Llei 20/2015, de 14 de juliol de 2015), juntament amb el Reglament d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores (RD 1060/2015, de 20 de novembre de 2015), constitueixen els textos legals bàsics que regulen els requeriments del règim de Solvència II. La normativa esmentada anteriorment preveu, entre altres aspectes, l'establiment a partir de l'1 de gener de 2016 de xifres de capital de solvència estàndard o requeriment estàndard de capital (SCR) i de capital mínim obligatori (MCR) i fons per a la seva cobertura que són resultat de la consideració, a efectes de l'anomenat en aquesta normativa com a balanç econòmic, de criteris en relació amb el reconeixement i valoració d'actius i passius (balanç econòmic) que són, com es descriu en els paràgrafs següents, substancialment diferents dels utilitzats per reflectir la posició financera i patrimonial de la Societat dominant en els seus comptes anuals adjunts formulats d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a la Societat dominant.

L'objectiu principal perseguit per la regulació de Solvència II és protegir l'assegurat mitjançant una millora del control i del mesurament dels riscos de mercat, operacionals, de crèdit i de liquiditat als quals estan exposades les entitats asseguradores a través de tres pilars o principis:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

- Pilar I: Requeriments quantitius que tenen com a objectiu establir el capital de solvència obligatori a través de la determinació prèvia d'un "balanç econòmic" enfocat al risc i valorat a valors de mercat.
- Pilar II: Requeriments qualitius amb exigències en matèria de governança de les entitats (processos de supervisió) que afecten l'organització i direcció de les entitats obligades a afrontar processos d'identificació, mesurament i gestió activa del risc, així com l'avaluació prospectiva dels riscos i del capital de solvència.
- Pilar III: Requeriments de transparència que desenvolupa la comunicació de la informació que

necessiten, d'una banda, el supervisor (DGAFP) i, de l'altra, el mercat, i l'objectiu dels quals és afavorir la disciplina de mercat i contribuir a la transparència i estabilitat financera.

A la data de tancament de l'exercici 2015, la Societat dominant va obtenir l'autorització per part de la DGAFP per utilitzar els models següents, de conformitat amb la Directiva 2009/138/CE del Parlament Europeu i del Consell:

- Autorització de l'ús de l'ajustament per casament en la pertinent estructura temporal de tipus d'interès sense risc (matching adjustment).
- Ús del model intern per al càlcul de l'SCR per als riscos de longevitat i mortalitat.

D'acord amb el calendari previst per la normativa en vigor, VidaCaixa va remetre a la DGAFP amb data 19 de maig de 2017 el *reporting* anual a nivell individual de l'exercici 2016 i amb data 4 de juliol de 2017 el *reporting* anual a nivell consolidat de l'exercici 2016, els quals reflectien un compliment dels nivells d'SCR i MCR requerits.

Tot seguit es proporciona informació quantitativa de l'exposició del Grup als diferents riscos que han estat descrits:

Detall de la qualificació segons ràting a 31 de desembre de 2017 i 2016:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Ràting	Milers d'euros			
	Valor Nominal		Ponderació	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Entre AA- i AAA	508.376	534.667	1%	1%
Entre A- i A+	1.594.441	1.703.782	2%	3%
Entre BBB- i BBB+	67.987.997	61.979.280	96%	95%
Entre BB- i BB+	204.094	217.979	-	1%
Entre B- i B+	208.969	82.000	-	-
Inferior a B-	451	100.451	-	-
Sense ràting	449.347	43.000	1%	-
Total	70.953.675	64.661.159	100%	100%

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Com a criteris d'inversió també es tenen en compte diferents mesures de diversificació dels riscos, ja sigui per països o per sectors. Les dades a 31 de desembre de 2017 i 2016 són:

Diversificació geogràfica

Exercici 2017

País	Milers d'euros						
	Valors representatius de deute	Renda variable	Fons	Derivats	Préstecs i dipòsits en entitats de crèdit	Altres actius	Garanties
Alemanya	555.208	-	-	-	-	-	5.133
Angola	-	-	-	-	-	3	-
Austràlia	-	-	28.294	-	-	-	-
Àustria	24.412	-	-	-	-	-	-
Bèlgica	61.121	-	-	-	-	-	-
Brasil	581	-	-	-	-	-	-
Canadà	9.243	-	-	-	-	-	-
Dinamarca	28.858	-	-	-	-	-	-
Eslovàquia	1.103	-	-	-	-	-	-
Espanya	42.696.992	1.234	-	414	181.976	-	-
Estats Units	525.901	62.590	448.869	-	-	-	5.306
Finlàndia	-	-	-	-	-	-	-
França	422.118	-	483.889	-	-	-	-
Guernsey	3.919	-	-	-	-	-	-
Països Baixos	348.974	-	-	-	14.376	-	-

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

País	Milers d'euros						
	Valors representatius de deute	Renda variable	Fons	Derivats	Préstecs i dipòsits en entitats de crèdit	Altres actius	Garanties
Irlanda	44.259	-	68.821	-	-	-	-
Illes de Jersey	4.726	-	-	-	-	-	-
Illes Caiman	6.073	-	-	-	-	-	-
Itàlia	4.393.701	-	-	-	-	-	-
Japó	-	-	-	-	-	-	646
Luxemburg	129.664	-	515.064	-	-	-	-
Mèxic	26.974	-	-	-	-	-	-
Nigèria	5.268	-	-	-	-	-	-
Noruega	9.353	-	-	-	-	-	-
Portugal	832.014	-	134	-	151.269	-	-
Regne Unit	413.009	-	249.397	-	-	-	-
República Txeca	4.272	-	-	-	-	-	-
Suècia	16.479	-	-	-	-	-	-
Suïssa	25.887	-	-	-	-	-	-
Veneçuela	1.011	-	-	-	-	-	-
Total	50.591.120	63.824	1.794.468	414	347.621	3	11.085

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Exercici 2016

País	Milers d'euros						
	Valors representatius de deute	Renda variable	Fons	Derivats	Préstecs i dipòsits en entitats de crèdit	Altres actius	Garanties
Alemanya	306.318	-	-	-	-	-	1.503
Austràlia	1.517	-	-	-	-	-	-
Àustria	44.834	-	-	-	-	-	-
Bèlgica	62.583	-	-	-	-	-	-
Brasil	530	-	-	-	-	-	-
Canadà	10.594	-	-	-	-	-	-
Dinamarca	28.900	-	-	-	-	-	-
Eslovàquia	1.148	-	-	-	-	-	-
Espanya	42.027.241	981	-	443	496.120	-	-
Estats Units	553.056	23.576	316.069	-	-	-	2.623
Finlàndia	2.084	-	-	-	-	-	-
França	249.382	-	100.019	-	-	-	-
Guernsey	4.051	-	-	-	-	-	-
Països Baixos	363.814	-	-	-	15.656	-	-
Irlanda	43.450	-	61.921	-	-	-	-
Illa de Jersey	10.305	-	-	-	-	-	-
Illes Caiman	19.072	-	-	-	-	-	-
Itàlia	2.585.627	-	92.472	-	-	-	-

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

País	Milers d'euros						
	Valors representatius de deute	Renda variable	Fons	Derivats	Préstecs i dipòsits en entitats de crèdit	Altres actius	Garanties
Japó	1.004	-	-	-	-	-	219
Luxemburg	128.617	-	355.354	-	-	-	-
Mèxic	22.809	-	-	-	-	-	-
Nigèria	6.195	-	-	-	-	-	-
Noruega	9.763	-	-	-	-	-	-
Portugal	85.864	-	-	-	-	-	-
Regne Unit	422.414	-	110.442	-	-	-	-
República Txeca	4.434	-	-	-	-	-	-
Suècia	17.233	-	-	-	-	-	-
Suïssa	10.595	-	21.715	-	-	-	-
Veneçuela	1.058	-	-	-	-	-	-
Total	47.024.492	24.557	1.057.992	443	511.776	-	4.345

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Diversificació sectorial

Exercici 2017

Sector	Milers d'euros						
	Valors representatius de deute	Renda variable	Fons	Derivats	Préstecs i dipòsits en entitats de crèdit	Altres actius	Garanties
Comunicacions	517.200	1.234	-	-	-	-	-
Consum. No Cíclic	155.387	-	-	-	-	-	-
Energia	286.983	-	-	-	-	-	-
Financer	1.247.937	62.590	1.794.468	414	346.264	3	11.085
Govern	46.198.214	-	-	-	1.357	-	-
Industrial	1.146.251	-	-	-	-	-	-
Matèries primeres	60.758	-	-	-	-	-	-
<i>Utilities</i>	978.390	-	-	-	-	-	-
Total	50.591.120	63.824	1.794.468	414	347.621	3	11.085

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Exercici 2016

Sector	Milers d'euros						
	Valors representatius de deute	Renda variable	Fons	Derivats	Préstecs i dipòsits en entitats de crèdit	Altres actius	Garanties
Comunicacions		277.326	346	-	-	-	-
Consum. No Cíclic		100.076	-	-	-	-	-
Energia		107.187	-	-	-	-	-
Financer		2.109.988	24.211	1.057.992	443	507.231	4.345
Govern		42.604.659	-	-	-	4.545	-
Industrial		1.122.112	-	-	-	-	-
Matèries primeres		37.603	-	-	-	-	-
Utilities		665.541	-	-	-	-	-
Total		47.024.492	24.557	1.057.992	443	511.776	4.345

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

5. Variacions en entitats associades, grup i multigrup

Transaccions realitzades durant l'exercici 2017

A) Adquisició de BPI Vida

Amb data 7 de febrer de 2017 es va produir la presa de control de Banc BPI, S.A. (d'ara endavant, Banc BPI o BPI) per part de Grup CaixaBank, del qual forma part

la Societat dominant. En el procés d'assignació del preu pagat (PPA – Purchase Price Allocation), s'han valorat els actius, passius i passius contingents de Banc BPI i entitats participades, entre les quals s'inclou BPI Vida.

Amb data 23 de novembre de 2017, VidaCaixa i Banc BPI van arribar a un acord de compravenda per adquirir el 100% de la participació social de BPI Vida per part de VidaCaixa. El 29 de desembre de 2017, un cop complertes les clàusules estipulades en l'esmentat acord,

s'ha produït la presa efectiva de control de BPI Vida per part de VidaCaixa. El preu de la contraprestació ha pujat a 135 milions d'euros.

El Grup VidaCaixa ha dut a terme una actualització de l'anàlisi PPA realitzada pel Grup CaixaBank el febrer del 2017, per determinar el valor raonable dels actius i passius de BPI Vida en la data de presa de control per part del Grup VidaCaixa. Derivat d'aquesta anàlisi s'ha identificat el següent actiu intangible (milions d'euros):

	Valor raonable brut	Vida útil	Mètode de valoració	Principals hipòtesis
Assegurances i fons de pensions	15	5 a 10 anys	Mètode de rendiments multiperíode	<ul style="list-style-type: none"> • Comissió gestió sobre cartera <i>runoff</i>. • Comissions de comercialització pagades a Banc BPI estipulades per contracte. • Projecció despeses operatives com a mitjana del total de despeses incorregudes per BPI Vida amb relació al total d'actius sota gestió.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Els actius, passius i ajustos per canvis de valor que s'incorporen en els estats financers del Grup, fruit d'aquesta adquisició, al tancament de l'exercici 2017, han estat els següents:

Actius	milers d'euros	Passius i ajustos per canvis de valor	milers d'euros
Efectiu i altres actius líquids equivalents	440.135	Dèbits i partides a pagar	83.772
Actius financers mantinguts per negociar	136	Derivats de cobertura	530
Altres actius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	2.829.356	Provisions tècniques	4.096.408
Actius financers disponibles per a la venda	106.816	Passius fiscals	176
Préstecs i partides a cobrar	904.791	Resta de passius	1.283
Inversions mantingudes fins a venciment	14.400		
Immobilitzat material i inversions immobiliàries	3		
Actius fiscals	226	Total passiu	4.182.169
Altres actius	10.708	Ajustos per canvi de valor	514
Total Actiu	4.306.571	Total Passiu i Ajustos per Canvis de Valor	4.182.683

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

B) Adquisició de la cartera d'assegurances de vida-estalvi de Barclays Vida y Pensiones, S.A

Amb data 14 de desembre de 2015, la Societat dominant va signar un contracte d'adquisició de la cartera d'assegurances de Barclays Vida y Pensiones, S.A. La data efecte de l'adquisició va tenir lloc quan es van complir totes les clàusules estipulades en l'esmentat contracte, que tenia com a data màxima per al seu compliment el 31 de març de 2017. Aquest acord va ser aprovat el gener del 2016 per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC). La notificació de la DGAFP en la qual es va comunicar la signatura de l'ordre ministerial autoritzant la cessió de cartera amb data 19 d'octubre de 2016 per part de la Secretaria d'Estat corresponent, va establir que la cessió de cartera té caràcter de total.

Amb data 1 de març de 2017 es va signar l'escriptura d'adquisició de la cartera d'assegurances de vida-estalvi

de Barclays Vida y Pensiones, S.A., fet que completava l'operació indicada anteriorment.

L'adquisició de la cartera d'assegurances de vida-estalvi de Barclays Vida y Pensiones, S.A. va integrar elements patrimonials d'actiu i passiu associats a aquesta cartera en el qual s'inclouia un volum de provisions tècniques de 583.751 milers d'euros.

C) Repartiment de prima d'emissió i reserves de SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances

Amb data 27 de juliol de 2017, SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances (d'ara endavant, "SegurCaixa Adeslas") va procedir al repartiment de prima d'emissió i reserves per un import de 185.984 milers d'euros. Fruit d'aquest repartiment, i considerant que la participació en aquesta societat és del 49,92%,

VidaCaixa ha percebut un total de 92.761 milers d'euros. La Societat dominant ha considerat registrar part de l'import percebut com a disminució del valor net comptable de la participació a SegurCaixa Adeslas (89.855 milers d'euros), ja que considera que part del saldo percebut correspon a fons propis recollits en el cost d'adquisició.

Compra de participacions de SegurCaixa Adeslas a minoritaris

Durant l'exercici 2016, el Grup va procedir a la compra de 10.345 accions de SegurCaixa Adeslas als seus minoritaris.

Transaccions realitzades durant l'exercici 2016

Durant l'exercici 2016, el Grup no va tenir variacions rellevants que afectessin el seu perímetre de consolidació.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

6. Actius financers

El detall a 31 de desembre de 2017 dels actius financers és el següent (en milers d'euros):

Inversions classificades per categoria d'actius financers i naturalesa	Efectiu i altres actius líquids equivalents (EiAALE)	Actius financers mantinguts per negociar (MPN)	Altres actius financers a valor raonable amb canvis a PiG (VRCPiG)	Actius financers disponibles per a la venda (DPV)	Préstecs i partides a cobrar (PiPC)	Inversions mantingudes fins al venciment (MFV)	Total a 31.12.2017
INVERSIONS FINANCERES:	2.780.222	550	7.900.483	48.872.990	1.109.493	14.400	60.678.138
Instrumentos de patrimoni	-	136	1.868.007	1.234	-	-	1.869.377
- Inversions financeres en capital	-	-	73.676	1.234	-	-	74.910
- Participacions en fons d'inversió	-	136	1.794.331	-	-	-	1.794.467
Valors representatius de deute	-	-	953.625	48.871.753	751.342	14.400	50.591.120
Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió	1.132.427	-	5.078.851	-	-	-	6.211.278
Préstecs	-	-	-	-	172.464	-	172.464
Altres actius financers	-	414	-	3	-	-	417
Operacions amb pacte de recompra	1.983	-	-	-	-	-	1.983
Dipòsits en entitats de crèdit	1.009.095	-	-	-	185.687	-	1.194.782
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada	-	-	-	-	-	-	-
Tresoreria	636.717	-	-	-	-	-	636.717

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Inversions classificades per categoria d'actius financers i naturalesa	Efectiu i altres actius líquids equivalents (EiAALE)	Actius financers mantinguts per negociar (MPN)	Altres actius financers a valor raonable amb canvis a PiG (VRCPiG)	Actius financers disponibles per a la venda (DPV)	Préstecs i partides a cobrar (PiPC)	Inversions mantingudes fins al venciment (MFV)	Total a 31.12.2017
CRÈDITS:	-	-	-	-	246.087	-	246.087
Crèdits per operacions d'assegurança directa i coassegurança	-	-	-	-	26.255	-	26.255
Crèdits per operacions de reassegurança	-	-	-	-	20.555	-	20.555
Altres crèdits	-	-	-	-	199.277	-	199.277
Deteriorament de valor	-	-	-	-	-	-	-
Total	2.780.222	550	7.900.483	48.872.990	1.355.580	14.400	60.924.225

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

La mateixa informació referida al tancament de desembre de 2016 era la següent (en milers d'euros):

Inversions classificades per categoria d'actius financers i naturalesa	Efectiu i altres actius líquids equivalents (EiAALE)	Actius financers mantinguts per negociar (MPN)	Altres actius financers a valor raonable amb canvis a PiG (VRCPiG)	Actius financers disponibles per a la venda (DPV)	Préstecs i partides a cobrar (PiPC)	Total a 31.12.2016
INVERSIONS FINANCERES	869.125	443	3.351.182	47.025.473	511.776	51.757.999
Instrumentos de patrimoni	-	-	1.085.913	981	-	1.086.894
- Inversions financeres en capital	-	-	27.921	981	-	28.902
- Participacions en fons d'inversió	-	-	1.057.992	-	-	1.057.992
Valors representatius de deute	-	-	-	47.024.492	-	47.024.492
Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió	358.263	-	2.265.269	-	-	2.623.532
Préstecs	-	-	-	-	474.226	474.226
Altres actius financers	-	443	-	-	-	443
Operacions amb pacte de recompra	210.005	-	-	-	-	210.005
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	37.550	37.550
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada	-	-	-	-	-	-
Tresoreria	300.857	-	-	-	-	300.857

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Inversions classificades per categoria d'actius financers i naturalesa	Efectiu i altres actius líquids equivalents (EiAALE)	Actius financers mantinguts per negociar (MPN)	Altres actius financers a valor raonable amb canvis a PiG (VRCPiG)	Actius financers disponibles per a la venda (DPV)	Préstecs i partides a cobrar (PiPC)	Total a 31.12.2016
CRÈDITS:	-	-	-	-	276.557	276.557
Crèdits per operacions d'assegurança directa i coassegurança	-	-	-	-	50.345	50.345
Crèdits per operacions de reassegurança	-	-	-	-	13.577	13.577
Altres crèdits	-	-	-	-	212.635	212.635
Deteriorament de valor	-	-	-	-	-	-
Total	869.125	443	3.351.182	47.025.473	788.333	52.034.556

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Així mateix, el detall dels actius financers en funció dels inputs utilitzats, a 31 de desembre de 2017, és el següent (en milers d'euros):

	Nivell I	Nivell II (*)	Nivell III	Total a 31.12.2017
Actius financers mantinguts per negociar				
Valors representatius de deute	-	-	-	-
Derivats	414	-	-	414
Participacions en fons d'inversió	136	-	-	136
Altres actius financers a valor raonable amb canvis a PiG				
Valors representatius de deute	951.658	1.967	-	953.625
Instruments de patrimoni	1.868.007	-	-	1.868.007
Inversions per compte dels prenedors que assumeixen el risc de la inversió	4.367.074	711.719	58	5.078.851
Instruments híbrids	-	-	-	-
Préstecs	-	-	-	-
Altres actius financers	-	-	-	-
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-
Actius financers disponibles per a la venda				
Inversions financeres en capital	100	1.134	-	1.234
Participacions en fons d'inversió	-	-	-	-
Valors representatius de deute	49.931.506	(1.059.753)	-	48.871.753
Préstecs	-	-	-	-
Altres actius financers sense publicació de preus	-	-	3	3
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-
Total a 31 de desembre de 2017	57.118.895	(344.933)	61	56.774.023

(*) Correspon principalment a la valoració de permutes financeres associades a títols de renda fixa que la Societat dominant comptabilitza de manera conjunta tal com s'indica en la Nota 3.b.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Així mateix, el detall dels actius financers en funció dels inputs utilitzats, a 31 de desembre de 2016, és el següent (en milers d'euros):

	Nivell I	Nivell II (*)	Nivell III	Total a 31.12.2016
Actius financers mantinguts per negociar				
Valors representatius de deute	-	-	-	-
Derivats	443	-	-	443
Altres actius financers a valor raonable amb canvis a PiG				
Valors representatius de deute	-	-	-	-
Instruments de patrimoni	1.085.913	-	-	1.085.913
Inversions per compte dels prenedors que assumeixen el risc de la inversió	2.049.415	215.854	-	2.265.269
Instruments híbrids	-	-	-	-
Préstecs	-	-	-	-
Altres actius financers	-	-	-	-
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-
Actius financers disponibles per a la venda				
Inversions financeres en capital	46	935	-	981
Participacions en fons d'inversió	-	-	-	-
Valors representatius de deute	48.029.798	(1.005.306)	-	47.024.492
Préstecs	-	-	-	-
Altres actius financers sense publicació de preus	-	-	-	-
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-
Total a 31 de desembre de 2016	51.165.615	(788.517)	-	50.377.098

(*) Correspon principalment a la valoració de permutes financeres associades a títols de renda fixa que la Societat dominant comptabilitza de manera conjunta tal com s'indica en la Nota 3.b.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A) Inversions Financeres

Actius financers mantinguts per negociar

El detall del moviment d'aquest epígraf desglossat per carteres es detalla a continuació (en milers d'euros):

	MPN	
	Derivats	Fons
Valor comptable net a 31 de desembre de 2015	405	-
Compres	85	-
Canvis del mètode de consolidació	-	-
Vendes i amortitzacions	-	-
Incorporacions al perímetre	-	-
Reclassificacions i traspessos	-	-
Revaloracions contra reserves	-	-
Revaloracions contra resultats	(47)	-
Beneficis/Pèrdues per realització registrats	-	-
Valor comptable net a 31 de desembre de 2016	443	-
Compres	-	-
Canvis del mètode de consolidació	-	-
Vendes i amortitzacions	(86)	-
Incorporacions al perímetre (*)	-	136
Reclassificacions i traspessos	-	-

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

	MPN	
	Derivats	Fons
Revaloracions contra reserves	-	-
Revaloracions contra resultats	57	-
Beneficis/Pèrdues per realització registrats	-	-
Valor comptable net a 31 de desembre de 2017	414	136

(*) Saldos procedents de la incorporació al perímetre per l'adquisició de BPI Vida (vegeu Notes 1 i 5).

Les inversions en derivats mantingudes a 31 de desembre de 2017 corresponen principalment a una opció *call* sobre l'Eurostoxx 50 amb venciment l'any 2018. El valor raonable d'aquesta inversió ha estat determinat a partir de l'última cotització en mercats organitzats.

Actius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys

Tot seguit es presenta el moviment experimentat pels actius financers classificats en la categoria de valor

raonable amb canvis a pèrdues i guanys, tots ells valorats i registrats a valor de mercat en els exercicis 2017 i 2016 (sense incloure-hi les inversions per compte dels prenedors de vida que assumeixen el risc de la inversió):

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Altres actius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	Milers d'euros					
	Participacions en fons d'inversió	Inversions financeres en capital	Valors representatius de deute	Derivats	Garanties	Total Cartera
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2015	219.024	819	-	172	-	220.015
Compres	774.237	22.572	-	-	4.345	801.154
Interessos implícits meritats	-	-	-	-	-	-
Vendes i amortitzacions	(9.024)	(837)	-	-	-	(9.861)
Reclassificacions i traspessos	-	-	-	522	-	522
Revaloracions contra resultats	73.755	1.022	-	(694)	-	74.083
Beneficis/pèrdues per realització registrats	-	-	-	-	-	-
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2016	1.057.992	23.576	-	-	4.345	1.085.913
Compres	848.644	34.103	-	-	6.740	889.487
Incorporació al perímetre (*)	-	-	953.625	-	-	953.625
Interessos implícits meritats	-	-	-	-	-	-
Vendes i amortitzacions	(223.950)	-	-	-	-	(223.950)
Reclassificacions i traspessos	-	-	-	-	-	-
Revaloracions contra resultats	111.645	4.912	-	-	-	116.557
Beneficis/pèrdues per realització registrats	-	-	-	-	-	-
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2017	1.794.331	62.591	953.625	-	11.085	2.821.632

(*) Saldos procedents de la incorporació al perímetre per l'adquisició de BPI Vida (vegeu Notes 1 i 5).

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Aquests actius corresponen a la gestió del producte Renda Vitalícia Inversió Flexible i a la incorporació d'actius procedents de BPI Vida.

Atès que la Societat dominant ha registrat durant els exercicis 2017 i 2016 els canvis en el valor raonable d'aquests actius en el compte de pèrdues i guanys de manera simètrica a la variació de la provisió d'assegurances de vida d'aquestes assegurances, no s'ha produït cap asimetria comptable que s'hagi de corregir.

Els valors representatius de deute procedents de la incorporació al perímetre de BPI Vida inclouen principalment deute públic de la zona euro.

Durant l'exercici 2017 s'han obtingut plusvàlues de 212.193 milers d'euros i unes minusvàlues de 95.636 milers d'euros (79.444 i 5.361 milers d'euros respectivament el 2016) per canvi de valor de les inversions afectes a la cartera gestionada del producte Renda Vitalícia Flexible Inversió, que es troben recollits

en els epígrafs "Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions" i "Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions" del compte de pèrdues i guanys tècnic-assegurança de vida, respectivament.

El detall del moviment de l'epígraf de les inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc es detalla a continuació (en milers d'euros):

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

	Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió
Valor comptable net a 1 de gener de 2016	1.951.097
Compres i periodificacions	1.514.019
Vendes, periodificacions i deprecacions	(1.244.126)
Revaloracions contra resultats	44.279
Valor comptable net a 31 de desembre de 2016	2.265.269
Compres i periodificacions	2.756.826
Integració (*)	133.157
Incorporació al perímetre (**)	1.875.731
Vendes, periodificacions i deprecacions	(1.975.809)
Revaloracions contra resultats	23.677
Valor comptable net a 31 de desembre de 2017	5.078.851

(*) Saldos procedents de la integració de Barclays Vida y Pensiones – cartera d'estalvi (vegeu Nota 5).

(**) Saldos procedents de la incorporació al perímetre per l'adquisició de BPI Vida (vegeu Notes 1 i 5).

En l'exercici 2017, els ingressos nets de despeses de les inversions per compte de prenedors d'assegurances que assumeixen el risc de la inversió pugen a 115.859 milers d'euros (72.410 milers d'euros el 2016). Aquests ingressos corresponen als resultats per realització

d'inversions, als canvis de valor dels actius i als interessos reconeguts per aplicació del mètode d'interès efectiu.

La major part de les revaloracions reconegudes amb abonament al compte de pèrdues i guanys s'han originat per instruments financers cotitzats en mercats

organitzats o sobre els quals, tot i ser no cotitzats, el Grup disposa d'una valoració de mercat suficientment fiable.

A 31 de desembre de 2017, el Grup no manté instruments híbrids.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Actius financers disponibles per a la venda

El detall del moviment d'aquest epígraf es detalla a continuació (en milers d'euros):

	DPV			Total
	Instrument de patrimoni	Valors representatius de deute	Altres	
Valor comptable net a 1 de gener de 2016	498	41.933.569	-	41.934.067
Compres	652	12.994.601	-	12.995.253
Interessos implícits meritats	-	(130.240)	-	(130.240)
Vendes i amortitzacions	(192)	(8.803.649)	-	(8.803.841)
Reclassificacions i traspessos	-	-	-	-
Revaloracions contra reserves	23	1.365.032	-	1.365.055
Canvis en les pèrdues per deteriorament de valor	-	-	-	-
Imports transferits al compte de pig	-	(334.821)	-	(334.821)
Valor comptable net a 31 de desembre de 2016	981	47.024.492	-	47.025.473
Compres	305	23.017.270	-	23.017.575
Integració (*)	-	392.246	-	392.246
Incorporació al perímetre (**)	-	106.813	3	106.816
Interessos implícits meritats	-	(227.436)	-	(227.436)
Vendes i amortitzacions	(113)	(20.217.632)	-	(20.217.745)
Reclassificacions i traspessos	-	-	-	-
Revaloracions contra reserves	61	(892.444)	-	(892.383)
Canvis en les pèrdues per deteriorament de valor	-	-	-	-
Imports transferits al compte de pig	-	(331.556)	-	(331.556)
Valor comptable net a 31 de desembre de 2017	1.234	48.871.753	3	48.872.990

(*) Saldos procedents de la integració de Barclays Vida y Pensiones – cartera d'estalvi (vegeu Nota 5).

(**) Saldos procedents de la incorporació al perímetre per l'adquisició de BPI Vida (vegeu Notes 1 i 5).

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Durant l'exercici 2017, el Grup ha registrat un resultat de 331.556 milers d'euros per alienació d'inversions financeres classificades en l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda". Part d'aquest resultat ha estat generat per vendes per fer front a les operacions de rescat sol·licitades pels clients, per alienacions d'inversions financeres a fi d'adequar les durades financeres de les inversions a les durades dels compromisos amb els assegurats, així com alienacions per operativa habitual de gestió de la cartera d'actius financers disponibles per a la venda. Com a resultat d'aquestes operatives, el Grup ha registrat uns beneficis per 89.427 milers d'euros i pèrdues per 283 milers d'euros, que es troben registrats majoritàriament en l'epígraf "Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions" i "Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions" del compte de pèrdues i guanys tècnic de l'assegurança de vida, respectivament.

Durant l'exercici 2016, el Grup va registrar un resultat de 334.821 milers d'euros per alienació d'inversions financeres classificades en l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda". Aquest resultat es va generar principalment per alienacions d'inversions financeres a fi d'adequar les durades financeres de les inversions a les durades dels compromisos amb els assegurats, així com alienacions per operativa habitual de gestió de la cartera d'actius financers disponibles per a

la venda. Com a resultat d'aquestes operatives, el Grup va registrar uns beneficis per 375.768 milers d'euros i pèrdues per 124.925 milers d'euros, que es van registrar majoritàriament en l'epígraf "Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions" i "Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions" del compte de pèrdues i guanys tècnic de l'assegurança de vida, respectivament, d'aquest exercici.

El Grup tenia contractades a 31 de desembre de 2017 permutes financeres de tipus d'interès formalitzades amb diferents entitats financeres, principalment "CaixaBank", amb l'objectiu d'adequar els fluxos derivats de la cartera d'inversió a les necessitats de liquiditat de les diferents pòlisses afectes, rebent de les diferents contraparts, amb caràcter general, imports fixos i/o determinables. El seu venciment se situa entre l'any 2018 i l'any 2066. Si bé el Grup disposa de la valoració d'aquestes permutes i dels bons als quals van associades, procedeix a la valoració de manera conjunta tal com s'indica en la Nota 3.b.

L'import dels interessos explícits de renda fixa meritats i no cobrats a 31 de desembre de 2017 puja a 757.209 milers d'euros (832.835 milers d'euros al tancament de l'exercici 2016) i es registren en l'epígraf "Altres Actius" del balanç adjunt. La resta de saldo d'aquest epígraf es correspon amb els interessos meritats i no cobrats pels comptes corrents que el Grup manté amb "CaixaBank"

i altres entitats, interessos explícits de comptes corrents i renda fixa meritats i no cobrats de Unit Linked, primes meritades i no emeses i comissions anticipades i altres costos d'adquisició.

La major part de les revaloracions reconegudes amb abonament a reserves, netes del corresponent efecte fiscal, s'han originat per instruments financers cotitzats en mercats organitzats o sobre els quals, tot i ser no cotitzats, el Grup disposa d'una valoració de mercat suficientment fiable. Principalment, aquestes revaloracions s'imputen als prenedors d'assegurances de vida. Com a conseqüència d'això, el patrimoni net del Grup, així com els impostos diferits, no es veuen afectats, ja que la contrapartida de les variacions en aquestes plusvàlues netes de minusvàlues són les provisions d'assegurances de vida.

La Societat dominant manté un contracte marc d'operacions financeres formalitzat el 20 de juliol de 2005 amb "CaixaBank". A data 15 de març de 2016, la Societat dominant va constituir amb la contrapart una estipulació addicional a aquest contracte, que comprometia la Societat dominant a deixar en garantia un import renovable trimestralment. A 31 de desembre de 2017, l'import en concepte de garanties puja a 3.211.300 milers d'euros i es troba constituïda per actius financers de deute públic negociables emesos pel Govern d'Espanya.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Préstecs i partides a cobrar

El detall del moviment d'aquest epígraf es detalla a continuació (en milers d'euros):

	Valors representatius de deute	Préstecs no hipotecaris i avançaments sobre pòlisses	Dipòsits en entitats de crèdit	Total
Valor comptable net a 31 de desembre de 2015	-	476.990	53.042	530.032
Compres	-	1.554.568	-	1.554.568
Interessos implícits meritats	-	(717)	1.737	1.020
Canvis del mètode de consolidació	-	-	-	-
Vendes i amortitzacions	-	(1.556.615)	(17.229)	(1.573.844)
Incorporacions al perímetre	-	-	-	-
Reclassificacions i traspessos	-	-	-	-
Revaloracions contra reserves	-	-	-	-
Canvis en les pèrdues per deteriorament de valor	-	-	-	-
Valor comptable net a 31 de desembre de 2016	-	474.226	37.550	511.776
Compres	-	373.989	975	374.964
Incorporació al perímetre (*) (Vegeu Nota 6.a.4)	751.342	-	151.270	902.612
Interessos implícits meritats	-	2.037	-	2.037
Canvis del mètode de consolidació	-	-	-	-
Vendes i amortitzacions	-	(677.788)	(4.108)	(681.896)
Incorporacions al perímetre	-	-	-	-
Reclassificacions i traspessos	-	-	-	-
Revaloracions contra reserves	-	-	-	-
Canvis en les pèrdues per deteriorament de valor	-	-	-	-
Valor comptable net a 31 de desembre de 2017	751.342	172.464	185.687	1.109.493

(*) Saldos procedents de la incorporació al perímetre per l'adquisició de BPI Vida (vegeu Notes 1 i 5).

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Inversions mantingudes fins a venciment

Fruit de l'adquisició de la Societat BPI Vida (vegeu Nota 1), el Grup manté inversions mantingudes fins al venciment per un import de 14.400 milers d'euros al tancament de l'exercici 2017. Aquests actius financers corresponen a valors representatius de deute emesos per Ibercaja, els venciments dels quals oscil·len entre els anys 2018 i 2019. El seu valor raonable a 31 de desembre de 2017 puja a 13.736 milers d'euros.

A.1) Inversions Financeres en capital i participacions en fons d'inversió

El desglossament dels saldos d'aquest subepígraf a 31 de desembre de 2017 i de 2016 és el següent:

	Milers d'euros					
	Cartera DPV		Cartera Mantinguts per Negociar		Cartera VRCPiG	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Accions de societats espanyoles cotitzades	100	46	-	-	15.225	8.681
Accions de societats espanyoles no cotitzades	1.134	935	-	-	-	-
Accions de societats estrangeres cotitzades	-	-	-	-	203.494	169.551
Accions de societats estrangeres no cotitzades	3	-	-	-	-	-
ETF espanyols	-	-	-	-	1.134	1.057
ETF estrangers cotitzats	-	-	-	-	319.829	187.832
FI espanyols	-	-	-	-	113.802	81.333
FI estrangers cotitzats	-	-	136	-	3.616.761	1.337.251
Total	1.237	981	136	-	4.270.245	1.785.705

A 31 de desembre de 2017, el Grup manté les seves participacions en la societat denominada "Tecnologías de la información y redes para las entidades aseguradoras, S.A." (418 milers d'euros), en la societat

GestiCaixa (346 milers d'euros), en el fons mutual de diverses Entitats de Previsió Social Voluntària (368 milers d'euros) i ha adquirit unes participacions a CaixaBank, S.A. (100 milers d'euros).

Pel que fa a les accions de societats no cotitzades, el seu valor raonable s'ha determinat fent servir tècniques de valoració generalment acceptades en el sector financer.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A.2)) Valors de renda fixa

El desglossament dels saldos inclosos dins d'aquest subepígraf es detalla a continuació:

	Milers d'euros							
	31.12.2017				31.12.2016			
	Cartera VRCPiG (*)	Cartera DPV	Cartera PiPC	Cartera MFV	Cartera VRCPiG	Cartera DPV	Cartera PiPC	Cartera MFV
Deute Públic i Obligacions i bons de l'Estat	606.774	39.855.230	-	-	-	38.101.225	-	-
Altres Administracions públiques	-	1.191.845	-	-	-	1.790.507	-	-
Emesos per societats financeres	202	9.606	24.999	14.400	-	923.865	-	-
Deute Públic estranger	342.750	4.151.486	50.000	-	-	2.712.926	-	-
Emesos per societats financeres estrangeres	3.899	1.196.761	676.343	-	-	1.186.123	-	-
Altres valors de renda fixa	-	2.466.825	-	-	-	2.309.846	-	-
Total	953.625	48.871.753	751.342	14.400	-	47.024.492	-	-

(*) Inclouen els valors representatius de deute classificats dins l'epígraf "Altres actius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys", a excepció dels classificats en el subepígraf "Instruments per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió".

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Els venciments dels títols inclosos en aquest subepígraf, segons la seva cartera d'assignació a 31 de desembre de 2017 i de 2016 i prenent en consideració el seu valor raonable, són els següents:

Any de venciment	Milers d'euros							
	31.12.2017				31.12.2016			
	Cartera VRCPiG (*)	Cartera DPV	Cartera PiPC	Cartera MFV	Cartera VRCPiG	Cartera DPV	Cartera PiPC	Cartera MFV
Menys d'1 any	945.500	543.462	-	6.000	-	1.949.527	-	-
d'1 a 3 anys	6.078	2.748.502	636.909	8.400	-	2.854.542	-	-
de 3 a 5 anys	-	5.665.899	111.433	-	-	3.281.150	-	-
de 5 a 10 anys	-	11.378.052	-	-	-	10.894.971	-	-
de 10 a 15 anys	290	12.607.999	-	-	-	8.334.512	-	-
de 15 a 20 anys	930	3.512.891	-	-	-	6.208.678	-	-
de 20 a 25 anys	-	7.868.169	-	-	-	10.468.681	-	-
més de 25 anys	827	4.546.779	-	-	-	3.032.431	-	-
Total	953.625	48.871.753	751.342	14.400	-	47.024.492	-	-

(*) Inclouen els valors representatius de deute classificats dins l'epígraf "Altres actius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys", a excepció dels classificats en el subepígraf "Instruments per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió".

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A.3) Inversions dels prenedors d'assegurança que assumeixen el risc de la inversió

El desglossament per naturalesa de la inversió a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent:

Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió	Milers d'euros			
	31.12.2017		31.12.2016	
	VRCPiG	Altres actiu	VRCPiG	Altres actiu
Inversions financeres en capital	477.091	-	343.545	-
Participació en fons d'inversió	1.936.230	-	360.592	-
Valors de renda fixa	2.088.843	-	1.332.984	-
Dipòsits en entitats de crèdit	557.742	-	213.463	-
Derivats	(140)	-	(195)	-
Garanties	19.085	-	14.880	-
Efectiu i altres actius equivalents	-	1.132.427	-	358.263
Préstecs i partides a cobrar	-	2.684	-	197
Periodificacions	-	10.803	-	10.864
Total	5.078.851	1.145.914	2.265.269	369.324

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Tot seguit es desglossen per any de venciment els valors de renda fixa, dipòsits en entitats de crèdit i derivats:

Any de venciment	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
	VRCPiG	VRCPiG
Menys d'1 any	454.508	75.203
d'1 a 3 anys	1.134.450	685.026
de 3 a 5 anys	553.692	275.129
de 5 a 10 anys	495.866	494.892
Més de 10 anys	7.929	16.002
Total	2.646.445	1.546.252

La variació experimentada en l'exercici 2017 de les plusvàlues netes de minusvàlues d'aquests actius ha pujat a 23.677 milers d'euros (minusvàlues per un

valor de 44.279 milers d'euros en l'exercici 2016), i es presenten dins l'epígraf 'Ingressos i Despeses d'inversions afectes a assegurances en les quals el prenedor assumeix

el risc de la inversió' del compte de pèrdues i guanys del segment de Vida.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A.4) Préstecs i Altres actius

El detall dels saldos que componen aquest subepígraf a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent:

	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
Préstecs no hipotecaris i avançaments sobre pòlisses:		
- Préstecs que no cotitzen	161.934	463.016
- Avançaments sobre pòlisses	10.530	11.210
Préstecs hipotecaris:	-	-
Dipòsits en entitats de crèdit:	185.687	37.550
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada:	-	-
Valors representatius de deute	751.342	-
Total	1.109.493	511.776

El saldo del subepígraf "Préstecs no hipotecaris i avançaments sobre pòlisses" recull principalment els dipòsits contractats amb CaixaBank, la durada dels quals des de la data d'adquisició és superior a 3 mesos, així com els avançaments sobre pòlisses.

A 31 de desembre de 2017, la Societat dominant manté 12 dipòsits contractats amb "CaixaBank", l'import dels quals puja a 67.878 milers d'euros, que presenten una TIR mitjana ponderada del 2,03%, amb venciments l'any 2019, i 3 dipòsits amb un import total de 92.534 milers d'euros, amb venciment 2019, que presenten una TIR mitjana ponderada del 7,94%. Aquests dipòsits han generat uns ingressos d'11.630 milers d'euros.

Així mateix, el saldo del subepígraf "Dipòsits en entitats de crèdit" recull 48 dipòsits contractats per part de la Societat dominant amb Santander, BBVA i Royal Bank of Scotland, que pugen en conjunt a 34.417 milers d'euros. Els venciments d'aquests dipòsits oscil·len entre els anys 2020 i 2044 i la seva TIR mitjana ponderada és del 5,56%. Fruit de l'adquisició de BPI Vida, el Grup ha registrat 151.270 milers d'euros de dipòsits en entitats de crèdit, 60.000 milers d'euros contractats amb Banc BPI i la resta contractats principalment amb Santander, Banco Comercial Portuguès i Caixa Geral de Depósitos. El venciment de la totalitat de dipòsits és el 2018 i la seva TIR mitjana ponderada puja al 0,09%.

D'altra banda, fruit de l'adquisició de BPI Vida, la totalitat del saldo registrat en el subepígraf "Valors representatius de deute", que puja a 751.342 milers d'euros, correspon principalment a emissions de deute corporatiu de companyies de Portugal (526.221 milers d'euros) i altres països de la zona euro (159.121 milers d'euros). Els venciments de la totalitat dels valors representatius de deute registrats en aquest subepígraf oscil·len entre els anys 2018 i 2022 i el seu valor raonable a 31 de desembre de 2017 és de 774.909 milers d'euros.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

B) Crèdits

El detall dels crèdits derivats de contractes d'assegurança, reassegurança i coassegurança, juntament amb altres crèdits, a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent:

	Milers d'euros	
	PiPC	
	31.12.2017	31.12.2016
Crèdits per operacions d'assegurança directa i coassegurança:		
- Prenedors d'assegurança - rebuts pendents:		
Negoci directe i coassegurança	23.713	39.305
Primes meritades i no emeses	4.647	1.661
(Provisió per a primes pendents de cobrament)	(7.626)	(7.401)
- Mediadors:		
Saldos pendents amb mediadors	1.321	12.481
(Provisió per deteriorament de saldo amb mediadors)	-	-
- Crèdits per operacions de coassegurança:		
Saldos pendents amb coasseguradors	4.200	4.299
(Provisió per deteriorament de saldo amb coassegurança)	-	-
Crèdits per operacions de reassegurança:		
Saldo pendent amb reasseguradors	20.555	13.577
(Provisió per deteriorament de saldo amb reassegurança)	-	-
Altres crèdits:		
Resta de crèdits	199.277	212.635
(Provisió per deteriorament d'altres crèdits)	-	-
Total	246.087	276.557

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Dins l'epígraf "Altres Crèdits - Resta de Crèdits" del balanç adjunt es registren uns actius pels diversos censos emfitèutics que la Societat dominant té amb la Generalitat de Catalunya, que a 31 de desembre de 2017 i 2016 suposen uns imports de 751 i 7.218 milers d'euros, respectivament. Aquests censos han generat uns ingressos per un valor de 312 i 800 milers d'euros en els exercicis 2017 i 2016, respectivament. El venciment del cens vigent serà el 2018 i el tipus d'interès implícit és del 6,30%.

Amb data 29 de novembre de 2012, la Societat dominant va signar dues operacions de reassegurança amb Berkshire Hathaway Life Insurance Company of Nebraska (d'ara endavant, la "reasseguradora").

La primera correspon a un contracte de reassegurança tipus proporcional quota-part per a la cessió del 100% de la cartera corresponent als productes Vida Familiar i Seviam en vigor fins al 31 de desembre de 2012. La durada del contracte de reassegurança és indefinida, o si de cas hi manca, fins a l'extinció de la cartera d'aquests contractes d'assegurances, i cobreix el risc de mort. La segona operació correspon a un contracte de reassegurança de rendes vitalícies efectiu des de l'1 d'octubre de 2012, amb l'objectiu de cobrir el risc de longevitat assignat a aquesta cartera. La data de venciment acordada serà el 30 de setembre de 2022 o bé la que coincideixi amb la finalització de les obligacions cobertes.

Com a conseqüència de les esmentades operacions, a 31 de desembre de 2017, la Societat dominant manté uns imports de 17.224 milers d'euros en l'epígraf "Crèdits per operacions de reassegurança" del balanç de situació adjunt, en concepte de cobraments i pagaments pendents amb el reassegurador.

El moviment i detall de les pèrdues de valor registrades en els exercicis 2017 i 2016 presenta el quadre següent, després d'haver registrat les diferents variacions en els epígrafs 'Primes imputades netes de reassegurança' i 'Despeses d'explotació netes' del compte de pèrdues i guanys aplicable a cada segment.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

	Provisió per a primes pendents	Provisió per deteriorament de saldo amb reassegurança	Provisió per deteriorament de saldo amb mediador
Saldos a 31 de desembre de 2015	(2.603)	-	-
Dotacions amb càrrec al compte de pèrdues i guanys	(7.401)	-	-
Aplicacions amb abonament al compte de pèrdues i guanys	2.603	-	-
Saldos a 31 de desembre de 2016	(7.401)	-	-
Dotacions amb càrrec al compte de pèrdues i guanys	(7.626)	-	-
Aplicacions amb abonament al compte de pèrdues i guanys	7.401	-	-
Saldos a 31 de desembre de 2017	(7.626)	-	-

El detall d'altres crèdits del balanç consolidat a 31 de desembre de 2017 i de 2016 és el següent:

Resta de Crèdits:	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
Comissions de gestió i altres comissions a cobrar	28.850	31.074
Altres deutors diversos	140.025	160.917
Deutors per valors	30.402	20.644
Total	199.277	212.635

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

7. Negocis conjunts

Al tancament de l'exercici 2017, el Grup mantenia una participació directa i indirecta del 74,96% en una Unió Temporal d'Empreses (UTE).

Amb data 5 de desembre de 2011, el Grup, a través de la seva Societat dominant VidaCaixa, S.A.U., va constituir una UTE al 50% amb SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances, a l'empara del que preveu la Llei 18/1982, de 26 de maig, amb la denominació "UTE SEGURCAIXA ADESLAS, S.A.

I VIDACAIXA, S.A., Unió Temporal d'Empreses Llei 18/1982, de 26 de maig", l'objecte de la qual és la contractació de pòlisses de vida i accidents dels corporatius, així com el personal al servei de l'Ajuntament de Bilbao.

La durada de l'UTE és de 6 anys, va començar les seves operacions l'1 de gener de 2012 i té el seu domicili fiscal a Barcelona, carrer Juan Gris, número 20-26, Torre Nord del Complex "Torres Cerdà", pis 3r. Els constituents estableixen que les activitats comunes es financin amb càrrec al fons operatiu comú, constituït per ells amb

una aportació inicial de 123 milers d'euros, satisfets per totes dues parts a mitges. Així mateix, les empreses membres participen a parts iguals en la distribució de resultats i en els ingressos o despeses de l'UTE, i són responsables de manera solidària i il·limitada davant tercers pels actes i operacions realitzats per l'UTE en benefici comú.

L'actiu del balanç i el compte de pèrdues i guanys de l'UTE presenten a 31 de desembre de 2017 un saldo inferior a mil euros.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

8. Participacions en entitats valorades pel mètode de participació

El detall de les entitats valorades pel mètode de participació s'adjunta en l'Annex I.

Tot seguit es presenta el moviment produït durant l'exercici 2017 per a aquelles participacions en el capital de societats no cotitzades en les quals el Grup té influència significativa:

Societat	Milers d'euros				
	Saldos 31.12.2016	Entrades i sortides perímetre consolidació	Incrementos per resultat de l'exercici	Altres Variacions (*)	Saldos 31.12.2017
Grup SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances	1.068.618	-	48.370	(89.855)	1.027.133
Total brut	1.068.618	-	48.370	(89.855)	1.027.133
Pèrdues per deteriorament	-	-	-	-	-
Total net	1.068.618		48.370	(89.855)	1.027.133

(*) Correspon al repartiment de prima d'emissió i reserves per part de SegurCaixa Adeslas (vegeu Nota 5.c).

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

9. Immobilitzat material i inversions immobiliàries

A) Immobilitzat material

El desglossament, d'acord amb la seva naturalesa, de les partides que integren el saldo d'aquests epígraf i subepígraf del balanç consolidat a 31 de desembre de 2017 és el següent (en milers d'euros):

	Immobles d'ús propi	Mobiliari i altres instal·lacions	Equips per al processament de dades	Altres immobilitzat material	Total
Cost a 31 de desembre de 2016	17.839	8.699	2.162	-	28.700
Amortització Acumulada a 1 de gener de 2017	(1.760)	(2.559)	(1.442)	-	(5.761)
Pèrdues per deteriorament	(447)	-	-	-	(447)
Valor Net Comptable a 1 de gener de 2017	15.632	6.140	720	-	22.492
Inversions o Addicions	-	623	532	-	1.155
Reclassificacions i traspassos	-	-	-	-	-
Vendes i Baixes	-	(48)	-	-	(48)
Amortització de l'exercici	(270)	(928)	(302)	-	(1.500)
Reclassificacions i traspassos de l'Amortització	-	-	-	-	-
Baixes de l'Amortització	-	48	-	-	48
Pèrdues/Aplicacions per deteriorament	-	-	-	-	-
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2017	15.362	5.835	950	-	22.147

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Tot seguit es detalla la composició del valor net comptable a 31 de desembre de 2017 en milers d'euros:

	Immobles d'ús propi	Mobiliari i altres Instal·lacions	Equips per al processament de dades	Altres immobilitzats material	Total
Cost a 31 de desembre de 2017	17.839	9.274	2.694	-	29.807
Amortització Acumulada a 31 de desembre de 2017	(2.030)	(3.439)	(1.744)	-	(7.213)
Pèrdues per deteriorament	(447)	-	-	-	(447)
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2017	15.362	5.835	950	-	22.147

El moviment i el detall corresponents a l'exercici 2016 són els següents (en milers d'euros):

	Immobles d'ús propi	Mobiliari i altres Instal·lacions	Equips per al processament de dades	Altres immobilitzats material	Total
Cost a 31 de desembre de 2015	17.839	8.139	1.861	-	27.839
Amortització Acumulada a 1 de gener de 2016	(1.488)	(1.714)	(1.191)	-	(4.393)
Pèrdues per deteriorament	(2.968)	-	-	-	(2.968)
Valor Net Comptable a 1 de gener de 2016	13.383	6.425	670	-	20.478
Inversions o Addicions	-	665	301	-	966
Reclassificacions i traspessos	-	-	-	-	-
Vendes i Baixes	-	(105)	-	-	(105)
Amortització de l'exercici	(272)	(850)	(252)	-	(1.374)
Reclassificacions i traspessos de l'Amortització	-	-	-	-	-
Baixes de l'Amortització	-	5	1	-	6
Pèrdues/Aplicacions per deteriorament	2.521	-	-	-	2.521
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2016	15.632	6.140	720	-	22.492

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

	Immobles d'ús propi	Mobiliari i altres instal·lacions	Equips per al processament de dades	Altres immobilitzats material	Total
Cost a 31 de desembre de 2016	17.839	8.699	2.162	-	28.700
Amortització Acumulada a 31 de desembre de 2016	(1.760)	(2.559)	(1.442)	-	(5.761)
Pèrdues per deteriorament	(447)	-	-	-	(447)
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2016	15.632	6.140	720	-	22.492

A 31 de desembre de 2017 i 2016, el Grup disposa de la plena titularitat sobre els immobles d'ús propi. Així mateix, el Grup no té cap compromís per adquirir nous immobles. Al tancament dels exercicis 2017 i 2016, tots els elements de l'immobilitzat material del Grup estan afectes directament a l'explotació.

Amb data 29 de juny de 2010, la Societat dominant va adquirir un immoble per un import de 17.839 milers d'euros a la Societat Anaemba, S.A., per 32 finques situades al carrer Juan Gris, 2-8 de Barcelona, Edifici "Torre Sud". Aquestes propietats estan subjectes a una hipoteca, subrogada amb Banif, S.A., amb data de venciment 17 de juny de 2019 i amb un capital pendent a 31 de desembre de 2017 de 819 milers d'euros (vegeu Nota 13).

El valor de mercat a 31 de desembre de 2017 dels immobles utilitzats pel Grup es resumeix a continuació (en milers d'euros):

	Valor de mercat a 31.12.2017			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment altres activitats	Total
Immobles d'ús propi	-	15.700	-	15.700

Durant l'exercici 2016, el Grup va registrar una reversió del deteriorament de l'immobilitzat material i les inversions immobiliàries de 2.541 milers d'euros.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

B) Inversions immobiliàries

El desglossament i moviment d'aquest epígraf del balanç consolidat és el següent (en milers d'euros):

Exercici 2017

	Inversions immobiliàries ús tercers
Cost a 31 de desembre de 2016	802
Amortització Acumulada a 31 de desembre de 2016	(30)
Pèrdues per deteriorament	(148)
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2016	624
Inversions o Addicions	-
Canvis del mètode de consolidació	-
Reclassificacions i traspessos	-
Vendes i Baixes	-
Amortització de l'exercici	(2)
Canvis del mètode de consolidació	-
Reclassificacions i traspessos de l'Amortització	-
Baixes de l'Amortització	-
Reversió pèrdues per deteriorament	-
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2017	622

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Detall del Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2017	Inversions immobiliàries ús tercers
Cost a 31 de desembre de 2017	802
Amortització Acumulada a 31 de desembre de 2017	(32)
Pèrdues per deteriorament	(148)
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2017	622
Exercici 2016	
	Inversions immobiliàries ús tercers
Cost a 31 de desembre de 2015	802
Amortització Acumulada a 31 de desembre de 2015	(28)
Pèrdues per deteriorament	(168)
Valor Net Comptable a a 31 de desembre de 2015	606
Inversions o Addicions	-
Canvis del mètode de consolidació	-
Reclassificacions i traspassos	-
Vendes i Baixes	-
Amortització de l'exercici	(2)
Canvis del mètode de consolidació	-
Reclassificacions i traspassos de l'Amortització	-
Baixes de l'Amortització	-
Reversió pèrdues per deteriorament	20
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2016	624

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Detall del Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2016	Inversions immobiliàries ús tercers
Cost a 31 de desembre de 2016	802
Amortització Acumulada a 31 de desembre de 2016	(30)
Pèrdues per deteriorament	(148)
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2016	624

El Grup disposa de la plena titularitat sobre aquests i no té compromisos addicionals per a l'adquisició de nous actius materials.

Al tancament dels exercicis 2017 i 2016 no hi havia cap tipus de restriccions per a la realització de noves inversions immobiliàries ni per al cobrament dels ingressos derivats d'aquestes, ni tampoc en relació amb els recursos obtinguts d'una possible alienació.

El valor de mercat a 31 de desembre de 2017 de les inversions immobiliàries es resumeix a continuació (en milers d'euros):

	Valor de mercat a 31.12.2017			
	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres activitats	Total
Inversions immobiliàries ús tercers	-	2.329	-	2.329

Al tancament de l'exercici no evidenciava cap sanejament addicional que posés en evidència el valor de mercat de les inversions immobiliàries.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

10. Immobilitzat intangible

El moviment que s'ha produït en aquest epígraf durant els exercicis 2017 i 2016 s'adjunta en els Annexos II i III, respectivament.

El desglossament dels Fons de Comerç i Actius intangibles, en funció de les societats que l'originen i la seva naturalesa, és el següent:

Fons de Comerç	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
la Caixa Gestió de Pensions, E.G.F.P., S.A.U.	3.408	3.408
Valor participació de Fortis	330.929	330.929
Entitats Asseguradores de Banca Cívica	249.240	249.240
	583.577	583.577

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A 31 de desembre de 2017 i 2016, el fons de comerç del Grup puja a 583.577 milers d'euros i ha estat generat per les operacions següents:

- Fusió per absorció de "la Caixa Gestió de Pensions, E.G.F.P., S.A.U." (anteriorment denominada Morgan Stanley Gestión Pensiones, E.G.F.P., S.A.U.), duta a terme per VidaCaixa, S.A.U. durant l'exercici 2008. El registre dels actius i passius procedents de l'esmentada fusió van posar de manifest un fons de comerç de 3.408 milers d'euros.
- Fusió per absorció de VidaCaixa Grup durant l'exercici 2013. El registre dels actius i passius procedents de l'esmentada fusió van posar de manifest un fons de comerç de 330.929 milers d'euros associat a la participació a VidaCaixa, S.A.U. Aquest fons de comerç va tenir el seu origen en l'exercici 2008 quan CaixaBank (anteriorment Criteria CaixaCorp, S.A.) va adquirir a Fortis la participació que aquesta posseïa a VidaCaixa, S.A.U.
- Adquisició i posterior fusió durant l'exercici 2013 de les societats Banca Cívica Vida y Pensiones, CajaSol Vida y Pensiones i CajaCanarias Vida y Pensiones, que va generar un fons de comerç de 245.611

milers d'euros. D'acord amb la normativa, el Grup va disposar d'un període de 12 mesos a partir de la data d'adquisició de les esmentades Societats per ajustar el valor raonable de la combinació de negocis. Durant l'exercici 2014, el Grup va reajustar el valor del fons de comerç, que va quedar registrat a 31 de desembre de 2014 per un import de 249.240 milers d'euros.

El fons de comerç sorgit en aquestes operacions s'ha adscrit a la unitat generadora d'efectiu (d'ara endavant, UGE) del Negoci Assegurador de Vida i Pensions de la Societat dominant i reflecteix la forma en què la Direcció monitora en una sola UGE el negoci de l'entitat.

Amb una periodicitat mínima anual, la Societat dominant realitza un test de deteriorament de l'UGE en el seu conjunt. La valoració de l'UGE efectuada per la Societat dominant està basada en el model DDM (Dividend Discount Model) considerant el capital regulatori mínim. Aquest model, àmpliament acceptat per la comunitat econòmica, es basa en la projecció de dividends esperats per la Societat dominant per als propers exercicis. Per això s'han dut a terme projeccions a 5 anys, basades en els plans operatius de la Societat dominant, i pel que fa al negoci d'estalvi s'han tingut

en compte els fluxos fins a venciment. Per determinar el valor residual a partir de les projeccions s'ha pres una taxa de creixement del 2%, basada en estimacions de les variables macroeconòmiques més rellevants aplicades a l'activitat de la Societat dominant. Així mateix, es preveu una taxa de descompte aplicada en les projeccions del 8,84%, calculada sobre el tipus d'interès del bo sobirà espanyol a 10 anys, més una prima de risc del país associat. Les taxes de caiguda de la cartera projectada es basen en estudis interns de l'experiència real de la Societat dominant.

De manera complementària a l'escenari central, s'han calculat variacions possibles en les principals hipòtesis del model i s'ha dut a terme una anàlisi de sensibilitat sobre les variables més significatives (incrementant i decrementant la taxa de creixement i la taxa de descompte en 100 punts bàsics). A 31 de desembre de 2017, cap canvi raonablement possible en les hipòtesis clau de la projecció d'ingressos i despeses suposaria que l'import en llibres excedís el seu valor raonable.

El detall de l'Altres immobilitzats intangibles per origen és el següent:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Actius Intangibles	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
Aplicacions informàtiques i altres actius intangibles	19.885	20.382
la Caixa Gestió de Pensions, E.G.F.P., S.A.U.	1.449	2.028
Valor participació de Fortis	-	18.190
Banca Cívica Vida y Pensiones	35.273	42.698
CajaSol Vida y Pensiones	7.303	8.694
CajaCanarias Vida y Pensiones	4.499	5.356
Caja Guadalajara	544	633
Fons Banc València	1.008	1.171
Barclays Vida y Pensiones – Fons de Pensions	6.845	7.655
Barclays Vida y Pensiones – Cartera de Risc	11.318	12.600
BPI Vida	15.306	-
Despeses d'adquisició	60.635	58.584
Altres Actius Intangibles	164.065	177.991

Els actius intangibles registrats com a conseqüència de combinacions de negocis corresponen, bàsicament, a:

- Actius intangibles associats a l'adquisició durant l'exercici 2013 de Banca Cívica Vida y Pensiones, CajaSol Vida y Pensiones i CajaCanarias Vida y Pensiones per un import inicial de 72.401, 14.876 i 9.424 milers d'euros, respectivament, i calculats

sobre la base de la millor estimació dels fluxos de caixa esperats, assumint una taxa de creixement constant del 2% i descomptat a una taxa del 8,62%, calculada sobre el tipus d'interès del bo espanyol a 10 anys, més una prima de risc associada al negoci assegurador. D'acord amb la norma NIIF 3, la Societat dominant va disposar d'un període de 12 mesos a partir de la data d'adquisició de les

esmentades societats per ajustar el valor raonable de la combinació de negocis. Durant l'exercici 2014, la Societat dominant va reajustar el valor inicial dels actius intangibles i el va fixar en 72.401, 13.911 i 8.570 milers d'euros, respectivament. El seu valor net comptable a 31 de desembre de 2017 puja a 35.273, 7.303 i 4.499 milers d'euros, respectivament. En la valoració anual d'aquests

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

intangibles, la Societat dominant ha projectat els

seus fluxos de caixa esperats fins a venciment. De manera complementària a les hipòtesis utilitzades en el model de valoració, la Societat dominant ha efectuat una anàlisi de sensibilitat sobre les variables més significatives, sense que se n'hagin derivat desviacions significatives que posin de manifest la necessitat de realitzar dotacions en l'exercici. La dotació a l'amortització associada a aquests intangibles durant l'exercici 2017 puja a 9.674 milers d'euros a 31 de desembre de 2017. La vida útil residual dels esmentats intangibles és de 5 anys.

- Actius intangibles associats a la fusió per absorció durant el 2013 de VidaCaixa Grup, els actius i passius de la qual procedents de l'esmentada fusió es van registrar reflectint els valors en llibres consolidats del Grup "la Caixa", posant de manifest un actiu intangible net inicial de 90.951 milers d'euros, associat al valor comptable consolidat de la participació de VidaCaixa, S.A.U. que VidaCaixa Grup posseïa. La dotació a l'amortització de l'actiu intangible durant l'exercici 2017 puja a 18.190 milers d'euros, registrats en l'epígraf "Altres Despeses" del Compte No Tècnic. La vida útil de l'esmentat intangible és de 10 anys. A la data de l'esmentada fusió per absorció, la vida útil pendent

era de 5 anys. L'esmentat actiu intangible està totalment amortitzat al tancament de l'exercici 2017.

- Actiu intangible associat a la fusió per absorció de "la Caixa Gestió de Patrimonis, E.G.F.P., S.A.U." (anteriorment denominada Morgan Stanley Gestión Pensiones, E.G.F.P., S.A.U.), duta a terme per VidaCaixa, S.A.U. durant l'exercici 2008. Derivat d'això es va identificar un actiu intangible per un valor de 6.953 milers d'euros. La dotació a l'amortització de l'actiu durant l'exercici 2017 ha pujat a 579 milers d'euros, registrats en l'epígraf "Altres Despeses" del Compte No Tècnic. La vida útil de l'esmentat intangible és de 12 anys i la vida residual a 31 de desembre de 2017 és de 2,5 anys.
- Amb data 29 de gener de 2014, la Societat dominant va registrar la cessió parcial de cartera a través de la qual l'entitat Caja de Seguros Reunidos Compañía de Seguros y Reaseguros, S.A. (CASER) va cedir a VidaCaixa, S.A.U. (com a successora universal de CajaSol Vida y Pensiones de Seguros y Reaseguros, S.A.) la totalitat de les assegurances de vida risc existents a la data de cessió de cartera, a excepció de les assegurances col·lectives que instrumenten compromisos per pensions, subscrietes per la cedent amb la mediació de l'operador de

bancassegurances de Caja Guadalajara. Fruit d'això, la Societat dominant va registrar com a immobilitzat intangible l'import procedent d'aquest acord per 894 milers d'euros. La dotació a l'amortització de l'actiu durant l'exercici 2017 ha pujat a 90 milers d'euros. La vida útil de l'esmentat intangible és de 10 anys i la vida residual a 31 de desembre de 2017 és de 6 anys.

- El febrer del 2014, VidaCaixa, S.A.U. va procedir a integrar els plans de pensions recollits en l'"Acord de mobilització de Plans de pensions entre Bankia Mediación, Operador de Bancaseguros Vinculado, S.A.U.; CaixaBank, S.A.; VidaCaixa, S.A.U. d'Assegurances i Reassegurances, i Aseguradora Valenciana de Seguros y Reaseguros, S.A.". Fruit d'això, la Societat dominant va registrar com a immobilitzat intangible l'import d'aquest acord per 1.635 milers d'euros. L'amortització de l'actiu durant l'exercici 2017 ha pujat a 163 milers d'euros. La vida útil de l'esmentat intangible és de 10 anys i la vida residual a 31 de desembre de 2017 és de 6 anys.
- Amb data 10 de juny de 2016, VidaCaixa va procedir a integrar els plans de pensions de Barclays Vida y Pensiones, S.A.U. fruit de l'acord signat entre totes dues societats durant l'exercici 2015. Com a

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

conseqüència d'això, la Societat dominant va registrar com a immobilitzat intangible l'import d'aquest acord per 8.111 milers d'euros. La dotació a l'amortització de l'actiu durant l'exercici 2017 ha pujat a 811 milers d'euros. La vida útil de l'esmentat intangible és de 10 anys i la vida residual a 31 de desembre de 2017 és de 8,5 anys.

- Amb data 31 d'octubre de 2016, la Societat dominant va registrar la part de la cessió de cartera de Barclays Vida y Pensiones Compañía de Seguros, S.A.U. relacionada amb els seus productes de risc d'acord amb l'Acord Marc signat entre totes dues Societats durant l'exercici 2015. Fruit d'això, la Societat dominant va registrar com a immobilitzat intangible 13.011 milers d'euros. Posteriorment, amb data 30 de desembre de 2016 es va procedir a la cessió a CNP Partners de Seguros y Reaseguros, S.A. d'una part de la cartera adquirida a 31 d'octubre del 2016. Concretament, es va procedir a la cessió de la cartera de "Barclaycard" i a la cessió de la cartera de "Caja Rural" per un import total de 194 milers d'euros. Atesa la proximitat en dates de les dues operacions s'ha descomptat de l'intangible inicialment estimat l'import cobrat de la cessió de cartera a CNP, i VidaCaixa no s'ha registrat

cap benefici ni pèrdua per l'esmentada operació. Per tant, l'import brut finalment activat per la part de risc de la cessió de cartera de Barclays Vida y Pensiones Compañía de Seguros, S.A.U. va pujar a 12.817 milers d'euros. La dotació a l'amortització de l'actiu durant l'exercici 2017 ha pujat a 1.282 milers d'euros. La vida útil de l'esmentat intangible és de 10 anys i la vida residual a 31 de desembre de 2017 és de 9 anys.

- Amb data 29 de desembre de 2017, la Societat dominant ha adquirit el 100% de la participació de BPI Vida. Derivat d'això, s'ha identificat un actiu intangible total de 15.306 milers d'euros, corresponents a la cartera de clients de fons de pensions per un import de 2.656 milers d'euros amb una vida útil de 10 anys i una cartera d'assegurats de la mateixa entitat per un import de 12.650 milers d'euros amb una vida útil de 5 anys.

En concepte de concessió administrativa, procedent de l'operació de compra de l'Edifici Torre Sud, situat al carrer Juan Gris, 2-8 de Barcelona, es van recollir 1.221 milers d'euros, activats durant l'exercici 2010. La Societat dominant amortitza aquest actiu en el període de 50 anys des de l'inici de la concessió. En l'exercici 2012, la Societat dominant va registrar un deteriorament per

un import de 89 milers d'euros. En l'exercici 2014 es va registrar un deteriorament de 113 milers d'euros. Durant l'exercici 2016 es va revertir part del deteriorament, el qual va quedar fixat en 135 milers d'euros.

Dins de les despeses d'adquisició, s'hi inclouen els premis en metàl·lic que abona directament la Societat dominant, els dipòsits a termini fix pagats per "CaixaBank" i els regals en espècie assumits per PromoCaixa associats a certes noves modalitats de plans de pensions i a productes d'assegurança. El Grup activa l'import d'aquests premis i els amortitza en un termini màxim de 5 anys, tenint en compte les mobilitzacions i les caigudes de cartera.

Així mateix, es recullen en aquest epígraf les aplicacions informàtiques, on la Societat dominant registra en aquest compte els costos incorreguts en l'adquisició i desenvolupament de programes d'ordinador, sempre que se n'hagi previst l'ús en diversos exercicis. Els costos de manteniment de les aplicacions informàtiques es registren en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què s'incorren.

Al tancament dels exercicis 2017 i 2016, el Grup tenia elements de l'immobilitzat intangible totalment amortitzats que continuaven en ús, d'acord amb el detall següent (en milers d'euros):

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Descripció	Valor Comptable 2017 (Brut)	Valor Comptable 2016 (Brut)
Aplicacions informàtiques	-	3.009
Total	-	3.009

11. Arrendaments

11.1 El Grup actua com a arrendador

Al tancament dels exercicis 2017 i 2016, el principal contracte d'arrendament operatiu que el Grup tenia contractat en la seva posició d'arrendador és el següent:

- Arrendament de diverses places de pàrquing situades a les plantes subterrànies de l'Edifici Torre Sud, situat al carrer Juan Gris, 2-8 de Barcelona. Els imports per rendes cobrats durant els exercicis 2017 i 2016 van pujar a 19 milers d'euros en cada exercici.

11.2 El Grup actua com a arrendatari

Al tancament dels exercicis 2017 i 2016, el principal contracte d'arrendament operatiu que la Societat dominant tenia contractat en la seva posició d'arrendatari és el següent:

- Arrendament de la 3a planta de l'oficina situada a Paseo de Recoletos, 37-41 de Madrid. Els imports per rendes pagats durant els exercicis 2017 i 2016 van pujar a 519 milers d'euros i 499 milers d'euros, respectivament.

Adicionalment, fruit de l'adquisició de BPI Vida, el Grup al tancament de l'exercici 2017 té contractat en

posició d'arrendatari el següent contracte d'arrendament operatiu:

- BPI Vida és arrendatari principalment de les oficines situades a Rua Braamcamp, 11 - 6a planta de Lisboa. Aquest arrendament té caràcter perpetu.

A 31 de desembre de 2017, la Societat dominant tenia contractades amb els arrendadors les següents quotes d'arrendament mínimes, d'acord amb els actuals contractes en vigor, sense tenir en compte la repercussió de despeses comunes, increments futurs per IPC, ni actualitzacions futures de rendes pactades contractualment (en milers d'euros):

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Arrendaments Operatius Quotes mínimes	Milers d'euros	
	2017	2016
Menys d'1 any	45	351
Entre 1 i 5 anys	727	467
Més de 5 anys	-	-
Total	772	818

L'import de les quotes d'arrendament i sotsarrendament operatius reconeguts respectivament com a despesa i ingrés durant els exercicis 2017 i 2016 és el següent:

	Milers d'euros	
	2017	2016
Pagaments per arrendament	519	499
(Quotes de sotsarrendament)	-	-
Total	519	499

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

12. Situació fiscal

L'impost sobre beneficis es calcula a partir del resultat econòmic o comptable, obtingut per l'aplicació de principis de comptabilitat generalment acceptats, el qual no necessàriament ha de coincidir amb el resultat fiscal, entès aquest com la base imposable de l'impost.

A) Règim de consolidació fiscal

Les Societats del Grup i les seves societats dependents, excepte BPI Vida, es troben en règim de consolidació fiscal dins del Grup fiscal de CaixaBank, per la qual cosa els saldos a liquidar per aquests conceptes es troben registrats a Deutes amb Empreses del Grup de l'epígraf "Dèbits i partides a pagar" del balanç adjunt.

L'entitat BPI Vida està subjecta al règim fiscal corresponent al Codi Tributari de l'impost sobre el Rendiment de les Persones Col·lectives (IRC), i el tipus impositiu aplicable és el 21% més la derrama municipal i la derrama de l'Estat.

Des de l'1 de gener de 2008 fins a l'exercici 2012, prèvia autorització de l'Agència Tributària, les societats consolidades tributen per l'Impost de Societats en el Règim de Consolidació Fiscal conjuntament amb "la Caixa" i amb la resta de societats que, d'acord amb les normes vigents en cada exercici, integrin el seu grup de consolidació fiscal. A partir de l'exercici 2013, la Societat dominant del grup fiscal ha passat a ser CaixaBank, S.A. Els beneficis determinats d'acord amb la legislació fiscal per a aquest grup consolidat fiscal es troben subjectes a un tipus de gravamen del 30% sobre la base imposable en l'exercici 2017 (vegeu Nota 3.g).

B) Actius i passius per impost corrent

Els actius i passius per impost corrent consisteixen en els crèdits i deutes fiscals que s'esperen compensar en el moment de la liquidació de l'impost de societats amb la Hisenda Pública. Atès que el Grup tributa sota règim de consolidació fiscal, a 31 de desembre de 2017 i 2016 no presenta actius i passius per impost corrent, a excepció dels derivats per l'operativa de BPI Vida.

C) Actius i passius per impost diferit

El Grup disposa, a 31 de desembre de 2017, d'actius i passius per impost diferit per un import de 261.810 i 255.139 milers d'euros respectivament, 280.417 i 318.335 milers d'euros a 31 de desembre de 2016, registrats sota els subepígrafs 'Actius per impost diferit' i 'Passius per impost diferit'.

Els impostos diferits que són abonats o carregats directament en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts (bàsicament, els ajustos de valoració derivats dels instruments financers classificats en la cartera 'disponible per a la venda' i les diferències de canvi) han estat registrats a través d'aquest estat, sense tenir efecte en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2017.

D) d) Impostos repercutits en el patrimoni net i impostos diferits

El detall dels impostos és el següent:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Actius per impost diferit	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
Vendes per renda variable	-	-
Deduccions pendents d'aplicar	215.986	222.473
Minusvàlues d'actius financers disponibles per a la venda	5.845	-
Homogeneïtzacions provisions tècniques	14.976	19.825
Altres	25.003	38.119
Total	261.810	280.417

Els actius per impost diferit han estat registrats en el balanç perquè els Administradors de la Societat dominant consideren que, d'acord amb la millor estimació sobre els resultats futurs d'aquesta, incloent-hi determinades actuacions de planificació fiscal, és probable que aquests actius siguin recuperats.

Passius per impost diferit	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
Passiu amortització actiu intangible	16.981	20.867
Homogeneïtzacions provisions tècniques	217.678	277.678
Vendes valors de renda variable	-	-
Plusvàlues d'actius financers disponibles per a la venda	4.248	2.053
Altres	16.232	17.737
Total	255.139	318.335

L'impost diferit associat a homogeneïtzacions de provisions tècniques es troba vinculat en l'exercici 2017 als ajustos d'homogeneïtzació valorativa sorgida del resultat del Test de Suficiència de Passius en les provisions Tècniques.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

E) Conciliació dels resultats comptable i despesa per impost sobre societats

El detall de la despesa per Impost de societats reflectit en el compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt dels exercicis 2017 i 2016 és el següent:

	Milers d'euros	
	2017	2016
	Grup Fiscal "CaixaBank"	Grup Fiscal "CaixaBank"
Base imposable prèvia en base local abans d'impostos	705.666	746.671
Ajustos de consolidació i aplicació NIIF	(1.183)	(202.487)
Impacte diferències permanents	(83.393)	(41.007)
Base Imposable del Grup	621.090	503.177
Quota íntegra (30%)	186.327	150.953
Deduccions	(652)	(422)
Altres	(8.436)	541
Quota líquida	177.239	151.072
Reversió impost diferit	-	-
Total despesa per impost reconegut en el compte de pèrdues i guanys consolidats	177.239	151.072

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

F) Exercicis subjectes a inspecció fiscal

Tal com estableix la legislació vigent, les liquidacions tributàries no es poden considerar fermes fins que les declaracions presentades hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals o hagi transcorregut el termini de prescripció de quatre anys. Per tant, el Grup té oberts a inspecció els últims quatre exercicis per a tots els impostos que li són aplicables.

Amb data 7 de juliol de 2015 es va notificar a la Societat dominant l'inici d'inspecció tributària sobre els fets i conceptes següents:

Concepte	Períodes
Impost sobre societats	01/2010 a 12/2012
Impost sobre el valor afegit	07/2011 a 12/2012
Retenció / Ingressos a compte Rendiments Treball / Professional	07/2011 a 12/2012
Retencions a compte imposició no residents	07/2011 a 12/2012
Retenció / Ingressos a compte capital mobiliari	01/2010 a 12/2012

Amb data 13 de juliol de 2016 es va procedir a la signatura de la diligència de consolidació en el cas de l'impost sobre societats i a la signatura de les actes de conformitat per a la resta d'impostos. Derivats de les esmentades actes en l'exercici 2016 es van liquidar 123 milers d'euros.

Durant el present exercici les actuacions de comprovació dels exercicis 2010 a 2012, del grup fiscal al qual pertany la Societat dominant, han finalitzat. Les actes signades en disconformitat pel Grup fiscal, corresponents a l'impost sobre societats, es troben pendents de resolució, i no s'espera cap impacte significatiu per al Grup VidaCaixa.

Amb data 16 de maig de 2011, atès que el Grup forma part del grup de consolidació fiscal, en l'Impost sobre Societats, l'entitat dominant del qual és CaixaBank, S.A. (fins a l'exercici 2012 era Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"), es va iniciar una actuació de comprovació, dins de les actuacions desenvolupades per la Inspecció d'Hisenda amb relació al grup fiscal "la Caixa", per verificar el compliment d'obligacions i deures tributaris de VidaCaixa, S.A.U. dels exercicis 2008 a 2009. Es van revisar les liquidacions corresponents a l'Impost sobre Societats, i les actuacions es van finalitzar amb una

Diligència que es va incorporar a les actes del Grup subscrietes en disconformitat i pendents de resolució per part del Tribunal Econòmic Administratiu Central amb un impacte no significatiu.

Els Administradors de la Societat dominant consideren que s'han practicat adequadament les liquidacions dels impostos corresponents, per la qual cosa, fins i tot en el cas que sorgissin discrepàncies en la interpretació normativa vigent pel tractament fiscal atorgat a les operacions, els eventuais passius resultants, en cas de materialitzar-se, no afectarien de manera significativa els comptes anuals adjunts.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

13. Dèbits i partides a pagar

El desglossament, d'acord amb la seva naturalesa, de les partides que integren els passius financers del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent (en milers d'euros):

Dèbits i partides a pagar	Cartera Dèbits i partides a pagar	
	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
Passius subordinats	60.000	-
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	1.177	1.140
Deutes per operacions d'assegurança i coassegurança	29.737	74.218
Deutes per operacions de reassegurança	6.840	6.375
Deutes amb entitats de crèdit (Nota 9.a)	819	1.359
Deutes per operacions de cessió temporal d'actius	201.837	201.756
Altres deutes	539.623	425.887
Total	840.033	710.735

La Societat dominant arran de l'adquisició de BPI Vida (vegeu Nota 5) ha incorporat 60.000 milers d'euros de passius subordinats emesos el 6 de setembre de 2007, corresponents a obligacions perpètuas subordinades admeses a cotització a l'Euronext Lisbon, amb pagament d'interessos trimestrals a un tipus variable

Euríbor a 3 mesos més 1,65 punts percentuals. Els passius subordinats es registren comptablement al cost amortitzat d'acord amb el requisit de la NIC 39. A la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats, aquests passius subordinats han estat amortitzats (vegeu Nota 22).

Fruit de l'entrada en vigor l'1 de gener de 2017 de la "Modificació de la NIC 7", a continuació s'inclou una conciliació dels passius originats per les activitats de finançament, on es distingeixen separatament els canvis que generen fluxos d'efectiu d'aquells que no ho fan:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

	01.01.2017	Fluxos de Caixa	Sense impacte de fluxos			31.12.2017
			Variació en valor raonable	Reclassificacions	Altres (*)	
Deute subordinat	-	-	-	-	60.000	60.000
Deutes amb entitats de crèdit	1.359	(540)	-	-	-	819
Cessions temporals d'actius	201.756	81	-	-	-	201.837
Derivats	-	-	-	-	530	530
Total passius d'activitats de finançament	203.115	(459)	-	-	60.530	263.186

(*) S'hi inclouen els saldos corresponents a l'adquisició de BPI Vida.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A) Deutes

El detall dels deutes derivats de contractes d'assegurança, reassegurança i coassegurança, juntament amb altres deutes, a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent:

	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
Deutes per operacions d'assegurança directa i coassegurança:		
- Amb assegurats	364	28.701
- Amb coasseguradors	1.033	1.384
- Amb mediadors	26.575	40.441
- Preparatòries de contractes d'assegurança	538	536
- Deutes condicionats	1.227	3.156
TOTAL	29.737	74.218
Deutes per operacions de reassegurança	6.840	6.375
Altres Deutes	539.621	425.887

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Dins del subepígraf 'Altres Deutes' queden incloses les partides següents a 31 de desembre de 2017 i de 2016:

	Milers d'euros	
	31/12/2017	31/12/2016
Deutes amb empreses vinculades		
Amb 'la Caixa' per IS	183.129	162.944
Resta deutes empreses del Grup	133.144	27.849
Deutes amb Administracions Públiques	17.632	19.332
Creditors diversos	205.716	215.762
Total	539.621	425.887

A 31 de desembre de 2017, l'import registrat en l'epígraf "Resta deutes empreses del grup" inclou 60.000 milers d'euros corresponents al dividend a compte pendent de pagament aprovat pel Consell d'Administració de la Societat dominant celebrat amb data 22 de desembre de 2017.

Informació sobre els ajornaments de pagament efectuats a proveïdors

Tot seguit es detalla la informació requerida per la Disposició addicional tercera de la Llei 15/2010, de 5 de juliol (modificada a través de la Disposició final segona

de la Llei 31/2014, de 3 de desembre), preparada d'acord amb la Resolució de l'ICAC de 29 de gener de 2016, sobre la informació que cal incorporar en la memòria dels comptes anuals en relació amb el període mitjà de pagament a proveïdors en operacions comercials.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

	2017		2016	
	Dies		Dies	
Període mitjà de pagament a proveïdors	13,47		9,41	
Ràtio d'operacions pagades	11,88		9,48	
Ràtio d'operacions pendents de pagament	67,39		8,41	
	Milers d'euros		Milers d'euros	
Total pagaments efectuats	74.056		88.068	
Total pagaments pendents	2.194		5.874	

D'acord amb la Resolució de l'ICAC, per calcular el període mitjà de pagament a proveïdors s'han tingut en compte les operacions comercials corresponents al lliurament de béns o prestacions de serveis meritats des de la data d'entrada en vigor de la Llei 31/2014, de 3 de desembre.

Es consideren proveïdors, a l'exclusiu efecte de donar la informació prevista en aquesta Resolució, els creditors comercials per deutes amb subministradors de béns o serveis, inclosos en les partides "Altres Deutes – Resta d'altres deutes" del passiu corrent del balanç.

S'entén per "Període mitjà de pagament a proveïdors" el termini que transcorre des del lliurament dels béns o la

prestació dels serveis a càrrec del proveïdor i el pagament material de l'operació.

El termini màxim legal de pagament aplicable al Grup en l'exercici 2017 segons la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, és de 30 dies.

B) Deutes amb entitats de crèdit: Deutes per operacions de cessió temporal d'actius

L'import registrat en l'epígraf "Altres deutes - Deutes per operacions de cessió d'actiu-grup" a 31 de desembre de 2017 i 2016 correspon a operacions de cessió

d'actius financers amb pacte de recompra, el valor en llibres dels quals és de 201.837 i 201.756 milers d'euros, respectivament. Les entrades i sortides derivades d'aquesta operativa en l'exercici 2017 van pujar a 1.395.989 i 1.395.908 milers d'euros, respectivament (976.778 i 12.226.705 milers d'euros respectivament en l'exercici 2016).

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

14. Saldos en moneda estrangera

El detall dels saldos i transaccions en moneda estrangera més significatius, valorats al tipus de canvi de tancament i tipus de canvi mitjà, tenint en compte la diferent naturalesa de les partides que els integren i expressant el seu contravalor en milers d'euros, són els següents:

Saldos mantinguts en:	Contravalor en milers d'euros			
	31.12.2017			
	Efectiu i equivalents d'efectiu	Altres actius financers amb canvis a PiG - Unit Link	Altres actius financers amb canvis a PiG - PVI Inv. Flex.	Actius Financers Disponibles per a la Venda (*)
Dòlars USA	59.217	313.376	58.585	65.506
Lliures esterlines	19	525	-	87.507
Francs suïssos	-	4.115	-	-
Corona noruega	-	649	-	-
Corona danesa	-	72	-	-
Corona sueca	-	62	-	-
Iens japonesos	861	18.315	8.512	654
Total	60.097	337.114	67.097	153.666

(*) Es tracta de posicions en divisa passives associades als fluxos d'operacions de permutes financeres.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Saldos mantinguts en:	Contravalor en milers d'euros			
	31.12.2016			
	Efectiu i equivalents d'efectiu	Altres actius financers amb canvis a PiG - Unit Link	Altres actius financers amb canvis a PiG - PVI Inv. Flex.	Actius Financers Disponibles per a la Venda (*)
Dòlars USA	929	102.925	11.427	85.714
Lliures esterlines	6	104	-	22.565
Francs suïssos	-	2.916	-	-
Corona noruega	-	649	-	-
Iens japonesos	-	15.722	4.699	837
Total	935	122.316	16.126	109.116

(*) Es tracta de posicions en divisa passives associades als fluxos d'operacions de permutes financeres.

Els tipus de canvi utilitzats en la conversió a euros dels saldos mantinguts en monedes estrangeres es corresponen amb els publicats per una font externa de referència a la data de tancament.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

15. Provisions tècniques

El detall de les provisions constituïdes a 31 de desembre de 2017 i el seu moviment respecte a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 es mostren a continuació, juntament amb la participació de la reassegurança en aquestes provisions:

Provisió	Milers d'euros					
	Saldos a 31 de desembre de 2016	Integració Barclays (*)	Incorporació al perímetre BPI Vida (**)	Dotacions amb càrrec a resultats	Aplicacions amb abonament a resultats	Saldos a 31 de desembre de 2017
Provisions tècniques:						
Primes no consumides i riscos en curs	4.280	-	-	4.137	(4.280)	4.137
Assegurances de vida:						
- Relatives a l'assegurança de vida (***)	48.103.101	424.209	1.815.834	53.015.299	(50.343.144)	53.015.299
- Relatives a l'assegurança de vida quan el risc l'assumeixen els prenedors	2.607.807	152.090	2.279.729	6.132.777	(5.039.626)	6.132.777
Prestacions	526.512	7.452	232	573.029	(534.196)	573.029
Participació en beneficis i extorns	45.710	-	508	36.914	(46.218)	36.914
Altres provisions tècniques	-	-	105	105	(105)	105
Total	51.287.410	583.751	4.096.408	59.762.261	(55.967.569)	59.762.261
Participació de la reassegurança en les provisions tècniques (cedit):						
Provisions per a primes no consumides	(2.585)	-	-	(3.799)	2.585	(3.799)
Provisió per a assegurances de vida	(319.767)	-	-	(258.702)	319.767	(258.702)
Provisió per a prestacions	(14.371)	-	-	(10.932)	14.371	(10.932)
Altres provisions tècniques	-	-	-	-	-	-
Total	(336.723)	-	-	(273.433)	336.723	(273.433)

(*) Saldos procedents de la integració de Barclays Vida y Pensiones – Cartera d'estalvi (vegeu Nota 5).

(**) Saldos procedents de l'adquisició de BPI Vida (vegeu Notes 1 i 5).

(***) A 31 de desembre de 2017, inclou 50.697 milers d'euros corresponents a provisions per a primes no consumides per als productes amb cobertura inferior a l'any.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

El moviment d'aquestes provisions durant l'exercici 2016 va ser el següent:

Provisió	Milers d'euros				
	Saldos a 31 de desembre de 2015	Integració Barclays (*)	Dotacions amb càrrec a resultats	Aplicacions amb abonament a resultats	Saldos a 31 de desembre de 2016
Provisions tècniques:					
Primes no consumides i riscos en curs	2.962	1.002	4.280	(3.934)	4.280
Assegurances de vida:					
- Relatives a l'assegurança de vida (**)	41.976.696	63.366	48.103.101	(42.040.062)	48.103.101
- Relatives a l'assegurança de vida quan el risc l'assumeixen els prenedors	2.075.392	-	2.607.807	(2.075.392)	2.607.807
Prestacions	465.733	13.118	526.512	(478.851)	526.512
Participació en beneficis i extorns	65.471	-	45.710	(65.471)	45.710
Total	44.586.254	77.486	51.287.410	(44.663.740)	51.287.410
Participació de la reassegurança en les provisions tècniques (cedit):					
Provisions per a primes no consumides	(1.824)	-	(2.585)	1.824	(2.585)
Provisió per a assegurances de vida	(381.274)	-	(319.767)	381.274	(319.767)
Provisió per a prestacions	(8.128)	-	(14.371)	8.128	(14.371)
Altres provisions tècniques	-	-	-	-	-
Total	(391.226)	-	(336.723)	391.226	(336.723)

(*) Saldo procedents de la integració de Barclays Vida y Pensiones – Cartera d'estalvi (vegeu Nota 5).

(**) A 31 de desembre de 2016, inclou 254.561 milers d'euros corresponents a provisions per a primes no consumides per als productes amb cobertura inferior a l'any.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Fins al 31 de desembre de 2016, la Societat dominant classificava en el subepígraf "Provisions d'assegurances de vida - provisió per a primes no consumides" la provisió associada a la modalitat "Seviam Obert-Vida sencera". Al tancament de l'exercici 2017, aquesta provisió s'ha classificat en el subepígraf "Provisions d'assegurances de vida - provisions matemàtiques".

Fins al 31 de desembre de l'exercici 2016, la Societat dominant va utilitzar les taules PERF-2000C per als contractes amb bases tècniques que no compleixin el ROSSEAR i va mantenir les taules de les bases tècniques per a la resta. Al tancament de l'exercici 2017, la Societat ha substituït les taules PERF-2000C per les taules d'experiència pròpia derivades del Model Intern Parcial de Longevitat i Mortalitat aprovat per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions (VC14). L'efecte d'aquest canvi ha suposat una dotació durant l'exercici 2017 de 45 milions d'euros.

Adicionalment, el Grup calcula determinades provisions matemàtiques al tipus màxim establert per la DGAFP (criteri establert en l'article 33.1 del Reglament d'Ordenació i Supervisió d'Assegurances Privades, d'ara endavant ROSAP, que per a l'exercici 2017 va ser de l'1,09%, vegeu resolució del 2 de gener de 2017). A 31 de desembre de 2017, el Grup manté una provisió complementària per aquest concepte de 93 milions d'euros per l'efecte d'aquest càlcul.

El Grup realitza anualment una prova d'adequació de passius amb l'objectiu d'identificar qualsevol dèficit de provisions i efectuar la dotació corresponent.

La prova d'adequació de passius consisteix a avaluar els passius per contractes d'assegurances a partir de les estimacions més actuals dels fluxos d'efectiu futurs procedents dels seus contractes en relació amb els actius afectes a la seva cobertura. Per fer-ho es descompten els fluxos futurs estimats derivats dels contractes

d'assegurances i els derivats dels actius financers afectes a una corba de tipus d'interès d'actius d'alta qualitat creditícia. Per estimar els fluxos d'efectiu futurs derivats dels contractes d'assegurances es prenen en consideració els rescats observats en la cartera d'acord amb la mitjana dels 3 últims anys per al producte Pensió 2000 i a partir de la mitjana observada dels últims 5 anys per a la resta de productes.

Adicionalment, es duu a terme una anàlisi de sensibilitat respecte a la corba de descompte utilitzada. Aquesta anàlisi de sensibilitat consisteix a introduir una caiguda del tipus d'interès de 100, 150 i 200 punts bàsics de la corba de descompte utilitzada, així com un increment de 80, 100 i 200 punts bàsics.

El detall de les provisions tècniques del negoci directe a 31 de desembre de 2017 en funció dels diferents negocis que queden inclosos dins dels segments de vida i no vida és el següent:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Provisió a 31 de desembre de 2017	Milers d'euros		
	No Vida	Vida	Total
	Accidents i malaltia		
Provisions tècniques:			
Primes no consumides i riscos en curs	4.137	50.697	54.834
Provisió Matemàtica	-	52.964.602	52.964.602
Provisions d'assegurança de vida en les quals el risc l'assumeix el prenedor	-	6.132.777	6.132.777
Prestacions	9.160	563.869	573.029
Participació en beneficis i extorns	1.073	35.841	36.914
Altres provisions tècniques	-	105	105
Total	14.370	59.747.891	59.762.261

Tot seguit es detalla el desglossament de les provisions tècniques del negoci directe per a l'exercici 2016:

Provisió a 31 de desembre de 2016	Milers d'euros		
	No Vida	Vida	Total
	Accidents i malaltia		
Provisions tècniques:			
Primes no consumides i riscos en curs	4.280	254.561	258.841
Provisió Matemàtica	-	47.848.540	47.848.540
Provisions d'assegurança de vida en les quals el risc l'assumeix el prenedor	-	2.607.807	2.607.807
Prestacions	13.632	512.880	526.512
Participació en beneficis i extorns	755	44.955	45.710
Total	18.667	51.268.743	51.287.410

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Les plusvàlues latents dels actius financers classificats en la cartera de Disponibles per a la Venda i que estan associats als contractes d'assegurances mitjançant tècniques d'immunització financera, es presenten augmentant l'epígraf de "Provisions Tècniques":

	Milers d'euros
Saldo a 1 de gener de 2017	9.258.568
Moviment net per assignació de plusvàlues latents netes amb càrrec a patrimoni net	(1.223.518)
Saldo a 31 de desembre de 2017	8.035.050

El moviment experimentat en l'exercici 2016 es detalla a continuació:

	Milers d'euros
Saldo a 1 de gener de 2016	8.223.204
Moviment net per assignació de plusvàlues latents netes amb càrrec a patrimoni net	1.035.364
Saldo a 31 de desembre de 2016	9.258.568

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

L'efecte de la reassegurança en el compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2017 i 2016 ha estat el següent:

	Milers d'euros	
	Exercici 2017	Exercici 2016
Primes imputades a la reassegurança cedida		
- Primes cedides	(204.034)	(213.281)
- Variació provisió per a primes no consumides	1.213	761
Comissions (*)	139.019	4.192
Cost de la cessió	(63.802)	(208.328)
Sinistralitat de la reassegurança (*)	117.216	121.633
Cost total de la reassegurança	53.414	(86.695)

(*) Les comissions i la sinistralitat de la reassegurança es presenten en el compte de pèrdues i guanys anivellant els subepígrafs 'Despeses d'explotació netes' i 'Sinistralitat de l'exercici neta de reassegurança', respectivament.

La sinistralitat de la reassegurança preveu les liquidacions pel contracte de reassegurança de rendes efectuades durant els exercicis 2017 i 2016.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

16. Provisions no tècniques

Les provisions no tècniques pretenen cobrir obligacions actuals derivades de successos passats, la cancel·lació dels quals és probable que origini una sortida de recursos, però que resulten indeterminats pel que fa al seu import i/o moment de cancel·lació.

Les provisions no tècniques es valoren pel valor actual de la millor estimació possible de l'import necessari

per cancel·lar o transferir l'obligació, tenint en compte la informació disponible sobre el succés i les seves conseqüències, i els ajustos que sorgeixin per l'actualització d'aquestes provisions es registren com una despesa financera a mesura que es va meritant.

El Grup no té reclamacions, judicis o litigis de caràcter significatiu, al marge dels propis del negoci assegurador i que, en aquest cas, es troben degudament valorats i recollits, si escau, en les provisions per a prestacions,

que individualment impliquin danys o puguin afectar els estats financers consolidats, així com tampoc passius contingents que puguin involucrar el Grup en litigis o suposar la imposició de sancions o penalitats, amb efecte significatiu, en el seu patrimoni.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

17. Patrimoni atribuït als accionistes de la Societat dominant

Formant part dels estats financers consolidats, el Grup presenta un estat de canvis en el patrimoni net consolidat que mostra, entre d'altres:

- El resultat de l'exercici que es deriva del compte de pèrdues i guanys,
- Cadascuna de les partides que, segons NIIF, reconeix variacions directes sobre el patrimoni net,
- El total dels ingressos i despeses de l'exercici (suma dels dos apartats anteriors), mostrant de manera separada l'import total atribuït als accionistes de la Societat dominant i als interessos minoritaris,
- Els efectes dels canvis en les polítiques comptables i de la correcció d'errors en cadascun dels

components del patrimoni net, en cas d'haver-se produït,

- Els imports de les transaccions que els tenidors d'instruments de patrimoni net han realitzat com a tals, com per exemple les aportacions de capital, les recompres d'accions pròpies mantingudes en autocartera i els repartiments de dividendes, mostrant per separat aquestes últimes distribucions, i
- El saldo de les reserves per guanys acumulats al principi de l'exercici i en la data del balanç, així com els seus moviments durant l'exercici.

Adicionalment, el Grup detalla per separat tots els ingressos i despeses que han estat reconeguts durant l'exercici, ja sigui a través del compte de pèrdues i guanys o directament en el patrimoni. Aquest estat es denomina "Estat d'ingressos i despeses reconeguts" i complementa la informació proporcionada en l'"Estat de canvis en el patrimoni net".

En l'exercici 2017, la Societat dominant del Grup no ha dut a terme cap canvi significatiu en les seves polítiques comptables que afecti els comptes anuals consolidats, ni ha calgut corregir errors d'exercicis anteriors.

A) Capital social i prima d'emissió

El capital social de la Societat dominant puja, a 31 de desembre de 2017, a 1.347.462 milers d'euros, representat per 224.203.300 accions, de 6,01 euros de valor nominal cadascuna, totalment subscrietes i desemborsades. Totes les accions gaudeixen dels mateixos drets polítics i econòmics.

Els accionistes de la Societat dominant amb participació igual o superior al 10% del capital social a 31 de desembre de 2017 són els següents:

	Percentatge de Participació
CaixaBank, S.A. (participació directa)	100%

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A 31 de desembre de 2017, la Societat dominant manté diversos contractes amb el seu Accionista Únic. Tot seguit es detallen els més significatius:

- Contracte d'agència que té per objecte la comercialització de productes d'assegurança a través de la xarxa d'oficines de CaixaBank (vegeu Nota 20).
- Contracte marc d'operacions financeres en el qual es formalitza l'acord de realització de cessions en garanties (vegeu Nota 6).
- Contracte de préstec de valors (vegeu Nota 13.b).
- Contracte de custòdia de valors.

Així mateix, dins de l'operativa habitual de la Societat dominant, a 31 de desembre de 2017, aquesta manté diverses pòlisses d'assegurances el prenedor de les quals és CaixaBank (vegeu Nota 20).

B) Reserves

En l'Estat de canvis en el patrimoni net adjunt en els presents comptes anuals, hi queden detallats els saldos de les reserves per guanys acumulats a 31 de desembre de 2017 i a 31 de desembre de 2016, així com els moviments produïts durant l'exercici.

El detall de cada tipus de reserves a 31 de desembre de 2017 i 2016 és el següent:

	Milers d'euros	
	31.12.2017	31.12.2016
Reserva legal	269.492	269.492
Reserves voluntàries de la Societat dominant	1.274.957	1.237.977
Reserves en societats per integració global	1.015	25
Reserves en societats consolidades per posada en equivalència	90.228	48.378
Total Reserves	1.635.692	1.555.872

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

b.1) Reserva legal

D'acord amb la Llei de Societats de Capital, cal destinar una xifra igual al 10% del benefici de l'exercici a la reserva legal fins que aquesta arribi, com a mínim, al 20% del capital social. La reserva legal es podrà fer servir per augmentar el capital social en la part del seu saldo que excedeixi el 10% del capital ja augmentat. Excepte per a aquesta finalitat i mentre no superi el 20% del capital social, aquesta reserva només es podrà destinar a la compensació de pèrdues i sempre que no hi hagi altres reserves disponibles suficients a aquest efecte.

b.2) Reserves en Societats Consolidades

El desglossament per entitats dels saldos d'aquest compte del balanç consolidat a 31 de desembre de 2017 i de 2016, un cop considerat l'efecte dels ajustos de consolidació, s'indica a continuació (milers d'euros):

Reserves de societats consolidades globalment	VidaCaixa Mediació	Total
Saldos a 31.12.2016	25	25
Distribució resultat exercici 2016	990	990
Dividends a compte del resultat 2016	-	-
Reclassificació a Societat dominant	-	-
Ajustos de consolidació	-	-
Baixes per venda i dissolució	-	-
Saldos a 31.12.2017	1.015	1.015

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Reserves de societats consolidades per posada en equivalència	SegurCaixa Adeslas
Saldos a 31.12.2016	48.378
Distribució resultat exercici 2016	126.879
Dividends a compte del resultat 2016	(85.029)
Variació de participacions	-
Reserves Consolidació per posada en equivalència	-
Saldos a 31.12.2017	90.228

C) Distribució de resultats

La proposta de distribució del resultat de l'exercici formulada pels Administradors de la Societat dominant i que se sotmetrà a l'aprovació de l'Accionista Únic és la següent:

	Exercici 2017 (milers d'euros)
A Altres Reserves:	
- Reserva legal	-
- Reserva Fons de comerç	-
- Reserves Voluntàries	-
A dividends:	
- A compte	420.000
- Complementari	107.692
Total	527.692

Amb data 26 de juny de 2017, el Consell d'Administració de la Societat dominant va acordar distribuir un dividend a compte del resultat de l'exercici 2017 per un import de 140.000 milers d'euros. Aquest import figura registrat en l'epígraf "Fons Propis-Dividend a compte" i va ser abonat a l'Accionista Únic amb data 30 de juny de 2017.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

En compliment del que estableix l'article 277 de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, el Consell d'Administració de la Societat dominant va formular el següent estat comptable de liquiditat suficient per a la seva distribució:

VIDACAIXA	
Estat de liquiditat a 31 de maig de 2017	
Proposta de dividend a compte:	En milers d'euros
Benefici del període 01.01.2017 a 31.05.2017 (net d'impostos)	177.631,91
Benefici distribuïble	177.631,91
Proposta de 1r Dividend a compte 2017	140.000,00
	En milers d'euros
Disponible en comptes corrents i altres actius equivalents a 31.05.2017	1.666.896,42
Liquiditat romanent	1.666.896,42
Previsió de tesoreria a 1 any:	
Liquiditat romanent a 31 de maig de 2017	1.666.896,42
(+) Cobrament	39.029.002,30
(-) Pagaments	-38.528.895,94
Liquiditat romanent a 31 de maig de 2018	2.167.002,78

Amb data 27 de setembre de 2017, el Consell d'Administració de la Societat dominant ha acordat distribuir un segon dividend a compte del resultat de l'exercici 2017 per un import de 80.000 milers d'euros. Aquest import figura registrat en l'epígraf "Fons Propis-Dividend a compte" i va ser abonat a l'Accionista Únic amb data 29 de setembre de 2017.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

En compliment del que estableix l'article 277 de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, el Consell d'Administració de la Societat dominant va formular el següent estat comptable de liquiditat suficient per a la seva distribució:

VIDACAIXA	
Estat de liquiditat a 31 d'agost de 2017	
Proposta de dividend a compte:	En milers d'euros
Benefici del període 01.01.2017 a 31.08.2017 (net d'impostos)	278.214,51
1r Dividend a compte 2017	-140.000,00
Benefici distribuïble	138.214,51
Proposta de 2n Dividend a compte 2017	80.000,00
	En milers d'euros
Disponible en comptes corrents i altres actius equivalents a 31.08.2017	1.966.724,16
Liquiditat romanent	1.966.724,16
Previsió de tesoreria a 1 any:	
Liquiditat romanent a 31 d'agost de 2017	1.966.724,16
(+) Cobrament	39.029.002,30
(-) Pagaments	-38.528.895,94
Liquiditat romanent a 31 d'agost de 2018	2.466.830,52

Amb data 20 de desembre de 2017, el Consell d'Administració de la Societat dominant ha acordat distribuir un tercer dividend a compte del resultat de l'exercici 2017 per un import de 200.000 milers d'euros. Aquest import figura registrat en l'epígraf "Fons propis-Dividend a compte" i amb data 29 de desembre s'han abonat a l'Accionista Únic 140.000 milers d'euros, de manera que queden 60.000 milers d'euros pendents de pagament al tancament de l'exercici.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

En compliment del que estableix l'article 277 de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, el Consell d'Administració de la Societat dominant va formular el següent estat comptable de liquiditat suficient per a la seva distribució:

VIDACAIXA	
Estat de liquiditat a 30 de novembre de 2017	
Proposta de dividend a compte:	En milers d'euros
Benefici del període 01.01.2017 a 30.11.2017 (net d'impostos)	467.134,74
1r Dividend a compte	-140.000,00
2n Dividend a compte	-80.000,00
Benefici distribuïble	247.134,74
Proposta de 3r Dividend a compte 2017	200.000,00
	En milers d'euros
Disponible en comptes corrents i altres actius equivalents a 30.11.2017	2.687.060,80
Liquiditat romanent	2.687.060,80
Previsió de tesoreria a 1 any:	
Liquiditat romanent a 30 de novembre de 2017	2.687.060,80
(+) Cobrament	39.029.002,30
(-) Pagaments	-38.528.895,94
Liquiditat romanent a 30 de novembre de 2018	3.187.167,16

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

La distribució del benefici net de l'exercici 2016, que va ser aprovada per l'Accionista Únic el 31 de març de 2017, va ser la següent:

	Exercici 2016 (milers d'euros)
A Altres Reserves:	
- Reserva legal	-
- Reserva Fons de comerç	-
- Reserves Voluntàries	121.362
A dividends:	
- A compte	370.000
- Complementari	42.500
Total	533.862

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Les dades de l'exercici 2016 del quadre anterior, corresponents a la distribució aprovada per l'Accionista Únic, es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Amb data 31 de març de 2017, VidaCaixa va abonar el dividend complementari corresponent al resultat del 2016 per un import de 42.500 milers d'euros.

D) Ingressos i despeses reconeguts

La principal partida que es registra en els ingressos i despeses reconeguts fora del compte de pèrdues i guanys és la que fa referència als ajustos per canvis de valor de les reserves per a ajustos de valoració dels actius que es mantenen classificats en la cartera 'actius disponibles per a la venda', incloent-hi la reversió de les plusvàlues i minusvàlues dels actius afectes als contractes d'assegurança (vegeu Nota 15).

Ajustos per canvis de valor (Actius disponibles per a la venda)

Sota aquest concepte es recull, principalment, l'import net d'aquelles variacions del valor raonable dels actius financers classificats com a disponibles per a la venda que, d'acord

amb el que disposa la Nota 3.b, es classifiquen com a part integrant del patrimoni consolidat del Grup. Aquestes variacions es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat quan té lloc la venda dels actius en els quals tenen el seu origen.

Pel que respecta a la resta d'aquestes variacions de valor, que pugen a 3.061.859 milers d'euros, el Grup ha considerat que han de ser assignades als prenedors d'assegurances, per la qual cosa a 31 de desembre de 2017 han estat assignades augmentant l'import de les provisions matemàtiques.

Correccions d'asimetries comptables

Sota aquest concepte, s'hi inclouen les variacions de les plusvàlues latents derivades dels actius financers classificats en les carteres de disponible per a la venda i a valor raonable amb canvis a resultats que són imputables als prenedors de les assegurances de vida.

Pel que respecta a la resta d'aquestes variacions de valor, que pugen a 4.973.191 milers d'euros, el Grup ha considerat que han de ser assignades als prenedors d'assegurances, per la qual cosa a 31 de desembre de 2017 han estat assignades augmentant l'import de les provisions matemàtiques.

18. Interessos minoritaris

A 31 de desembre de 2017 i 2016, el saldo de l'epígraf 'Interessos minoritaris' i el subepígraf 'Pèrdues i Guanys atribuïbles a socis externs' és nul, ja que no hi ha minoritaris al Grup.

19. Informació dels contractes d'assegurança tenint en compte els segments

El volum total de les primes meritades de l'assegurança directa i la reassegurança acceptada durant els exercicis 2017 i 2016 ha suposat un total de 9.664.105 i 9.492.008 milers d'euros, respectivament.

El detall que presenten les primes imputades de l'exercici 2017, així com la resta de conceptes d'ingressos i despeses en funció dels segments i subsegments principals definits, és el següent:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

(milers d'euros)	Segment No Vida	Segment Vida	Total
	Accidents i malaltia		
Primes imputades negoci directe Reaseg. Acceptada (I)	20.284	9.847.602	9.867.886
Primes meritades de l'assegurança directa	20.140	9.643.965	9.664.105
Variació de la provisió per a primes pendents de cobrament	1	(226)	(225)
Variació de la provisió per a primes no consumides i per a riscos en curs de l'assegurança directa	143	203.863	204.006
Primes imputades a la reassegurança (II)	(13.489)	(189.332)	(202.821)
Total primes imputades netes de la reassegurança (I-II)	6.795	9.658.270	9.665.065
Altres ingressos tècnics nets de despeses (III)	(1.253)	(17.291)	(18.544)
Altres ingressos tècnics	-	.	-
Altres despeses tècniques	(1.253)	(17.291)	(18.544)
Sinistralitat de l'exercici neta de reassegurança (IV)	2.276	(5.738.084)	(5.735.808)
Prestacions pagades de l'assegurança directa i acceptada	(10.391)	(5.795.655)	(5.806.046)
Prestacions pagades de la reassegurança cedida	7.898	112.757	120.655
Variació de la provisió per a prestacions de l'assegurança directa	4.471	(43.303)	(38.832)
Variació de la provisió per a prestacions de la reassegurança cedida	693	(4.132)	(3.439)
Despeses imputables a prestacions	(395)	(7.751)	(8.146)
Variació d'altres provisions tècniques (V)	(1.387)	(5.283.970)	(5.285.357)
Variació de la provisió per a participació en beneficis i extorns	(1.387)	(30.209)	(31.596)
Variació d'altres provisions tècniques (provisions matemàtiques)	-	(5.253.761)	(5.253.761)

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

(milers d'euros)	Segment No Vida	Segment Vida	Total
	Accidents i malaltia		
Despeses d'exploració netes (VI)	(5.072)	(186.415)	(191.487)
Despeses d'adquisició (comissions i altres despeses)	(7.111)	(203.174)	(210.285)
Despeses d'administració	(586)	(119.635)	(120.221)
Comissions i participacions en la reassegurança cedida	2.625	136.394	139.019
Ingressos nets de les inversions (VII)	156.042	2.127.246	2.283.288
Ingressos de les inversions financeres	156.108	2.377.242	2.533.350
Despeses de gestió de les inversions i actius financers	(66)	(365.855)	(365.921)
Resultats financers d'Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la Inversió	-	115.859	115.859
RESULTAT TECNICOFINANCER (I-II+III-IV+V-VI+VII+VIII)	157.401	559.756	717.157

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

El detall que presentaven les primes imputades de l'exercici 2016, així com la resta de conceptes d'ingressos i despeses en funció dels segments i subsegments principals definits, és el següent:

(milers d'euros)	Segment No Vida	Segment Vida	Total
	Accidents i malaltia		
Primes imputades negoci directe Reaseg. Acceptada (I)	17.896	9.391.330	9.409.226
Primes meritades de l'assegurança directa	19.250	9.472.758	9.492.008
Variació de la provisió per a primes pendents de cobrament	32	(4.831)	(4.799)
Variació de la provisió per a primes no consumides i per a riscos en curs de l'assegurança directa	(1.386)	(76.597)	(77.983)
Primes imputades a la reassegurança (II)	(9.495)	(203.024)	(212.519)
Total primes imputades netes de la reassegurança (I-II)	8.401	9.188.306	9.196.707
Altres ingressos tècnics nets de despeses (III)	(363)	17.675	17.312
Altres ingressos tècnics	-	30.361	30.361
Altres despeses tècniques	(363)	(12.686)	(13.049)
Sinistralitat de l'exercici neta de reassegurança (IV)	(7.751)	(4.918.100)	(4.925.851)
Prestacions pagades de l'assegurança directa i acceptada	(9.645)	(4.983.518)	(4.993.163)
Prestacions pagades de la reassegurança cedida	3.129	117.388	120.517
Variació de la provisió per a prestacions de l'assegurança directa	(1.085)	(46.577)	(47.662)
Variació de la provisió per a prestacions de la reassegurança cedida	9	1.107	1.116
Despeses imputables a prestacions	(159)	(6.500)	(6.659)
Variació d'altres provisions tècniques (V)	(451)	(5.583.059)	(5.583.510)
Variació de la provisió per a participació en beneficis i extorns	(352)	(39.028)	(39.380)
Variació d'altres provisions tècniques (provisions matemàtiques)	(99)	(5.544.031)	(5.544.130)

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

(milers d'euros)	Segment No Vida	Segment Vida	Total
	Accidents i malaltia		
Despeses d'exploració netes (VI)	478	(272.162)	(271.684)
Despeses d'adquisició (comissions i altres despeses)	(2.588)	(178.646)	(181.234)
Despeses d'administració	(491)	(94.151)	(94.642)
Comissions i participacions en la reassegurança cedida	3.557	635	4.192
Ingressos nets de les inversions (VII)	125.849	2.022.958	2.148.807
Ingressos de les inversions financeres	125.881	2.205.983	2.331.864
Despeses de gestió de les inversions i actius financers	(32)	(254.835)	(254.867)
Resultats financers d'Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la Inversió	-	71.810	71.810
RESULTAT TECNICOFINANCER (I-II+III-IV+V-VI+VII+VIII)	126.163	455.618	581.781

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

En el compte de pèrdues i guanys de l'epígraf "Resultats d'Altres activitats" corresponent a l'exercici 2017, sota el concepte 'Altres ingressos' i 'Altres Despeses', s'hi inclouen els conceptes següents:

Ingressos d'exploració – Exercici 2017	Milers d'euros
	Segment Altres activitats
Ingressos per administració de fons de pensions	223.227
Ingressos de l'activitat assistencial	-
Altres ingressos	18.252
Resta altres ingressos	241.479
Despeses associades a la comercialització de fons de pensions	(121.384)
Altres despeses	(65.420)
Resta altres despeses	(186.804)
Total	54.675

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

El detall que presentaven els ingressos i despeses del segment Altres activitats de l'exercici anterior és el següent:

Ingressos d'exploració – Exercici 2016	Milers d'euros
	Segment Altres activitats
Ingressos per administració de fons de pensions	202.706
Ingressos de l'activitat assistencial	-
Altres ingressos	11.199
Resta altres ingressos	213.905
Despeses associades a la comercialització de fons de pensions	(106.779)
Altres despeses	(69.107)
Resta altres despeses	(175.886)
Total	38.019

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

A) Composició del negoci de vida per volum de primes

La composició del negoci de vida (assegurança directa), per volum de primes, per als exercicis 2017 i 2016 és com segueix:

Assegurança de vida (directa)	Milers d'euros	
	2017	2016
Primes per contractes individuals	8.734.435	8.644.845
Primes per contractes d'assegurances col·lectives	907.331	788.110
	9.641.766	9.432.955
Primes periòdiques	2.197.581	1.820.427
Primes úniques	7.444.185	7.612.528
	9.641.766	9.432.955
Primes de contractes sense participació en beneficis	7.740.758	8.079.968
Primes de contractes amb participació en beneficis	340.156	311.197
Primes de contractes en què el risc d'inversió recau en els prenedors de les pòlisses	1.560.852	1.041.790
	9.641.766	9.432.955

Aquestes primes es troben registrades dins l'epígraf "Primes imputades a l'exercici, netes de reassegurança", en el segment de Vida del Compte de resultats consolidat.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

B) Condicions tècniques de les principals modalitats de l'assegurança de vida

Les condicions tècniques de les principals modalitats de l'assegurança de vida, que representen més del 5% de les primes o provisions del ram de vida, són les següents:

Exercici 2017

Modalitat i Tipus de cobertura	Interès Tècnic	Taula Biomètrica	Participació en beneficis		Milers d'euros		
			En té? Sí/No	Forma de distribució	Primes	Provisió matemàtica (*)	Import Provisió de participació en beneficis
PVI	2,46%	(1)	No	-	4.424.380	20.733.729	-
Pensió 2000	6,86%	(2)	Sí	Provisió matemàtica	48.057	4.808.737	530
PEA/PIES	0,20%	(5)	No	-	2.020.779	4.167.407	-
Assegurances Col·lectives	Variable	(3)	Sí	Prestacions	813.093	9.044.776	35.911
PPA	2,69%	(4)	No	-	47.488	1.860.828	-
Unit Link (**)	-	(6)	No	-	1.554.902	5.975.904	-

(*) S'hi indiquen les taules biomètriques especificades en les Notes Tècniques, així com la provisió matemàtica derivada de l'aplicació d'aquestes taules.

(**) S'hi inclou el saldo de provisió matemàtica dels productes de UL de l'entitat BPI Vida (vegeu Notes 1 i 5).

(1) En funció de les diferents modalitats es fan servir taules GR-80, GR-80 menys dos anys, GR-95 i GK-95. Des del 21/12/2012, en funció de la modalitat s'utilitzen les taules PASEM 2010 Unisex (mix sector), GR-95 Unisex (mix companyia, cartera d'estalvi), PER2000P Unisex (mix companyia, cartera d'estalvi) o PER2000P Dones (a partir de 70 anys).

(2) En funció de les diferents modalitats es fan servir taules GR-70, GR-80, GK-80, GR-95 i GK-95. Des del 21/12/2012 s'utilitzen les taules GR-95 Unisex (mix companyia, cartera d'estalvi).

(3) En funció de les diferents modalitats es fan servir taules GR-80, GR-80 menys dos, GR-70, GR-95 i PER2000P. Des del 21/12/2012, en funció de la modalitat s'utilitzen les taules PER2000P Unisex o PASEM 2010 Unisex.

(4) Les pòlisses contractades abans de l'01/01/2009 utilitzen les taules GKM-80/GKF-80. Les pòlisses contractades entre l'01/01/2009 i el 20/12/2012 fan servir les taules INE 2004-2005. Les pòlisses contractades a partir del 21/12/2012 utilitzen les taules PASEM 2010 Unisex (mix sector).

(5) En funció de les modalitats s'utilitzen taules GR-80 menys dos anys, GR-95 i GK-95. Per a la nova producció, des del 21/12/2012 es fan servir taules PASEM 2010 Unisex (mix sector).

(6) En funció de les diferents modalitats es fan servir les taules GK-80, GK-95 i INE 2005. Des del 21/12/2012 s'utilitzen les taules PASEM 2010 Unisex (mix sector).

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Exercici 2016

Modalitat i Tipus de cobertura	Interès Tècnic	Taula Biomètrica	Participació en beneficis		Milers d'euros		
			En té? Sí/No	Forma de distribució	Primes	Provisió matemàtica (*)	Import Provisió de participació en beneficis
PVI	2,76%	(1)	No	-	4.835.727	17.313.205	-
Pensió 2000	6,87%	(2)	Sí	Provisió matemàtica	52.708	4.767.632	530
PEA/PIES	0,32%	(5)	No	-	1.897.778	3.089.505	-
Assegurances Col·lectives	Variable	(3)	Sí	Prestacions	755.658	9.040.941	44.895
PPA	2,69%	(4)	No	-	203.942	2.547.811	-
Unit Link	-	(6)	No	-	1.041.790	2.598.741	-

(*) S'hi indiquen les taules biomètriques especificades en les Notes Tècniques, així com la provisió matemàtica derivada de l'aplicació d'aquestes taules.

(1) En funció de les diferents modalitats es fan servir taules GR-80, GR-80 menys dos anys, GR-95 i GK-95. Des del 21/12/2012, en funció de la modalitat s'utilitzen les taules PASEM 2010 Unisex (mix sector), GR-95 Unisex (mix companyia, cartera d'estalvi), PER2000P Unisex (mix companyia, cartera d'estalvi) o PER2000P Dones (a partir de 70 anys).

(2) En funció de les diferents modalitats es fan servir taules GR-70, GR-80, GK-80, GR-95 i GK-95. Des del 21/12/2012 s'utilitzen les taules GR-95 Unisex (mix companyia, cartera d'estalvi).

(3) En funció de les diferents modalitats es fan servir taules GR-80, GR-80 menys dos, GR-70, GR-95

i PER2000P. Des del 21/12/2012, en funció de la modalitat s'utilitzen les taules PER2000P Unisex o PASEM 2010 Unisex.

(4) Les pòlisses contractades abans de l'01/01/2009 utilitzen les taules GKM-80/GKF-80. Les pòlisses contractades entre l'01/01/2009 i el 20/12/2012 fan servir les taules INE 2004-2005. Les pòlisses contractades a partir del 21/12/2012 utilitzen les taules GR10EU.

(5) En funció de les modalitats s'utilitzen taules GR-80 menys dos anys, GR-95 i GK-95. Per a la nova producció, des del 21/12/2012 es fan servir taules PASEM 2010 Unisex (mix sector).

(6) En funció de les diferents modalitats es fan servir les taules GK-80, GK-95 i INE 2005. Des del 21/12/2012 s'utilitzen les taules PASEM 2010 Unisex (mix sector).

La participació en beneficis es distribueix, per a determinades modalitats de Vida individual i diverses pòlisses de Vida col·lectiu, com a increment de la provisió d'assegurances de vida d'acord amb els terminis previstos en les diferents pòlisses. L'import dels beneficis meritats a favor dels assegurats o beneficiaris i encara no assignats, es troba registrat en el subepígraf 'Provisions tècniques – Provisions per a participació en beneficis i per a extorns'.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Seguint les directrius de la Instrucció Interna d'Inspecció 9/2009 publicada per la Direcció d'Assegurances i Fons de Pensions, sobre la interpretació del concepte de rendibilitat real als efectes de l'article 33 i la Disposició Transitòria Segona del Reglament d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades, aprovat pel Reial Decret 2486/1998, de 20 de novembre (mantinguda en vigor per la disposició addicional 5a del ROSSEAR), a continuació es detalla per a aquests casos la durada financera dels actius (excloent-ne els béns immobles) i els passius de la Societat dominant a 31 de desembre de 2017 i 2016:

31 de desembre de 2017

Actius	Valor Comptable (milers d'euros)	Rendibilitat Real	Durada Financera	Percentatge Exclòs (*)
Cartera anterior a l'1 de gener de 1999. (Disposició transitòria segona del ROSAP).	7.600.395	5,87%	10,89	0,00%
Cartera immunitzada. (Art. 33,2 ROSAP).	28.345.935	3,77%	9,95	0,00%
Cartera posterior a l'1 de gener de 1999. (Art. 33,1 ROSAP).	5.621.483	2,07%	1,73	0,00%

(*) Percentatge del valor de la cartera d'actius per al qual no és possible efectuar el càlcul de la durada financera (inversions en instruments de patrimoni).

Passius	Provisió Matemàtica (milers d'euros)	Interès Mitjà de la Provisió Matemàtica	Durada Financera
Cartera anterior a l'1 de gener de 1999. (Disposició transitòria segona del ROSAP).	7.323.542	5,52%	12,34
Cartera immunitzada. (Art. 33,2 ROSAP).	27.914.425	2,80%	10,13
Cartera posterior a l'1 de gener de 1999. (Art. 33,1 ROSAP).	5.902.991	1,06%	1,03

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

31 de desembre de 2016

Actius	Valor Comptable (milers d'euros)	Rendibilitat Real	Durada Financera	Percentatge Exclòs (*)
Cartera anterior a l'1 de gener de 1999. (Disposició transitòria segona del ROSAP).	7.306.400	5,98%	11,74	0,00%
Cartera immunitzada. (Art. 33,2 ROSAP).	26.194.513	4,05%	10,12	0,00%
Cartera posterior a l'1 de gener de 1999. (Art. 33,1 ROSAP).	4.506.598	2,53%	2,03	0,00%

(*) Percentatge del valor de la cartera d'actius per al qual no és possible efectuar el càlcul de la durada financera (inversions en instruments de patrimoni).

Passius	Provisió Matemàtica (milers d'euros)	Interès Mitjà de la Provisió Matemàtica	Durada Financera
Cartera anterior a l'1 de gener de 1999. (Disposició transitòria segona del ROSAP).	7.285.771	5,62%	13,09
Cartera immunitzada. (Art. 33,2 ROSAP).	25.947.412	3,07%	10,39
Cartera posterior a l'1 de gener de 1999. (Art. 33,1 ROSAP).	4.678.498	1,81%	1,57

C) Resultat tècnic per any d'ocurrència

Els pagaments realitzats durant l'exercici 2017 de sinistres oberts el 2016 o en anys anteriors pugen a 424 milers d'euros. Així mateix, durant l'exercici 2016 es van efectuar pagaments per un import de 374 milers d'euros corresponents a sinistres oberts el 2015 i en anys anteriors. La provisió per a prestacions constituïda

a 31 de desembre de 2016 i 31 desembre 2015 ha estat suficient.

D) Altres despeses per segments

El detall de la imputació realitzada per segments i subsegments de les dotacions a l'amortització dels actius intangibles, les inversions immobiliàries i l'immobilitzat

material es mostra en les Notes 3.c), 3.d) i 3.e) de la Memòria.

Tot seguit es mostra la composició de les despeses de personal dels exercicis 2017 i 2016, així com la seva imputació en el compte de pèrdues i guanys per segments i subsegments:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

	Milers d'euros	
	Exercici 2017	Exercici 2016
Sous i Salaris	29.629	27.650
Seguretat Social	6.289	5.678
Aportacions a fons de pensions externs i primes d'assegurança de vida	1.463	1.459
Indemnitzacions i premis	916	899
Altres despeses de personal	3.504	5.373
Total	41.801	41.059

Destinació de les despeses de personal – Exercici 2017	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	Total
Sinistralitat de l'exercici neta de reassegurança	144	3.701	-	3.845
Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions	23	2.084	-	2.107
Altres despeses Tècniques	761	10.443	-	11.204
Despeses d'explotació netes	3.136	10.949	10.560	24.645
Total Net	4.064	27.177	10.560	41.801

Destinació de les despeses de personal – Exercici 2016	Segment No Vida	Segment Vida	Segment Altres	Total
Sinistralitat de l'exercici neta de reassegurança	73	3.395	-	3.468
Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions	18	2.711	-	2.729
Altres despeses Tècniques	228	8.918	-	9.146
Despeses d'explotació netes	432	11.969	13.315	25.716
Total Net	751	26.993	13.315	41.059

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

20. Detalls de parts relacionades

20.1 Operacions entre empreses del grup i associades

El detall de les principals transaccions efectuades en l'exercici 2017 s'indica a continuació:

Concepte	Milers d'euros	
	Ingressos	Despeses
Ingressos per vendes realitzades	22.958	-
Despeses per vendes realitzades	-	(18.096)
Ingressos per arrendaments	-	-
Ingressos/despeses financers	-	(422.388)
Interessos abonats	-	-
Dividends i altres beneficis	4	-
Operacions d'assegurança	195.101	(517)
Comissions per comercialització de primes	-	(346.593)
Ingressos per reassegurança	10.523	-
Despeses per reassegurança	-	(12.654)
Ingressos per comissions	2	-

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

La mateixa informació referida a l'exercici 2016 es detalla a continuació:

Concepte	Milers d'euros	
	Ingressos	Despeses
Ingressos per vendes realitzades	65.051	-
Despeses per vendes realitzades	-	(112.512)
Ingressos per arrendaments	-	-
Ingressos/despeses financers	-	(235.441)
Interessos abonats	143	-
Dividends i altres beneficis	1	-
Operacions d'assegurança	190.300	(631)
Comissions per comercialització de primes	-	(266.733)
Ingressos per reassegurança	6.468	-
Despeses per reassegurança	.	(9.802)
Ingressos per comissions	-	-

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

20.2. Saldos entre empreses del grup i associades

Tot seguit es desglossen els saldos en balanç amb empreses del grup i associades al tancament de l'exercici 2017 i 2016 segons el valor que figura en els llibres del Grup (en milers d'euros):

Exercici 2017

Concepte	Milers d'euros	
	Entitat dominant	Altres empreses del grup i associades
Tresoreria	1.179.346	390.910
Instrumentos de patrimoni	-	-
-Inversions financeres en capital	100	-
Valors representatius de deutes	(2.416.790)	-
Instrumentos híbrids	-	-
Derivats de cobertura	-	(530)
Dipòsits i repos en entitats de crèdit	161.769	140.498
Dipòsits i repos en entitats de crèdit amb venc. Inferior a 3 mesos	973.983	-
Garanties i avals rebuts	9.322.827	-
Pòlisses d'assegurança	(2.168.169)	(18.514)
Saldos reassegurança	-	(1.513)
Deutes per cessions d'actius	(201.837)	-
Crèdits i deutes amb grup	(133.310)	(169)
Altres deutors empreses del grup i associades	-	79.878
Impost sobre societats	(183.129)	-

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Exercici 2016

Concepte	Milers d'euros	
	Entitat dominant	Altres empreses del grup i associades
Tresoreria	260.292	-
Instrumentes de patrimoni	-	-
-Inversions financeres en capital	46	-
Valors representatius de deutes	(1.598.396)	-
Instrumentes híbrids	-	-
Dipòsits i repos en entitats de crèdit	463.016	-
Dipòsits i repos en entitats de crèdit amb venc. Inferior a 3 mesos	-	-
Garanties i avals rebuts	60.221	-
Pòlisses d'assegurança	(1.988.710)	(778)
Deutes per cessions d'actius	(201.756)	-
Crèdits i deutes amb grup	(64.106)	(3.334)
Altres deutors empreses del grup i associades	-	-
Impost sobre societats	(222.519)	-

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

21. Altra informació (inclou retribucions i altres prestacions al Consell d'Administració i a l'Alta Direcció, i retribucions als auditors)

A) Empleats

En compliment del que estableix la Llei de Societats de Capital, el nombre mitjà d'empleats de la Societat dominant i de les societats dependents durant els exercicis 2017 i 2016, distribuït per categories professionals i per sexes, és el següent:

Categoria professional	Nombre de persones		
	Exercici 2017		
	Homes	Dones	Total
Direcció	20	10	30
Personal tècnic i quadres intermedis	150	163	313
Personal administratiu	34	102	136
Personal comercial	29	28	57
Total	233	303	536

Categoria professional	Nombre de persones		
	Exercici 2016		
	Homes	Dones	Total
Directius	24	7	31
Personal tècnic i quadres intermedis	125	153	278
Personal administratiu	33	89	122
Personal comercial	23	27	50
Total	205	276	481

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

El nombre mitjà de persones ocupades durant els exercicis 2017 i 2016, amb una discapacitat més gran o igual al 33%, desglossat per categories, és el següent:

Categories	2017	2016
Directius	-	-
Personal tècnic i quadres intermedis	1	-
Personal administratiu	1	1
Personal comercial	-	-
Total	2	1

El Consell d'Administració de la Societat dominant, a 31 de desembre de 2017 i 2016, està format per 13 consellers persones físiques, 12 homes i una dona.

B) Retribucions i altres prestacions al Consell d'Administració i a l'Alta Direcció

Les retribucions meritades durant l'exercici 2017 pels membres del Consell d'Administració i l'Alta Direcció de VidaCaixa, S.A.U., classificades per conceptes, han estat les següents (en milers d'euros):

Exercici 2017

	Sous (*)	Retribució	Altres Conceptes	Plans de Pensions	Primes d'Assegurances (1)	Indemnitzacions per Cessament	Pagaments Basats en Instruments de Patrimoni	Retribució persones físiques que representen la Societat (2)
Consell d'Administració	-	1.973	-	-	-	-	-	-
Alta Direcció	2.130	-	-	-	376	2.003	-	-

(*) Aquest import inclou la retribució fixa i variable total meritada per l'Alta Direcció, tant en efectiu com en accions de l'Accionista de la Societat dominant, així com la part de retribució variable diferida (efectiu i accions) a rebre en tres anys.

(1) Durant l'exercici 2017 no s'han satisfet primes d'assegurança de responsabilitat civil dels Administradors per danys ocasionats per actes o omissions.

(2) Inclou les remuneracions satisfetes a les persones físiques que representen la Societat dominant en l'òrgan d'administració d'altres entitats.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Durant l'exercici 2017 s'han produït 1 alta i 1 baixa en el Consell d'Administració. A 31 de desembre de 2017 s'hi inclouen 8 càrrecs d'Alta Direcció.

La Societat dominant no té concedits préstecs ni avançaments, ni contractades assegurances de vida a favor dels membres del seu Consell d'Administració.

Les retribucions meritades durant l'exercici 2016 pels membres del Consell d'Administració i l'Alta Direcció de VidaCaixa, S.A.U., classificats per conceptes, van ser els següents (en milers d'euros):

Exercici 2016

	Sous (*)	Retribució	Altres Conceptes	Plans de Pensions	Primes d'Assegurances (1)	Indemnitzacions per Cessament	Pagaments Basats en Instruments de Patrimoni	Retribució persones físiques que representen la Societat (2)
Consell d'Administració	-	2.979	-	-	12	-	-	-
Alta Direcció	2.631	-	-	-	400	-	-	-

(*) Aquest import inclou la retribució fixa i variable total meritada per l'Alta Direcció, tant en efectiu com en accions de l'Accionista de la Societat dominant, així com la part de retribució variable diferida (efectiu i accions) a rebre en tres anys.

(1) Inclou l'import satisfet per la prima d'assegurança de responsabilitat civil dels Administradors per danys ocasionats per actes o omissions, per un import de 12 milers d'euros.

(2) Inclou les remuneracions satisfetes a les persones físiques que representen la Societat dominant en l'òrgan d'administració d'altres entitats.

Durant l'exercici 2016 s'han produït 5 altes i 5 baixes en el Consell d'Administració de la Societat dominant. A 31 de desembre de 2016 s'hi inclouen 8 càrrecs d'Alta Direcció.

La Societat dominant no tenia concedits préstecs ni avançaments, ni contractades assegurances de vida a favor dels membres del seu Consell d'Administració.

L'article 229.3 de la Llei de Societats de Capital, modificat per la Llei 31/2014, de 3 de desembre, per la qual es modifica la llei de Societats de Capital per a la millora del govern corporatiu, en vigor des del passat 24 de desembre, introdueix, entre altres deures dels administradors, el deure de comunicar al Consell d'Administració de la Societat dominant qualsevol situació

en conflicte, directe o indirecte, que cadascun dels Consellers o les persones vinculades a ells puguin tenir amb l'interès del Grup.

A aquests efectes, els membres del Consell d'Administració de la Societat dominant han comunicat la informació següent, a 31 de desembre de 2017:

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Conseller	Assumpte	
Gortázar Rotaeché, Gonzalo	Abstenció i absència en la deliberació i votació corresponent a l'aprovació de l'exclusivitat dels contractes de dipositaria amb CecaBank.	
Muniesa Arantegui, Tomás		---
Mercader Miró, Jorge		---
Allende Fernández, Víctor Manuel		---
Capella Pifarré, Natividad Pilar		---
Deulofeu Xicoira, Jordi	Abstenció i absència en la deliberació i votació corresponent a l'aprovació de l'exclusivitat dels contractes de dipositaria amb CecaBank.	
Gil Aluja, Jaime	Abstenció en la votació sobre la proposta del meu nomenament com a President del Comitè d'Auditoria i Control.	
Guàrdia Canela, Josep Delfí		---
Ibarz Alegría, Javier	Abstenció i absència en la deliberació i votació corresponent a l'aprovació de l'exclusivitat dels contractes de dipositaria amb CecaBank.	
Leal Villalba, José María		---
Rosell Lastortras, Juan	Abstenció i absència en la deliberació i votació corresponent a l'aprovació de l'exclusivitat dels contractes de dipositaria amb CecaBank.	
Valls Maseda, Miquel		---
Vilarasau Salat, José		---

Així mateix, els Consellers que ho han estat en algun moment durant l'exercici i que a la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats no ho són, no han comunicat al Grup cap situació de conflicte d'interès, directa o indirecta, que ells o persones vinculades amb ells puguin tenir amb l'interès del Grup, en compliment de les pràctiques de bon govern i amb la finalitat de reforçar la transparència del Grup.

C) Operacions vinculades

De conformitat amb el que estableix l'Ordre EHA/3050/2004, de 15 de setembre, es fa constar que, al marge dels emoluments percebuts, no s'han produït en l'exercici operacions vinculades efectuades amb administradors o directius, o assimilats a aquests efectes, excepte aquelles que, pertanyent al tràfic ordinari de la companyia, s'han efectuat en condicions normals de mercat i tenen poca rellevància.

D) Retribucions als auditors

Durant l'exercici 2017, els honoraris relatius als serveis d'auditoria de comptes i a altres serveis carregats per l'auditor dels comptes anuals consolidats del Grup, Deloitte, S.L., i per empreses pertanyents a la xarxa Deloitte, així com els honoraris per serveis facturats pels auditors de comptes anuals individuals de les societats incloses en la consolidació, han estat els següents (IVA no inclòs):

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

Exercici 2017

Categories	Milers d'euros			
	Auditoria de Comptes	Altres Serveis de Verificació	Assessorament Fiscal	Altres Serveis
Deloitte, S.L	199	311	-	7
Price Waterhouse Cooper.S.L.	72	40	-	-
Total	271	351	-	7

Durant l'exercici 2016, els honoraris relatius als serveis d'auditoria de comptes i a altres serveis prestats per l'auditor dels comptes anuals consolidats del Grup, Deloitte, S.L., i per empreses pertanyents a la xarxa Deloitte van ser els següents (IVA no inclòs):

Exercici 2016

Categories	Milers d'euros			
	Auditoria de Comptes	Altres Serveis de Verificació	Assessorament Fiscal	Altres Serveis
Deloitte, S.L	199	311	-	147
Total	199	311	-	147

E) Comunicacions amb els Organismes Reguladors

Amb data de 19 de gener de 2017, la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions ha informat VidaCaixa, S.A.U. d'Assegurances i Reassegurances de l'inici d'un procediment de comprovació sobre la qualitat de les dades del model intern de grup dels riscos de mortalitat i longevitat, en virtut del que disposa l'article

113.1 d) de la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'Ordenació, Supervisió i Solvència de les Entitats Asseguradores i Reasseguradores. Actualment aquest procediment continua en curs.

Amb data 25 d'octubre de 2017, la Societat dominant va rebre una diligència per part de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions amb requeriments de documentació relativa al Pla de

Pensions d'Ocupació de CaixaBank, S.A. A la data de formulació d'aquests comptes anuals, la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions es troba revisant aquesta documentació, sense que s'hagin comunicat conclusions ni nous requeriments. Això no obstant, els Administradors de la Societat dominant no esperen que d'aquesta revisió en sorgeixin aspectes significatius que afectin els comptes anuals ni de l'esmentat Fons ni de la Societat dominant.

Memòria dels Comptes Anuals Consolidats

Corresponents a l'Exercici Anual Acabat el 31 de desembre de 2017

22. Fets posteriors

Amb data 6 de març de 2018, BPI Vida ha amortitzat la totalitat del passiu subordinat per un import de 60.000 milers d'euros.

En el període transcorregut amb posterioritat al 31 de desembre de 2017 i fins a la data de formulació d'aquests comptes anuals, no s'ha produït cap altre esdeveniment significatiu al Grup que requereixi un esment específic ni que tingui un efecte significatiu en els comptes

anuals consolidats, a excepció del que s'ha comentat anteriorment.

Annex I

Relació d'entitats dependents i associades a 31.12.2017

Denominació de la Societat	Domicili	Activitat	% Participació		Informació financera resumida		
			Directe	Indirecta	Patrimoni Net	Resultat	Valor en llibres
EMPRESSES DEL GRUP:							
VIDACAIXA MEDIACIÓ, SOCIETAT D'AGÈNCIA D'ASSEGURANCES VINCULADES	P.º de Recoletos 37, 3ª.Madrid	Agent d'assegurances privades com a societat d'agència d'assegurances vinculada.	100,00%	-	4.672	380	3.277
BPI VIDA I PENSIONS	Rua Braamcamp, 11- 6º 1250-049 LISBOA	Asseguradora	100,00%	-	124.402	-	135.000
GEROCAIXA PYME EPSV DE EMPLEO	Gran Vía López de Haro, 38. Bilbao	Entitat de Previsió Social Voluntària d'ocupació.	100,00%	-	28.022	595	58
GEROCAIXA EPSV INDIVIDUAL	Gran Vía López de Haro, 38. Bilbao	Entitat de Previsió Social Voluntària Individual.	100,00%	-	755.206	14.293	260
GEROCAIXA PRIVADA PENSIONES EPSV ASOCIADA	Gran Vía López de Haro, 38. Bilbao	Entitat de Previsió Social Voluntària Associada.	100,00%	-	1.280	26	50
GESTICAIXA	Pedro i Pons, 9-11. Barcelona	Societat gestora de Fons de Titulització.	9,00%	-	2.998	2.240	347
CAIXABANK	Pintor Sorolla, 2-4, València	Bancària	0,00%	-	21.981.146	1.428.131	100

Annex I

Denominació de la Societat	Domicili	Activitat	% Participació		Informació financera resumida		
			Directe	Indirecta	Patrimoni Net	Resultat	Valor en llibres
EMPRESSES ASSOCIADES:							
SEGURCAIXA ADESLAS	Paseo de la Castellana 259-C. Madrid	Asseguradora	49,92%	-	889.143	235.974	888.535
ADESLAS DENTAL	Joaquín Costa, 35-28002 Madrid	Dental	-	49,92%	48.752	13.514	-
ADESLAS SALUD	Paseo de la Castellana 259-C. Madrid	Consultori	-	49,92%	1.311	125	-
GENERAL DE INVERSIONES ALAVESAS	Plaza América, 4-01005 Vitoria	Inmobiliària	-	49,92%	1.280	(8)	-
AGENCAIXA	Paseo de la Castellana 259-C. Madrid	Intermediació d'assegurances	-	49,92%	7.011	2.085	-
GRUPO IQUIMESA	Plaza América, 4-01005 Vitoria	Gestora	-	49,92%	86.552	8.004	-
SANATORIO MÉDICO QUIRÚRGICO CRISTO REY	Paseo de la Estación, 40 - 23008 Jaén	Sanatori	-	20,56%	4.130	26	-
GRUPO CLÍNICA VICENTE SAN SEBASTIÁN	c/ Ballets Olaeta, 4 – Bilbao	Activitats Hospitalàries	-	9,84%	30.989	881	-

Annex I

Denominació de la Societat	Domicili	Activitat	% Participació		Informació financera resumida		
			Directe	Indirecta	Patrimoni Net	Resultat	Valor en llibres
GRUPO IMQ	Cl. Máximo Aguirre, 18 BIS - 48011 BILBAO	Asseguradora	-	22,46%	104.901	19.663	-
GRUPO IMQ ASTURIAS	CL CABRALES, 72- BAJO Y 1º-33201-GIJON (ASTURIAS)	Asseguradora	-	22,42%	26.508	1.474	-
SOCIEDAD INMOBILIARIA DEL IMQ	Cl. Máximo Aguirre, 18 BIS - 48011 BILBAO	Inmobiliària	-	9,97%	20.557	(371)	-
GRUPO IGURCO	Cl. Máximo Aguirre, 18 BIS, 4º - 48011 BILBAO	Serveis Geriàtrics	-	15,79%	20.304	1.973	-

Annex II

	Milers d'Euros												Total Immobilitzat Intangible
	Fons de Comerç		Drets econòmics derivats de cartera de pòlisses adquirides a mediadors	Altres Immobilitzat intangible									
	Fons de Comerç Consolidat	Fons Comerç Fusió		Actiu Intangible Consolidat	Actiu Intangible Fusió	Marca	Cartera de Clients	Concessions	Aplicacions Informàtiques	Despeses de fons de pensions	Despeses de comercialització d'altres pòlisses d'assegurances de no vida	Altres despeses d'adquisició de fons de pensions i contractes d'assegurança de vida	
Baixes en l'Amortització	-	-	-	-	-	-	-	-	22.823	-	-	-	22.823
Reclassificacions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pèrdues/Aplicacions per deteriorament	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cost a 31 de desembre de 2017	-	583.577	-	15.306	216.241	-	-	1.085	21.828	-	-	284.739	1.122.776
Amortització Acumulada a 31 de desembre de 2017	-	-	-	-	(148.002)	-	-	(182)	(2.845)	-	-	(224.105)	(375.134)
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2017	-	583.577	-	15.306	68.239	-	-	903	18.983	-	-	60.634	747.642

Annex III

	Milers d'Euros												Total Immobilitzat Intangible
	Fons de Comerç		Drets econòmics derivats de cartera de pòlisses adquirides a mediadors	Altres Immobilitzat intangible									
	Fons de Comerç Consolidat	Fons Comerç Fusió		Actiu Intangible Consolidat	Actiu Intangible Fusió	Marca	Cartera de Clients	Concessions	Aplicacions Informàtiques	Despeses de fons de pensions	Despeses de comercialització d'altres pòlisses d'assegurances de no vida	Altres despeses d'adquisició de fons de pensions i contractes d'assegurança de vida	
Baixes en l'Amortització	-	-	-	-	421	-	-	-	21.667	-	-	-	22.088
Reclassificacions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pèrdues/Aplicacions per deteriorament	-	-	-	-	-	-	-	66	-	-	-	-	66
Cost a 31 de desembre de 2016	-	583.577	-	-	216.241	-	-	1.085	40.145	-	-	256.409	1.097.457
Amortització Acumulada a 31 de desembre de 2016	-	-	-	-	(117.215)	-	-	(158)	(20.690)	-	-	(197.826)	(335.889)
Valor Net Comptable a 31 de desembre de 2016	-	583.577	-	-	99.026	-	-	927	19.455	-	-	58.583	761.568

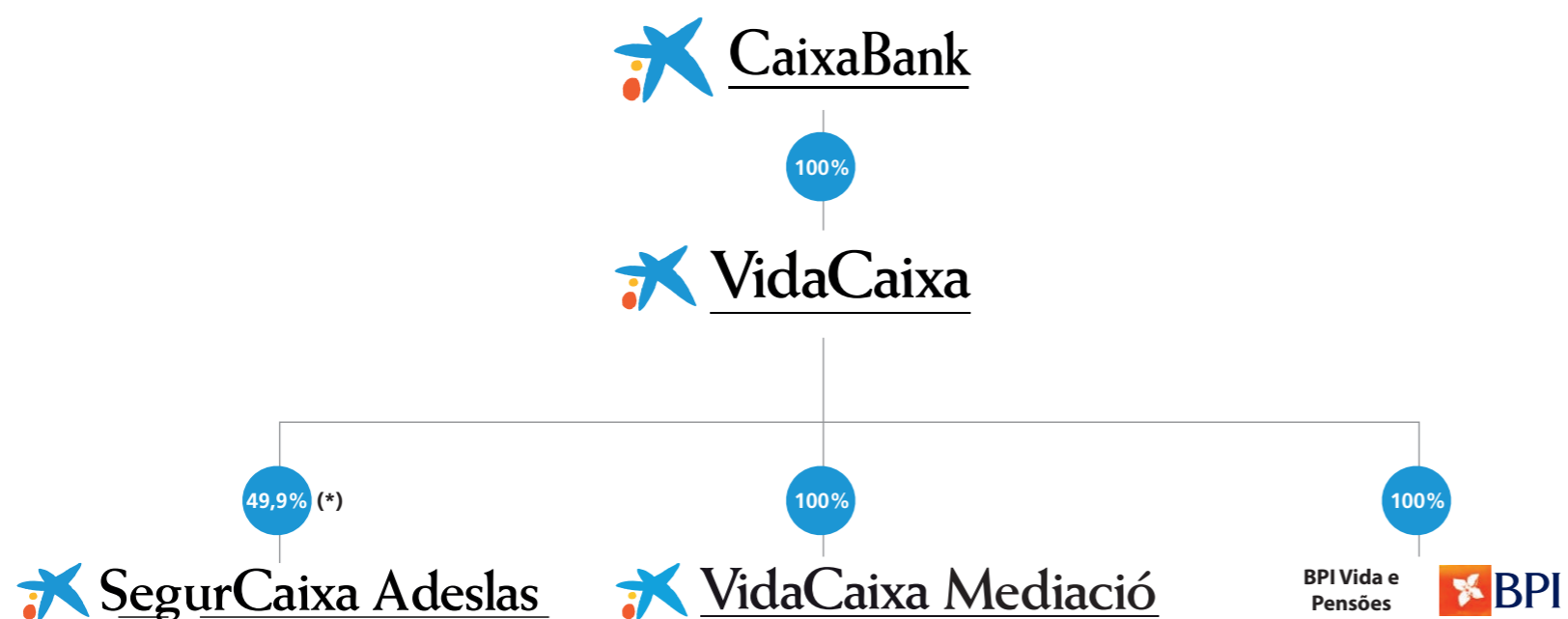
Informe de Gestió Corresponent a l'Exercici 2017

VidaCaixa, societat pertanyent al Grup Assegurador de "CaixaBank", és la companyia que canalitza l'activitat d'assegurances de vida i gestora de fons de pensions per a clients individuals, pimes i autònoms i grans empreses i col·lectius.

Amb data 23 de novembre de 2017 s'ha formalitzat el contracte de compravenda pel qual VidaCaixa adquireix

la totalitat de les accions de l'entitat BPI Vida per 135 milions d'euros. La data d'efecte de l'adquisició ha estat el 29 de desembre de 2017, moment en què s'han complert totes les clàusules suspensives estipulades en l'esmentat contracte.

A 31 de desembre de 2017, el Grup presenta l'estructura següent:

(*) Hi ha un 0,08% d'accionistes minoritaris

Informe de Gestió Corresponent a l'Exercici 2017

Atesa la data en la qual es va produir l'adquisició de BPI Vida, el Grup VidaCaixa no ha integrat els resultats d'aquesta entitat corresponents a l'exercici 2017. Les principals magnituds integrades es troben detallades en la Nota 5 de la Memòria adjunta.

En l'exercici 2017, el Grup VidaCaixa va obtenir un benefici consolidat de 634 milions d'euros, amb un increment del 29% respecte a l'exercici anterior, a causa de l'excel·lent evolució de tots els negocis en què opera.

En total, el volum de primes i aportacions del Grup s'ha mantingut en nivells semblants als assolits l'any anterior, i s'han comercialitzat 11.527 milions d'euros en assegurances de vida i plans de pensions.

		Total VidaCaixa Grup (*)		
En milions d'euros		2016	2017	Var. 17/16
Primes i Aportacions	Vida-Risc i Accidents	769,2	832,7	8,26%
	Subtotal Risc (Individual + Empreses)	769,2	832,7	8,26%
	Assegurances de Vida-Estalvi	8.722,7	8.833,6	1,27%
	Plans de Pensions	2.207,1	1.860,0	-15,72 %
	Subtotal Estalvi (Individual + Empreses)	10.929,8	10.693,6	-2,16 %
	Total Risc i Estalvi (Individual + Empreses)	11.699,0	11.526,3	-1,48%
RG	Assegurances de Vida	42.701,9	48.307,0	13,13%
	Plans de Pensions i EPSV	25.188,8	26.914,8	6,85%
	Total Rec. Gest. de Clients (Indiv. + Empr.)	67.890,7	75.221,8	10,80%
Resultat Net Consolidat VidaCaixa Grup		492,3	634,0	28,77%

(*) No inclou BPI, ja que es va adquirir el 29 de desembre de 2017.

Informe de Gestió Corresponent a l'Exercici 2017

El 2017, la Societat Dominant del Grup va gestionar un volum de recursos de 75.222 milions d'euros, xifra que suposa un creixement del 10,80% respecte a l'any anterior. D'aquesta xifra, 26.915 milions d'euros corresponen a plans de pensions i EPSV, amb un increment del 6,85%, enfront del 4% d'evolució del mercat, segons dades d'Inverco.

La resta, 48.307 milions d'euros, correspon a assegurances de vida, amb un increment del 13,1% respecte al mateix període de l'any anterior, mentre que el sector va créixer un 3,3% (dades d'ICEA).

La quota de mercat de VidaCaixa (Societat dominant del Grup) en el total de primes d'assegurances de vida va passar del 30,4% el desembre del 2016 al 32,8% el 2017. Aquesta quota reflecteix el reforçament del lideratge del Grup en el sector, alhora que es manté com la companyia d'assegurances més gran del país.

El Grup compleix l'Ordre del Ministeri de Justícia de 8 d'octubre de 2001 relativa a la informació mediambiental, i realitza una declaració per part dels administradors de la Societat Dominant segons la qual no hi ha cap partida que hagi de ser inclosa en el document a part d'informació mediambiental. Paral·lelament, com a part de la seva estratègia de Responsabilitat Corporativa, VidaCaixa, S.A.U. duu a

terme diversos projectes en l'àmbit de la reducció de la generació de residus i l'estalvi en el consum d'energies.

Pel que respecta a la gestió d'inversions del Grup, VidaCaixa, com a Societat dominant, gestiona principalment una cartera de renda fixa, mentre que la seva exposició a la renda variable és molt reduïda. La gestió d'inversions del Grup s'efectua sobre la base dels principis de congruència, rendibilitat, seguretat, liquiditat i dispersió. Al seu torn, es tenen en compte els principals riscos financers dels actius:

-Risc de Mercat: Entès com el risc d'incórrer en pèrdues pel manteniment de posicions en els mercats com a conseqüència de moviments adversos de variables financeres com ara tipus d'interès, tipus de canvi, preus d'accions, commodities, etc.

-Risc de Crèdit: Sent aquest el risc d'incórrer en pèrdues per l'incompliment de les obligacions contractuals de pagament per part d'un deutor o l'ampliació de la prima de risc lligada a la seva solvència financera.

-Risc de Liquiditat: Assumit en el posicionament dels diferents actius, amb la possibilitat de vendre o mobilitzar les posicions dels actius en qualsevol moment.

En la implementació de la política d'inversions es tenen

en compte totes les necessitats de liquiditat del Grup, les quals són un paràmetre fonamental per a la gestió. Aquesta anàlisi és complementada i optimitzada per la centralització dels saldos de liquiditat de les diferents àrees del Grup.

La gestió de crèdit del Grup és determinada pel compliment intern d'un marc d'actuació. Aquest marc d'actuació s'inclou dins del perímetre d'aplicació global i consistent a nivell de Grup "CaixaBank". S'hi defineix la categoria d'actius susceptibles de ser incorporats en la cartera d'inversions fent servir paràmetres de solvència, liquiditat i exposició geogràfica.

La gestió d'inversions s'instrumenta majoritàriament a través d'inversions al comptat en els diferents tipus d'actius dels mercats financers. Això no obstant, el Grup pot utilitzar diferents categories de derivats financers amb les finalitats següents:

- Assegurar una adequada cobertura dels riscos assumits en tota o part de la cartera d'actius titularitat del Grup.
- Com a inversió per gestionar de manera adequada la cartera.
- En el marc d'una gestió encaminada a l'obtenció d'una rendibilitat determinada.

Informe de Gestió Corresponent a l'Exercici 2017

En la gestió de derivats financers, el Grup preveu la utilització de contraparts que, estant aquestes entitats financeres subjectes a supervisió de l'Autoritat de Control dels estats membres de la Unió Econòmica Europea, tinguin una solvència suficient. Contractualment, les posicions tenen una garantia explícita relativa al fet de poder deixar sense efecte en qualsevol moment l'operació, ja sigui a través de la seva liquidació o la seva cessió a tercers. Aquesta liquidació és garantida per un compromís per part de les contraparts de publicació diària de preus d'execució, així com una clara especificació del mètode de valoració utilitzat.

L'ús de derivats es materialitza, majoritàriament, en permutes financeres amb l'objectiu d'adequar els fluxos de la cartera d'inversió a les necessitats derivades dels compromisos amb els assegurats derivats dels contractes d'assegurances.

El control de riscos del Grup es fonamenta en l'execució per part dels gestors de les inversions de les directrius i estratègies marcades pels òrgans d'administració del Grup i es complementa a través d'una clara segregació de les funcions d'administració, control i gestió de les inversions. Addicionalment, la unitat d'auditoria interna és responsable de la revisió i el compliment dels procediments i sistemes de control.

Finalment, dins de l'àmbit dels riscos als quals el Grup s'enfronta, es troba també el Risc Operacional. Tots aquests riscos són controlats i gestionats mitjançant els sistemes de Control Intern del Grup.

En matèria d'informació no financera i diversitat, s'ha pres en consideració el Reial Decret-Llei 18/2017, de 24 de novembre, pel qual es modifica el Codi de Comerç; el text refós de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, així com la Directiva 2014/95/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre. La informació no financera corresponent al Grup VidaCaixa s'inclou en l'Informe de Gestió Consolidat del Grup CaixaBank, que es troba disponible en els Comptes Anuals Consolidats de Grup CaixaBank corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

Durant el present exercici, la Societat dominant no ha mantingut accions pròpies. Pel que fa a Recerca i Desenvolupament, cal destacar la transformació digital que està duent a terme el Grup i que s'ha convertit en un dels seus principals reptes. Es busca que aquesta transformació abraci des de la iniciació a l'estalvi fins a la definició dels objectius per a la jubilació i el seu seguiment.

Tal como s'indica en la Nota 4 de la memòria adjunta, l'1 de gener de 2016 va entrar en vigor la normativa relacionada amb Solvència II. En aquesta nota s'explica tota la feina realitzada pel Grup per complir l'esmentada normativa.

El període mitjà de pagament a proveïdors del Grup en l'exercici 2017 ha estat de 13,47 dies.

En el futur, el Grup té previst mantenir la seva estratègia actual de proporcionar cobertura davant les necessitats de previsió i estalvi de les famílies, mitjançant assegurances de vida-risc, vida-estalvi i plans de pensions, englobades en l'oferta de productes del Grup VidaCaixa, així com continuar desenvolupant l'oferta en l'àmbit de l'estalvi per a la jubilació. Així mateix, el Grup mantindrà l'esperit de millora contínua del nivell de qualitat de servei prestat que l'ha caracteritzat des de la seva fundació i espera incrementar els nivells d'activitat comercial adreçant-se a nous segments i nous mercats de clients a través dels diversos canals de distribució del Grup.

Des del tancament de l'exercici, a 31 de desembre de 2017, fins a la data de la formulació d'aquest informe de gestió, no s'han produït fets posteriors especialment rellevants que no s'indiquin en la Memòria.

Informe de Gestió Corresponent a l'Exercici 2017

Durant l'exercici 2017 s'han produït 1 alta i 1 baixa entre els membres del Consell d'Administració de la Societat Dominant, de manera que la seva composició a la data de formulació d'aquests comptes anuals és:

President:	Gonzalo Gortázar Rotaeché
Vicepresident Executiu / Conseller Delegat:	Tomás Muniesa Arantegui
Vicepresident:	Jorge Mercader Miró
Vocals:	Víctor Manuel Allende Fernández
	Jaime Gil Aluja
	Josep Delfí Guàrdia Canela
	Javier Ibarz Alegría
	Natividad Pilar Capella Pifarré
	José María Leal Villalba
	Jordi Deulofeu Xicoira
	Miquel Valls Maseda
	José Vilarasau Salat
	Juan Rosell Lastortras
Director General (no conseller):	Francisco Javier Valle T-Figueras
Secretari (no conseller):	Óscar Figueres Fortuna
Vicesecretària (no consellera):	María Blanca Zamora García